Programmabegroting 2025

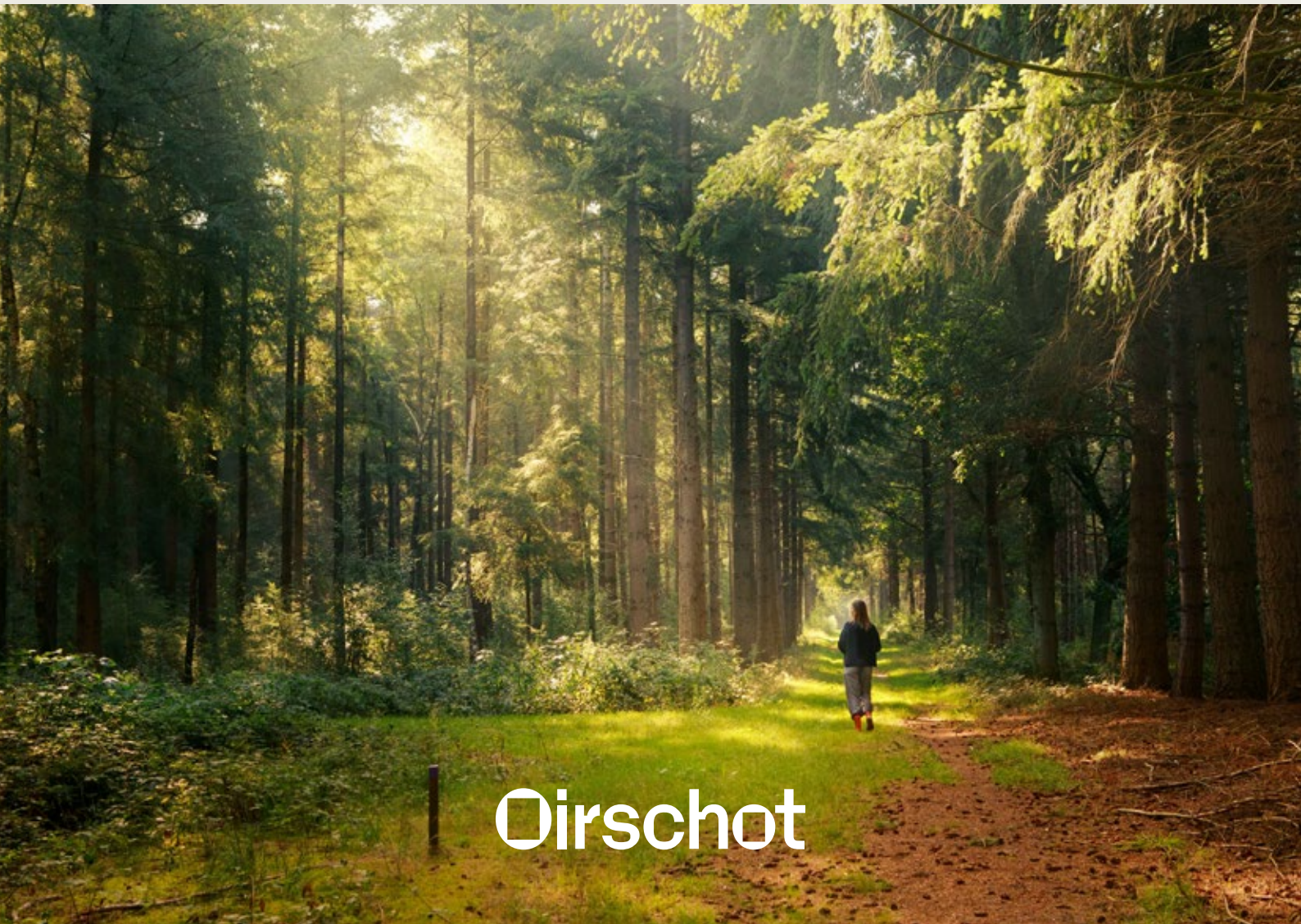

Inhoudsopgave

Inleiding 5

Leeswijzer 7

Beleidsbegroting 9
Programma 1 Sociale leefomgeving 11
Programma 2 Ondernemen 17
Programma 3 Ruimtelijke leefomgeving 23
Programma 4 Beheer openbare ruimte 29
Programma 5 Bestuur en dienstverlening 33
Onderdeel 11 Algemene dekkingsmiddelen 37
Onderdeel 12 Overhead 37
Onderdeel 13 Vennootschapsbelasting 38

Paragrafen 39
Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 41
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 52
Paragraaf Financiering 60
Paragraaf Bedrijfsvoering 68
Paragraaf Verbonden partijen 75
Paragraaf Lokale heffingen 82
Paragraaf Grondbeleid 91

Financiële Begroting 95

Overzicht baten en lasten 97
Financiële begrotingsuitgangspunten 101
Ontwikkeling meerjarig begroting saldo 106

Bijlagen 109
Bijlage 1: Lasten en baten taakvelden per programma 110
Bijlage 2: Kerngegevens begroting 112
Bijlage 3: Specificatie saldi reserves en voorzieningen 114
Bijlage 4: Specificatie stortingen en beschikkingen reserves en voorzieningen 116
Bijlage 5: Overzicht mutaties reserves en incidentele baten en lasten 120
Bijlage 6: Mutaties reserves met een structureel karakter 124
Bijlage 7: Activiteitenplan investeringen 125
Bijlage 8: Overhead (o.b.v. IV3-indeling) 131
Bijlage 9: Subsidies 132
Bijlage 10: Huren 135
Bijlage 11: Specifieke uitwerking wensen 136
Bijlage 12: Lijst van gebruikte afkortingen 148

Inleiding

Hierbij presenteren wij u de begroting voor 2025, inclusief de meerjarenramingen voor 2026-2028. Met de goedkeuring van deze begroting door de gemeenteraad verleent u het college toestemming om de in deze begroting beschreven ambities te realiseren.

Beleidsinhoudelijk Kader

Voor het beleidsinhoudelijk kader voor de jaarbegroting wordt de toekomstvisie van Oirschot als eerste uitgangspunt genomen. Daarnaast wordt het coalitieprogramma, en met name de uitwerking in het collegeprogramma, als basis genomen voor de acties en ontwikkelingen voor de komende jaren. In elke nieuwe begroting worden de actiepunten voor het komende jaar vastgelegd en beschreven. Daarnaast toetsen we elk jaar of er maatschappelijke ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op deze voorgenomen beleidslijn. Dat doen we met een gedegen analyse (DESTEP) van de omgeving. We richten ons hierbij op zes kernfactoren:

- Demografische veranderingen,
- Economische trends,
- Sociaal-culturele verschuivingen,
- Technologische innovaties,
- Ecologische uitdagingen, en
- Politiek-juridische ontwikkelingen

Op basis van deze inzichten maken we bewuste keuzes om de leefbaarheid en vitaliteit van Oirschot te waarborgen. De beperkte financiële middelen en organisatorische capaciteit, dwingen ons prioriteiten te stellen en niet alle ambities gelijktijdig na te streven. Deze afwegingen worden duidelijk weerspiegeld in de programmabegroting, waarin we onze beleidsdoelen en de bijbehorende acties nader toelichten.

Financieel Perspectief

De gemeente Oirschot is financieel gezond, wat ook blijkt uit de tabel.

bedragen x € 1.000	positieve bedragen zijn nadelen, negatieve zijn voordelen			
	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Saldo baten en lasten	3.376	3.560	135	-1.382
Resultaat begroting na mutaties reserves	242	1.661	-26	-1.336
Incidentele baten en lasten	-454	861	-16	326
Structureel begrotingssaldo (na eliminatie incidentele posten)	**-212**	**2.522**	**-42**	**-1.009**

De tabel laat zien dat we in 2025 een positief resultaat verwachten van € 212.000. In 2026 kantelt het saldo naar een negatief resultaat van € 2.522.000. Dit tekort is het gevolg van het zogenaamde ‘ravijnjaar’ en de gewijzigde systematiek voor uitkeringen uit het gemeentefonds. Onze huidige sterke financiële positie stelt ons in staat om het tekort op te vangen, hoewel dit leidt tot een afname van de reserves. In 2027 en 2028 zien we dan ook positieve saldo’s. Hiermee verwachten wij dat de begroting voldoet aan de eisen van het provinciaal financieel toezicht. In de voorliggende cijfers is overigens nog geen rekening gehouden met de septembercirculaire 2024 van de algemene uitkering. Over de financiële impact van de septembercirculaire hebben wij u in de raadsinformatiebrief van eind

oktober geïnformeerd. In onderstaande tabel presenteren wij u de financiële impact:

Financieel effect septembercirculaire voor gemeente Oirschot:

bedragen x € 1.000	positieve bedragen zijn nadelen, negatieve zijn voordelen			
	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Structureel begrotingssaldo	-212	2.522	-42	-1.009
Mutaties september-circulaire	**-133**	**-495**	**-537**	**-636**
Structureel begrotingssaldo (na septembercirculaire)	**-345**	**2.027**	**-579**	**-1.645**

Risico's

De voorziene risico's zijn opgenomen in de paragraaf "Weerstandsvermogen en Risico-beheersing". De belangrijkste risico's voor de komende jaren omvatten een sterke stijging van de inflatie, hogere energiekosten, toenemende armoede, stijgende zorgkosten door vergrijzing en een toenemende vluchtelingenstroom. Tevens blijft de liquiditeitspositie van de gemeente een aandachtspunt. Het verwachte tekort zal de komende jaren een beroep doen op onze reserves, terwijl regionale afspraken over schaalvergroting en grote investeringen extra druk zullen uitoefenen op de gemeentelijke middelen.
Naast dit alles zien we dat onze huidige regering op een aantal domeinen het beleid wijzigt. Welke keuzes precies worden gemaakt met welke consequenties is op dit moment nog niet helder.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

De programmabegroting 2025 is de derde begroting die dit college u aanbiedt. Met deze begroting legt het college van burgemeester en wethouders de voor 2025 geplande uitgaven en inkomsten ter vaststelling aan de gemeenteraad voor. De begroting dient ter ondersteuning van de kaderstellende rol van de raad. In deze rol ligt de nadruk op kaderstelling, sturing op hoofdlijnen, autorisatie en allocatie van middelen.

Een belangrijk kader bij het opstellen van deze begroting was het financieel perspectief zoals zich dat de afgelopen maanden ontwikkeld heeft. Meer over deze ontwikkeling kunt u lezen in het hoofdstuk 'dekkingsplan'. Daarnaast zijn bij het opstellen van deze begroting zowel het coalitieakkoord, collegeprogramma en landelijke ontwikkelingen betrokken. De opbouw van de programma's is ongewijzigd. De lay-out van de begroting is ook hetzelfde gebleven.

De begroting is globaal ingedeeld in de
- Beleidsbegroting,
- Paragrafen
- Financiële begroting

In het beleidsdeel van de begroting staan de teksten per programma en de bijbehorende budgetten. In afwijking met voorgaande jaren zijn de nieuwe wensen toegevoegd aan deze budgetten zodat een integraal inzicht verkregen wordt van het budgettaire beslag.

De indeling van de hoofdstukken gebeurt in lijn met de nummering van de programma's:
1. Sociale leefomgeving;
2. Ondernemen;
3. Ruimtelijke leefomgeving;
4. Beheer openbare ruimte;
5. Bestuur en dienstverlening.

Ieder programma heeft de volgende programmaindeling:
- Omgeving en ontwikkelingen: de lokale context waarbinnen de ambities en activiteiten bezien moeten worden.
- Speerpunten met activiteiten: per programma vermelden we onder *'Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?'* de speerpunten met activiteiten uit het coalitieakkoord.
- Verplichte beleidsindicatoren: vaste set beleidsindicatoren die de raad mogelijkheden biedt om te sturen
- Financiën: onder het kopje *'Wat gaat het kosten?'* zijn de kosten, de opbrengsten en het saldo/resultaat van het programma vermeld. Hier is ook uitleg over de nieuwe financiële wensen en onontkoombaarheden opgenomen.
- In de tabellen *'Wat gaat het kosten?'* per programma, zijn opgenomen positieve bedragen (+) kostenposten en negatieve bedragen (-) opbrengsten.

De paragrafen zijn opgesteld volgens het besluit begroting en verantwoording (BBV).
De financiële begroting bevat een toelichting op de voorstellen om tot dekking van de begroting 2025-2028 te komen. Tot slot zijn er bijlagen met specifieke (financiële) informatie.

Beleidsbegroting

Programma 1
Sociale leefomgeving

Programma 1
Sociale leefomgeving

Omgeving en Ontwikkelingen, Samen leven, samen zorgen.

In de afgelopen jaren hebben we een stevige lijn neergezet naar een vitale, positieve leefomgeving, waarin inwoners vanuit eigen kracht samenredzaam zijn. Deze lijn is ingezet in de strategische visie sociale leefomgeving 'Samen voor een sociaal Oirschot' en is een centraal stuk in deze bestuursperiode. Verschillende ontwikkelingen in de omgevingsanalyse onderstrepen het belang van deze lijn.
De toename van het aantal inwoners leidt tot meer zorgvragen en een grotere vraag naar voorzieningen zoals onderwijs en verenigingsleven. Meer inwoners en de dubbele vergrijzing leggen druk op het zorgsysteem. De krapte op de arbeidsmarkt biedt uitdagingen maar ook kansen in participatie. De inflatie leidt tot meer armoede. De sociale cohesie en samenredzaamheid zijn niet altijd vanzelfsprekend. Individualisme, meer laaggeletterdheid, psychische problematiek bij jongeren (prestatiedrang, eenzaamheid, drank/drugs) en maatschappelijke onrust en polarisatie hebben impact op meedoen in onze gemeente. Bij alles wat we in 2025 en verder oppakken hebben we aandacht voor inwoners die als gevolg hiervan kwetsbaar zijn.

Deze ontwikkelingen en daarmee de stijgende complexiteit van casussen, leiden tot stijging van zorgkosten. Het blijft belangrijk om inzicht te krijgen én te houden in het gebruik van ondersteuning, budgetverloop, in-, door- en uitstroom en voortgang van de genomen maatregelen, waaronder ook preventieve activiteiten.

We anticiperen op de verschillende ontwikkelingen, zoals de Hervormingsagenda Jeugd en de eerdergenoemde dubbele vergrijzing. En we gaan aan de slag met de plannen die we als gemeente hebben vastgesteld, zoals de uitvoering rondom het beleidsplan 'Kunst komt over de brug' en het bestrijden van armoede en schuldenproblematiek door middel van vroegsignalering.

We blijven werken vanuit eigen regie van de inwoner, leefplezier en veerkracht. Meedoen en gelijke kansen op maat. Ons uitgangspunt daarbij blijft een integrale toegang tot zorg en ondersteuning: één gezin, één plan, één regisseur. We wijzen onze inwoners zo goed mogelijk de weg in alle regelingen en naar onze uitvoerende partijen. Die dienstverlening willen we in het kader van zichtbaarheid en vindbaarheid optimaliseren, zodat onze inwoners de hulp krijgen die ze nodig hebben. We maken daarbij op een zorgvuldige manier keuzes in samenwerkingspartners. Zo zorgen we voor een juist voorzieningenniveau (waaronder ons verenigingsleven, o.a. op het gebied van sport en cultuur).

Zelfredzaamheid en eigen kracht is niet voor iedere inwoner of ieder gezin weggelegd. Dit kan leiden tot overlast, vormen van geweld en/of criminaliteit. Naarmate problemen van inwoners complexer worden, neemt de noodzaak van regie en verbinding toe tussen de domeinen van zorg en veiligheid binnen de gemeente. Dit helpt om een optimale balans te creëren tussen preventie, zorg en repressie. De gemeente kan de algehele regie voeren. Uitgangspunt is het doorzetten van de ingezette lijn. We bouwen verder aan wat we bedacht hebben. Vanuit het programma Sociale leefomgeving zien wij de volgende aandachtspunten voor de Programmabegroting 2025 - 2028. Deze aandachtspunten pakken we integraal op vanuit een aantal thema's.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunt 1. Participatie en Meedoen.
Ons uitgangspunt is dat iedereen naar vermogen kan meedoen.

Activiteit 1.1: We geven uitvoering aan het beleidsplan Participatie & Meedoen, waarbij we in het bijzonder aandacht besteden aan het stimuleren van arbeidsparticipatie, bestrijden van laaggeletterdheid, dementievriendelijk(er) maken van onze gemeente, activiteiten tegen eenzaamheid en ondersteuning van mantelzorgers.

Activiteit 1.2: Om armoede en schuldenproblematiek tegen te gaan, blijven we onder meer inzetten op preventie/ vroegsignalering, energiebesparende maatregelen en voorlichting.

Activiteit 1.3: In het kader van het kunst- en cultuurbeleid geven we uitvoering aan de CmK-regeling op scholen (Cultuureducatie met Kwaliteit).

Speerpunt 2. Opvoeden en Opgroeien.
Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.

Activiteit 2.1: We hebben extra aandacht voor de psychische kwetsbaarheid van jongeren door de inzet van verschillende activiteiten, waaronder de STORM aanpak op onze scholen (deze aanpak richt zich op het voorkomen van depressie en suïcide bij jongeren op het voortgezet onderwijs) en uitbreiding van het jongerenwerk.

Activiteit 2.2: In 2025 gaan we aan de slag om de Lokale Educatieve Agenda (LEA) voor de komende 4 jaar te actualiseren.

Activiteit 2.3: We zorgen ervoor dat onze onderwijsvoorzieningen op orde zijn en blijven. In dat kader actualiseren we het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar de initiatieven vanuit De Beerzen. In 2025 gaan we starten met de bouw van kindcentrum De Vliertuin in de Beerzen met als doel dat deze begin 2026 gereed is.

Speerpunt 3. Gezondheid en Leefstijl.
We zetten in op een gezonde samenleving.

Activiteit 3.1: We hebben vanuit het gezondheidsbeleid en het preventie- en handhavingsplan alcohol bijzondere aandacht voor de aanpak van alcohol- en drugsgebruik. Vooral voor onze jongeren is het belangrijk om de sociale basis, vroegsignalering en preventie structureel te versterken. Op de lange termijn (>10 jaar) zou dit moeten leiden tot een afname van de bijbehorende problematiek en minder zorgkosten. Met de inzet van een preventiecoördinator maken we een keuze voor de langere termijn.

Speerpunt 4. Leefbaarheid en Veiligheid.
Een leefbare en veilige leefomgeving.

Activiteit 4.1: Ter voorkoming van (het meewerken aan) ondermijning en criminaliteit is het noodzakelijk dat de Wet BIBOB wordt toegepast. Door de verschillende woningbouwprojecten zien we het aantal BIBOB toetsen toenemen. Om deze aanvragen te kunnen afhandelen, is (tijdelijk) extra capaciteit nodig.

Activiteit 4.2: De pilot Wijk-GGD'er is geëvalueerd en is vooralsnog verlengd tot 1 juni 2025 om tot een doorontwikkeling te komen en aan de slag te gaan met verbeterpunten. Er is een subsidieaanvraag gedaan voor (aanvullende) financiering om de inzet te kunnen verlengen tot september 2026.

Activiteit 4.3: De aanhoudende stroom vluchtelingen doet een beroep op ons als gemeente voor het bieden van verschillende vormen van opvang. Daarbij gaat het om de opvang van asielzoekers en Oekraïners.
Er is personele inzet nodig om deze taak goed te borgen in de organisatie.

Speerpunt 5. Integrale dienstverlening en bedrijfsvoering.
Meer grip op het sociaal domein.

Activiteit 5.1: Aangezien de DVO met Kempen-Plus afloopt, beleggen we de uitvoering van de Participatiewet bij een nieuwe samenwerkingspartner. Dit proces moet in 2025 tot een afronding komen.

Activiteit 5.2: Het contract met onze hoofdpartner van de integrale toegang loopt af per 1-4-2026. We starten daarom in 2025 met een traject om een nieuwe hoofdpartner voor de integrale toegang te vinden.

Activiteit 5.3: Er is steeds vaker sprake van complexe problematiek die kan leiden tot een dreigende escalatie, stagnerende samenwerking tussen professionals of dat de hulp niet effectief is. Om die reden versterken we onze integrale toegang door meer regie te pakken op dergelijke cases.

Activiteit 5.4: We richten de bestaande bestuurlijke monitor Sociale leefomgeving beter in zodat het helpt bij het maken van keuzes en het sturen op inzicht.

Activiteit 5.5: Gelet op het succes van de projectsubsidies, hogen we het budget in 2025 op. Daarmee zijn we in staat om financiële ondersteuning te bieden aan goede leefbaarheidsinitiatieven vanuit de samenleving op fysiek en sociaal gebied.

Verplichte beleidsindicatoren

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Veiligheid					
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren van 12-18 jaar	8,0	8,0	2022	Stichting Halt
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,5	2,5	2023	CBS
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	25	39	2023	CBS
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	0,5	1,3	2023	CBS
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	28,6	61,9	2023	CBS
Taakveld: Onderwijs					
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	11,9	6,3	2023	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	19	27	2023	DUO/Ingrado
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,6	2,4	2023	DUO/Ingrado
Taakveld: Sport, cultuur en recreatie					
Niet sporters	%	44,7	46,4	2022	Gezondheidsmonitor volwassenen, GGD'en, CBS en RIVM
Taakveld: Sociaal domein					
Banen	Aantal per 1.000 inwoners	940,4	714,7	2023	CBS/LISA
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	0	1	2022	CBS
Kinderen in uitkeringsgezin	%	3	6	2022	CBS
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroeps-bevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	75,1	73,1	2023	CBS
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	0	1	2022	CBS
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	106,9	344,8	2023	CBS
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	100,2	191,5	2023	CBS
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	14,6	13,5	2023	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,3	1,2	2023	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	onbekend	0,3	2023	CBS
Wmo-cliënten met een maat-werkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners	520	700	2023	CBS

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Lasten & baten	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
exclusief mutatie reserves	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	25.883	23.835	25.793	26.499	25.164	25.127
Baten	-5.703	-4.209	-4.127	-4.233	-3.875	-3.862
Saldo van baten en lasten	**20.180**	**19.626**	**21.666**	**22.266**	**21.289**	**21.265**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	770	0	0	0	0	0
Baten	-492	-151	-688	-1.213	-364	-160
Saldo mutaties reserves	**278**	**-151**	**-688**	**-1.213**	**-364**	**-160**

Resultaat	**20.458**	**19.475**	**20.978**	**21.053**	**20.925**	**21.105**

Hieronder volgt een specificatie van de onontkoombaarheden, structurele en incidentele wensen:

Onontkoombaarheden	2025	2026	2027	2028
Sociale Werkvoorziening/WSD	297	279	382	268
Meerwerk GGD	89	66	53	54
Gymzalen Avontuurrijk & De Linde		49	49	48
Totaal onontkoombaarheden programma 1	**386**	**394**	**484**	**370**

Structurele wensen	2025	2026	2027	2028
Intermediair CmK-regeling (cultuurnota)	30	30	50	50
Preventiecoördinator: formatie JOGG en OKO	120	120	120	120
STORM	0	0	23	23
Totaal structurele wensen programma 1	**150**	**150**	**193**	**193**

Incidentele wensen	2025	2026	2027	2028
Projectsubsidie	50			
Voorbereiding inkoop sociale toegang	83			
Extra toetsing BIBOB	65			
Jongerenwerk LEV	60	15		
Procesregisseur LEV	106	27		
Totaal incidentele wensen programma 1	**364**	**42**	**0**	**0**

Voor een toelichting op bovenstaande posten wordt verwezen naar bijlage 11.

Programma 2
Ondernemen

Programma 2 Ondernemen

Omgeving en ontwikkelingen

Het prachtige Oirschot blijven wij op de kaart zetten als hét levend erfgoeddorp van de Brainportregio. Oirschot kent een optimale balans tussen ontwikkeling en innovatie op elk gebied (wonen, werken, leven) en het behoud van onze karakteristieke cultuurhistorische waarden. Ook in 2025 voeren we diverse vastgestelde uitvoeringsprogramma's uit.

In 2025 start de uitvoering van Centrumplan, een breed gedragen nieuwe kijk op het centrum, uitgaande van de identiteit van Oirschot.

Met het nu lopende Uitvoeringsprogramma VLG (Vitaal Landelijk Gebied) 2022-2026 geeft de gemeente een extra dimensie aan het buitengebied van Oirschot. Hierin komen thema's als natuur, cultuur, landschap, recreatie, erfgoed, landbouw en ondernemen in harmonie samen, zodat het ruraal gebied gemeente breed op een hoger plan komt.

Actualiteit

Lopende afspraken en kansen die zich aandienen en waar Oirschot in wil bijdragen zijn o.a:

- Groenblauwe dooradering (samen met Brabants Landschap)
- Participatie in twee Leaderprogramma's (Kempenland-West en Het Groene Woud)
- Het herstellen van Oude Laan Structuren
- De totstandkoming van Time Tube, het kunstwerk in het kamp van Koning Willem I op het COT terrein vordert, verwachte realisatie in 2025

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunt 1. Strategische positionering en profilering van Oirschot.

Activiteit 1.1: Oirschot is uniek in haar monumentale schoonheid en landelijke uitstraling. Samen met Visit Oirschot geven we vorm aan deze profilering om nog meer bezoekers aan te trekken. Denk hierbij aan bijv. evenementen als Halloween en GLOW Oirschot, waarin we ons erfgoed letterlijk in de spotlight zetten.

Activiteit 1.2: We continueren de versterking van het erfgoedplatform, met name de samenwerking van de erfgoedpartijen. Het is immers de wens van alle erfgoedorganisaties van Oirschot, de Beerzen en Spoordonk, vertegenwoordigd in het Erfgoedplatform, om de unieke mogelijkheden van de belangrijkste monumenten van Oirschot veel beter te benutten als het verhaal van Oirschot. Dit werd door vertegenwoordigers ingebracht bij het podium van de gemeenteraad en biedt een kans om de positionering en uitstraling van Oirschot, het toerisme en de horeca te bevorderen.

We breiden de formatie uit ter versterking van de strategische positionering, o.a. ten aanzien van evenementen, economie en monumenten/ erfgoed.

Speerpunt 2. Het behoud van een karakteristiek, veilig, levendig, duurzaam en goed bereikbaar centrum van Oirschot.

Activiteit 2.1: In 2025 wordt gestart met de uitvoering. Het centrum gaat op de schop: het wordt mooier, groener, duurzamer, toegankelijker, veiliger, bruisender, ondernemender en toekomstbestendig.

Speerpunt 3. Het versterken van de samenwerking in de regio.
Zowel op SGE als op MRE-niveau ligt de focus de komende jaren op de schaalsprong.
We zetten gezamenlijk onze schouders onder de uitdaging om onze voorzieningen te laten meegroeien met de schaalsprong.

Activiteit 3.1: We blijven ons inzetten voor onze gezamenlijke SGE-Strategie Groots! voor een kwaliteitsimpuls voor onze voorzieningen en evenementen. Daarnaast pakken we onze kansen op projecten en ontwikkelingen die voorbijkomen en passend zijn bij onze profilering; zoals GLOW.

Activiteit 3.2: We zijn partner van het Van Gogh Nationaal Park met als inzet een mooi, gezond en groen Brabant met veelzijdige natuur en een vitaal boerenland midden in een economisch krachtige regio. Uitvoerend werken we samen met Stichting Landschap Het Groene Woud en met VGNP. Brabants Landschap coördineert het Aanvalsplan Groenblauwe dooradering; initiatieven vanuit de samenleving en samenwerkende partners worden opgepakt, beoordeeld en uitgevoerd. Zo wordt gemeentebreed het terugbrengen van landschapselementen gestimuleerd.

Speerpunt 4. Behoud van monumenten.
Ontwikkeling en het beleefbaar maken hiervan vanuit toeristisch oogpunt.

Activiteit 4.1: Vanuit het meerjarenuitvoerings-programma VLG 2022-2026 werken we aan behoud door ontwikkeling van gebouwd, landschappelijk en archeologisch erfgoed. Prioriteit hebben het verder verduurzamen van gemeentelijke monumenten, het verrichten van duurzaam groot onderhoud aan het Oude Raadhuis aan de Markt.

Speerpunt 5. Ruimte voor Ondernemers.

Activiteit 5.1: In overleg met o.a. Visit Oirschot, de nieuwe Stichting Oirschot Onderneemt! en het Oirschots Industrieel Contact (OIC) wordt actief samengewerkt met ondernemers, vastgoedeigenaren en inwoners om Oirschot en het centrum nóg aantrekkelijker, bruisender en toekomstbestendig te maken. Een goed ondernemersklimaat is belangrijk voor de werkgelegenheid. Het levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de brede welvaart in onze gemeente. We hebben als gemeente richting ondernemers als eerste overheid voor wat betreft het vestigings- en ondernemersklimaat een belangrijke rol: zorg dragen voor een vraaggerichte dienstverlening en heldere en goede regelgeving. Daarnaast is een toekomstbestendig MKB voor onze gemeente van belang: niet alleen wat betreft de brede welvaart en werkgelegenheid, maar ook wat betreft de uitvoering van belangrijke transities en grote maatschappelijke opgaven. Denk daarbij aan verduurzaming, energie, circulariteit en digitalisering.
Binnen SGE committeren we ons aan de Brainport principles waar het gaat om de kwaliteit van werklocaties. Dit betekent dat we inzetten op duurzame werklocaties; werklocaties in SGE lopen voorop op thema's duurzaam, gezond en klimaatadaptief. Concreet betekent dit voor terreinen, zoals Stad en Steenfort, gestreefd wordt naar energiepositief zijn, het herbergen van voldoende groen en water en dat maatregelen worden toegepast die de biodiversiteit bevorderen.

Speerpunt 6. Een groen, karakteristiek, gezond buitengebied.
Een buitengebied met ruimte voor duurzaam ondernemen.

Activiteit 6.1: We voegen recreatie toe aan het buitengebied om de mens te laten genieten van de natuurlijke omgeving waarmee we gezondheid en (be)leefbaarheid stimuleren. Waar dit vanuit ecologisch oogpunt onwenselijk is wordt ingezet op de versterking van de biodiversiteit en wordt de natuur met rust gelaten.

Speerpunt 7. Bieden van voldoende ruimte voor bedrijvigheid en ondernemen.
Het behoud van voldoende werkgelegenheid, ook voor nieuwe generaties vraagt dat we inzetten op sterke, vitale en toekomstgerichte werklocaties.

Activiteit 7.1: We gaan verder met het uitvoeringsprogramma voor de revitalisering en upgrading van de bedrijventerreinen De Stad en Steenfort. Ook kijken we of functiewijziging en/of inbreiding op de terreinen (deels) aan de orde kan zijn.

Activiteit 7.2: In Q1 2025 is de planning om tot uitgifte van nieuwe kavels in De Scheper 2 over te gaan.

We zetten in op een verdere doorontwikkeling/ uitbreiding van bedrijventerrein De Scheper en werken we met partijen aan een Mobiliteitshub op Westfields 3. Daarnaast doen we ook (strategisch) onderzoek naar nieuwe locaties en uitbreiding van bestaande terreinen.

Speerpunt 8. Klimaatbestendig maken van het beekdallandschap van de Beerze.

Activiteit 8.1: In het Uitvoeringsprogramma VLG 2022-2026 wordt invulling gegeven aan gebiedsopgaven die gekoppeld zijn aan deeltrajecten van de Beerze, dit zijn de gebiedsopgaven 2: Spoordonks Watermolen-landschap, 3: Tussen de Mortelen en de Beerze, 4: Groote Beerze, 5: de Kleine Beerze en 6: een weids voedsellandschap. Hierbij richten de werkzaamheden zich met name tot de flanken van het beekdal om daarbij te dragen aan het herstel door te streven naar een evenwicht tussen (de belangen van) onze agrarische bedrijven, een goede waterhuishouding en natuur. Gezien de status van de voorbereidingen van de faunapassages aan de Logtsebaan vindt start werkzaamheden in 2025 plaats. Door te participeren in de gebiedsgerichte aanpak (GGA) van de Natura-2000 gebieden Kampina en Kempenland-West geven we met gebiedspartners invulling aan de urgente klimaat-, natuur-, water- en landbouwopgaven. Uitkomsten hiervan verwerken we direct in onze eigen lokale planvorming.

Verplichte beleidsindicatoren

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Economie					
Functiemenging	%	62,3	54,2	2023	CBS BAG/LISA
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	218,7	181,8	2023	LISA

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Lasten & baten	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
exclusief mutatie reserves	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	1.840	2.602	2.541	1.688	1.395	1.397
Baten	-472	-52	-126	-126	-66	-66
Saldo van baten en lasten	**1.368**	**2.550**	**2.415**	**1.562**	**1.329**	**1.331**
Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	-186	-1.466	-1.342	-185	0	0
Saldo mutaties reserves	**-186**	**-1.466**	**-1.342**	**-185**	**0**	**0**
Saldo na bestemming	**1.182**	**1.084**	**1.073**	**1.377**	**1.329**	**1.331**

Hieronder volgt een overzicht van nieuwe structurele en incidentele wensen:

Structurele wensen	2025	2026	2027	2028
Projectondersteuner FLO	117	117	117	117
Totaal nieuwe wensen programma 2	**117**	**117**	**117**	**117**

Incidentele wensen	2025	2026	2027	2028
Verduurzaming monumenten	50			
GLOW	60	60		
Museum Oirschot	45			
Totaal incidentele wensen programma 2	**155**	**60**	**0**	**0**

Voor een toelichting op bovenstaande posten wordt verwezen naar bijlage 11.

Programma 3
Ruimtelijke leefomgeving

Programma 3
Ruimtelijke leefomgeving

Omgeving en ontwikkelingen

De ‘Regionale Woondeal Zuidoost-Brabant’ (maart 2023) kent afspraken over het versnellen van de woningbouw, de beschikbaarheid van voldoende betaalbare woonruimte en een woningaanbod wat past bij de demografische ontwikkelingen. In de periode 2022–2030 zijn ruim 45.000 woningen voorzien. In Oirschot zetten we conform het in 2021 vastgestelde Actieplan Woningbouw Oirschot 2.0 in op het bouwen van 1.250 woningen in de periode 2021–2030. In december 2023 is het Actieplan Woningbouw Oirschot 2.0 met een addendum geactualiseerd, zodat deze aansluit bij de ‘Regionale Woondeal Zuidoost-Brabant’. Tot en met 2025 worden – met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid – 449 woningen opgeleverd in de gemeente Oirschot.

De energietransitie is in volle gang. In Oirschot hebben we de ambitie om in 2040 energie-neutraal te zijn. Hiervoor hebben we het uitvoeringsprogramma 2023 - 2028 vastgesteld. Hierin staan circa 20 projecten in beschreven welke gericht zijn op het besparen en opwekken van energie en tevens het faciliteren van inwoners en bedrijven bij de energietransitie. Daarnaast hebben we ook uitdagingen in de energietransitie, zoals de netcongestie. Hierbij zoeken we samen met de netbeheerder en regio naar oplossingen voor deze netcongestie.

Momenteel is de transitie van de veehouderij in volle gang. Veehouders kunnen zich sinds 2023 inschrijven voor de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderijlocaties (LBV (plus)). In deze gehele transitie ondersteunen we agrarisch ondernemers in de keuzes die zij willen gaan maken door middel van het ondersteuningsnetwerk.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is de implementatiefase afgerond. Bij intreding volgt er een transitiefase die loopt tot 1 januari 2032, de datum waarop uiteindelijk het Omgevingsplan moet zijn vastgesteld. In deze periode ontwikkelen we de nieuwe instrumenten zoals het Omgevingsplan en programma’s. Voor de werkprocessen, het zaaksysteem en de RO-applicaties zal er sprake zijn van doorontwikkeling. We gaan verder met het door ontwikkelen van een manier van werken die nog beter aansluit op de behoeften van onze inwoners en ondernemers. Er zal continu gemonitord, geëvalueerd en bijgesteld moeten worden. In 2025 zullen we hier mee verder gaan.

Om als gemeente de woningbouwopgave te kunnen accommoderen en om bereikbaar, aantrekkelijk en gezond te blijven, blijven wij investeren in het mobiliteitssysteem. Hiervoor hebben wij ons gecommitteerd aan de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040, de daaraan gekoppelde Bekostigingsstrategie en Uitvoeringsprogramma (MMMP). De pijlers hieronder zijn een schaalsprong in het OV, het bewerkstelligen van een mobiliteitstransitie (minder groei van het autoverkeer ten opzichte van alternatieve vervoerswijzen) en meer samenhang tussen het hoofdwegennet en het onderliggende wegennet. Bij de uitwerking van concrete projecten is brede welvaart een randvoorwaarde. Dit betekent dat we nadrukkelijk rekening houden met mogelijke negatieve consequenties van de uitvoering van maatregelen voor de bereikbaarheid voor iedereen en de voetafdruk van mobiliteit op de leefomgeving, gezondheid en de veiligheid. Oirschot richt zich hierbinnen primair op het verbeteren van de (snel)fietsinfrastructuur, de positie binnen het OV-netwerk, het functioneren van de ontsluitingswegen in relatie tot de woningbouwopgaven en de inpassing van het onderliggende wegennet bij de verbreding van de A58. In de 2025 komen een aantal concrete maatregelen in uitvoering.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunt 1. We blijven uitvoering geven aan de ambitie om voor alle toekomstige en huidige bewoners van Oirschot voldoende betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen te realiseren.
We werken in alle kernen aan de realisatie van woningbouw. Hierbij gaan we uit van de beleidsuitgangspunten in het Actieplan Woningbouw Oirschot 2.0 inclusief addendum.

Activiteit 1.1: In de De Kemmer in Oirschot werken we toe naar een Omgevingsplan. We verwachten dit Omgevingsplan eind 2025 vast te kunnen stellen. Ondertussen verwerven we in de Kemmer in geheel 2025 actief gronden. Bij Oostrand Middelbeers faciliteren we betrokken partijen om te komen tot een passend woningbouwprogramma binnen de gestelde kaders. In 2025 verwachten we een ondertekende anterieure overeenkomst te hebben.

Activiteit 1.2: In samenwerking met woningcorporaties Wooninc. en 'thuis - die is gestoeld op één- en meerjaren prestatieafspraken - richten we ons op realisatie van nieuwbouwwoningen voor de sociale doelgroep. Na de realisatie van de 24 sociale huurappartementen in Ekerschot Noord, realiseren we 18 eengezinswoningen en 12 appartementen in Veld 7 die worden verhuurd tegen een sociale huurprijs. Daarbij kijken we geheel 2025 naar nieuwe locaties waar we sociale huurwoningen aan de voorraad toe kunnen voegen.

Activiteit 1.3: We monitoren de voortgang van het Actieplan Woningbouw Oirschot 2.0 doorlopend en sturen daar waar nodig proactief bij. Daarvoor breiden we vanaf 2025 de structurele formatie uit. Daarnaast onderzoeken we de behoefte voor wat betreft woningtypologieën en prijssegmenten in relatie tot bevolkingsgroei en -ontwikkelingen We stellen vervolgens in 2025 een volkshuisvestingsprogramma op (een woonvisie onder de nieuwe Omgevingswet) ter vervanging van de huidige woonvisie.

Activiteit 1.4: We staan open voor initiatieven uit de samenleving door onder meer experimenteer- en innovatieruimte te bieden. Dit doen we ook door - waar mogelijk - tijdelijke/verplaatsbare woningen te realiseren, aanvullend op permanente woningbouw. Vooruitlopend op het vaststellen van het omgevingsplan De Kemmer, onderzoeken we of het inzetten van tijdelijke/verplaatsbare woningen haalbaar en wenselijk is (vooruitlopend op de definitieve kamerinrichting). We zorgen ervoor dat in 2025 méér inwoners een (pré)mantelzorgwoning of meergeneratiewoning kunnen realiseren op eigen terrein.

Speerpunt 2. Behouden en waar mogelijk vergroten van de aantrekkelijkheid van Oirschot als woongemeente.

Activiteit 2.1: We waarborgen kwalitatieve ruimtelijke ontwikkeling, waarbij we voorzieningen zoveel mogelijk in stand houden. We toetsen en sturen hierop middels de ambitieroos uit het Actieplan Woningbouw Oirschot 2.0 én via participatie van onze leefbaarheidsnetwerken en inwoners.

Activiteit 2.2: Niet alleen door nieuwbouw, maar ook via herbestemming, herstructurering en transformatie van bestaande gebouwen en locaties, voorzien we in de woonbehoefte. We behalen hiermee twee doelen: 1) We voorkomen leegstand en benutten bestaand vastgoed of (onbebouwde) locaties optimaal. 2) Door herbestemming verbeteren we het straatbeeld en voorkomen we verloedering (verbetering beeldkwaliteit).

Activiteit 2.3: We doen onderzoek naar de mogelijkheden om (bij) te sturen op de woningmarkt. Hierbij kijken we naar bestaande en nieuwe wettelijke kaders. Zo hebben bijv. op basis van de Wet betaalbare huur huurders betere huurbescherming. Eerder moesten zij zelf een maximale huurprijs afdwingen bij hun verhuurder, maar niet alle huurders waren daartoe instaat. Gemeenten kunnen vanaf 1 januari ingrijpen als verhuurders te veel huur vragen. Ook de (nog niet aangenomen) Wet versterking regie volkshuisvesting zet in op vereenvoudiging van bestaande en eventueel te vernieuwen beleidsinstrumenten. Het wetsvoorstel introduceert (onder meer) de verplichting voor gemeenten tot het opstellen en vaststellen van een volkshuisvestingsprogramma, een huisvestingsprogramma, een huisvestingsverordening en een Wmo-beleidsplan. Gemeenten hebben hiervoor twee jaar de tijd. Zo vervangt het volkshuisvestingprogramma de huidige woonvisie. Met het wetsvoorstel en de nog uit te werken lagere regelgeving, worden nieuwe bepalingen of eisen geïntroduceerd met betrekking tot de inhoud van de plannen en komt er de nieuwe verplichting om de plannen af te stemmen met betrokkenen (onder meer andere gemeenten, provincies, Rijk, woningcorporaties, zorgaanbieders, etc.). Dit betekent dat een aantal bestaande plannen moet worden aangepast danwel dat nieuwe plannen moeten worden opgesteld.

Activiteit 2.4: We zoeken binnen de kaders van de actuele Nota Grondbeleid en de Nota Kostenverhaal actief naar kansen om ook in 2025 strategisch gronden te verwerven. We passen deze actieve grondpolitiek en de bijbehorende instrumenten toe in die situaties waar regievoering vanuit de gemeente gewenst is.

Activiteit 2.5: We wensen in 2025 in gezamenlijkheid met Wooninc. te komen tot een omgevingsplan voor woonwagenlocatie Koolmond, wat voorziet in 8 tot 10 woonwagenstandplaatsen. Na vaststelling van het omgevingsplan, maken we concrete afspraken over de inrichting van de woonwagenstandplaatsen met de betreffende woonwagenbewoners (behoefte zelfbouw en haalbaarheid daarvan, in relatie tot realisatie standaard woonwagenwoningen van Wooninc.).

Om dit alles te realiseren is extra formatie nodig.

Speerpunt 3. Agrarische ondernemers ondersteunen en begeleiden in de keuzes die zij moeten maken voor de toekomst.

Activiteit 3.1: Het ondersteuningsteam bespreekt de casussen in relatie tot de mogelijkheden naar aanleiding van gesprekken met agrarisch ondernemers en/ of plannen die zijn ingediend ten behoeve van een doorontwikkeling, herbestemming of omschakeling van een agrarisch bedrijf.

Speerpunt 4. Uitvoering geven aan projecten uit het uitvoeringsprogramma Energiebeleid om te komen tot een energieneutrale gemeente in 2040.

Activiteit 4.1: In 2025 wordt verdere uitvoering gegeven aan de Projecten uit het Uitvoeringsprogramma Energiebeleid 2023 - 2028. Het uitvoeringsprogramma bestaat uit circa 20 projecten en is een levend document. Vanuit deze 20 projecten wordt o.a. in 2025 gestart met De Groene Zone Isoleren met als doel om 292 woningen te isoleren voor 2030. Daarnaast gaan we 51 woningen per jaar voorzien van zonnepanelen (looptijd van het project is 3 jaar) met het project De Groene Zone Zonnepanelen.

Speerpunt 5. Omgevingsvisie en -plan.

Activiteit 5.1: Het opstellen van een Omgevingsvisie en van een Omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente, is een omvangrijke opgave. Uiterlijk 1 januari 2032 moet elke gemeente één omgevingsplan hebben voor het hele grondgebied.
Dit is een enorme opgave, zowel qua inhoud en doorlooptijd als qua benodigde capaciteit en middelen. De komende jaren zetten we daarop extra capaciteit in. In 2025 starten we formeel met de pilot Oostelbeers.

Speerpunt 6. Mobiliteit.

Activiteit 6.1: Studie naar de lange termijn opgaven voor de verkeersstructuur van de gemeente Oirschot in relatie tot de woningbouwopgave, inclusief een heroverweging van nut en noodzaak 2e fase randweg Oirschot (verbinding Eindhovensedijk - Bestseweg).

Activiteit 6.2: Evaluatie herinrichting N395 en verkenning naar duurzame lange termijn oplossingen komtraverse N395 in samenwerking met Provincie Noord-Brabant en de gemeente Hilvarenbeek.

Activiteit 6.3: Vanuit de kaders in de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 en de daar aangekoppelde bekostigingsstrategie en Meerjaren Multimodale Mobiliteitsprogramma (MMMP) werken wij de komende jaren aan het realiseren van gemeente overschrijdende mobiliteitsprojecten, zoals een mogelijke Regionale Mobiliteitshub op Westfields en de Multimodale Knoop Eindhoven XL.
Vanuit deze afspraken starten wij in 2025 ook met de realisatie van de snelfietsroute F58 en de doorfietsroute Groene Corridor, waarmee we ook invulling geven aan de motie inzake het verbeteren van het fietspad Eindhovensedijk.

Activiteit 6.4: In 2025 verwachten wij de Verbindingsweg Kempenweg - Eindhovensedijk gereed te hebben. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de aanpak van de rotonde bij de Lidl en het verbreden van het fietspad over de Prinses Irenebrigade brug.

Activiteit 6.5: Wij blijven de ontwikkelingen rondom het verbreden van de A58 kritisch volgen. Doel is het minimaliseren van de voetafdruk van de A58 op onze leefomgeving, gezondheid en de veiligheid.

We breiden met ingang van 2025 de formatie uit ten behoeve van het begeleiden van ruimtelijke procedures.

Verplichte beleidsindicatoren

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (Vhrosv)					
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	13,6	8,9	2021	ABF SysWov

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Lasten & baten	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
exclusief mutatie reserves	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	12.989	9.581	13.882	14.218	12.461	19.854
Baten	-11.252	-6.716	-11.667	-11.607	-10.436	-18.801
Saldo van baten en lasten	**1.737**	**2.865**	**2.215**	**2.611**	**2.025**	**1.053**
Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	1.603	254	4.207	77	137	604
Baten	-1.320	-715	-4.313	-436	0	0
Saldo mutaties reserves	**283**	**-461**	**-106**	**-359**	**137**	**604**
Saldo na bestemming	**2.020**	**2.404**	**2.109**	**2.252**	**2.162**	**1.657**

Hieronder volgt een specificatie van de onontkoombaarheden, structurele en incidentele wensen:

Onontkoombaarheden	2025	2026	2027	2028
Verhoging baten omgevingsvergunning	-314	-314	-314	-314
Totaal onontkoombaarheden programma 3	**-314**	**-314**	**-314**	**-314**

Structurele wensen	2025	2026	2027	2028
Beleidsmedewerker RO	128	128	128	128
Projectleider Wonen	140	140	140	140
Overige kosten - structurele kosten in progr. 3	20	20	20	20
Totaal nieuwe wensen programma 3	**288**	**288**	**288**	**288**

Incidentele wensen	2025	2026	2027	2028
Uitvoeren actieve grondpolitiek	155			
Projectleider transitieopgave	62	62		
Projectleider wonen i.r.t. actieplan wonen	100	100		
Project omgevingsvisie & omgevingsplan				311
Totaal incidentele wensen programma 3	**317**	**162**	**0**	**311**

Voor een toelichting op bovenstaande posten wordt verwezen naar bijlage 11.

Programma 4
Beheer openbare ruimte

Programma 4
Beheer openbare ruimte

Omgeving en ontwikkelingen

Elke dag maken inwoners en bezoekers van Oirschot gebruik van de openbare ruimte in de gemeente; ieder op zijn of haar eigen wijze en met een eigen doel. De openbare ruimte vervult zo honderden verschillende functies voor evenzoveel mensen die al net zo verschillend zijn. Daarmee vormt het een onmisbaar element in een gezonde en actieve gemeenschap.

Die openbare ruimte moeten we dus koesteren. En dat doen we met gedegen beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Elke keuze die wordt gemaakt op het vlak van budget en investeringen heeft direct resultaat op de kwaliteit van de openbare ruimte en daarmee de leefbaarheid van Oirschot.

Hoe de gemeente Oirschot de komende jaren (tot en met 2027) invulling geeft aan het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is vastgelegd in het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), geactualiseerd vastgesteld in 2023. Het vertrekt vanuit de behoorlijk solide beheerbasis die met het vorige IMBK is gelegd. Maar naast dit kader voor de korte termijn dwingen maatschappelijke kwesties de gemeente tot verder kijken en het maken van plannen voor de lange termijn. Klimaatbestendigheid is hierbij het codewoord: de openbare ruimte moet het hoofd kunnen bieden aan de effecten van klimaatverandering en beter bestand zijn tegen zowel extreme hitte en droogte als hevige regenval. Dit vraagt niet alleen om een nieuwe inrichting van de openbare ruimte, maar ook om een andere manier van beheren. Dat kost tijd en geld, maar de transitie is onvermijdelijk: de effecten van de klimaatverandering zijn nu al merkbaar. Daarnaast heeft de gemeente te maken met nieuwe wet- en regelgeving op dit gebied, die landelijk of zelfs Europees wordt opgelegd. Daarom gaat het IMBK ook over deze veranderingen en uitdagingen én over de oplossingen die beheer hierbij kan vormen. Naast duurzaamheid, klimaat, circulariteit en energietransitie gaat die ook over participatie, werkgelegenheid en de veranderende rol van de inwoners. Met gerichte doelstellingen en een duidelijke visie kan hier in de komende jaren op worden ingespeeld, zodat de gemeente Oirschot beschikt over een toekomstbestendige openbare ruimte. Zo wordt voorkomen dat de gemeente in een later stadium achter de feiten aan komt te lopen, met alle gevolgen van dien.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunt 1. Prioriteit voor verkeersveiligheid.

Activiteit 1.1: In 2025 geven we uitvoering aan het uitvoeringsprogramma wat is vastgesteld met het vervoersplan. Middels het uitvoerings-programma worden concrete aanpassingen autonoom en integraal doorgevoerd in de openbare ruimte.

Speerpunt 2. Aanpakken van riolering, wegen, fietspaden en voetpaden.

Activiteit 2.1: Jaarlijks bepalen we de onder-houdsplannen op basis van rekenmodellen, zoals onderhoud kapitaalgoederen, inclusief beheerdiscipline schoon. Een rekenmodel is een rekentool waarmee we, op basis van jaarlijks geactualiseerde hoeveelheden (areaalgegevens) en kostenkengetallen, de benodigde onder-houdsbudgetten voor het verzorgend en technisch beheer bepalen voor het opvolgende jaar. Op basis van deze rekenmodellen bereiden wij aanbestedingen voor en gaan we het onderhoud en de vervangingen daadwerkelijk realiseren. Uitgangspunt hierbij is het

gekozen basisscenario. In 2024 is gestart met het opstellen van de rekenmodellen onderhoud kapitaalgoederen Gebouwen en Sportaccommodaties. In 2025 starten we met de rekenmodellen investeringen kapitaalgoederen (groot onderhoud en vernieuwing), deze zullen in 2027 klaar zijn en opgenomen worden in de nieuwe versie van het IMBK wat in 2027 geactualiseerd wordt ter besluitvorming en ambities en middelen bijgesteld kunnen worden.

Activiteit 2.2: In 2025 wordt uitvoering gegeven aan het nieuwe contract Integraal Maatschappelijk Beheer. Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) geeft weer hoe Oirschot de komende jaren invulling geeft aan maatschappelijke opgaven en beleidsdoelen bij het beheer van de openbare ruimte. Het IMBK richt zich op de middellange termijn en sluit aan op de landelijke beheersystematiek van CROW. Door het aansluiten op de landelijke systematiek volgen we hierdoor ook de laatste ontwikkelingen en trends en kiezen we voor een uniforme systematiek. Het IMBK is de uitwerking van beleid en strategie. Verder zijn er beknopte beheerplannen per asset. De beheerplannen worden jaarlijks door de beheerders geactualiseerd.

Activiteit 2.3: Jaarlijks wordt het integraal meerjarenprogramma (IMMP) geactualiseerd en in het activiteitenplan (onderdeel begroting) opgenomen. Zo maken we op basis van de uitgevoerde weginspectie, een geactualiseerde onderhoudsplanning voor wegen, fietspaden en trottoirs voor de periode 2025-2028 als onderdeel van het IMMP. Vanuit dit programma worden in 2025 nieuwe onderhouds-, en vervangingsprojecten voorbereid en uitgevoerd. In het activiteitenplan is vastgelegd welke wegen, fietspaden en trottoirs we in 2025 oppakken om te blijven voldoen aan de vastgestelde onderhoudsniveau's.

Activiteit 2.4: In 2025 worden de speelbossen in Oirschot en Middelbeers gerenoveerd en weer een uitnodigende plek om naar toe te gaan om te spelen, ontmoeten en bewegen.

Speerpunt 3. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed.

Activiteit 3.1: In 2025 gaan we verder met het op orde brengen van het gemeentelijk vastgoed. Na aanschaf van het vastgoedmanagement-systeem gaan we deze vullen met alle noodzakelijke data dat hiervoor nodig is.
Ook vindt in 2025 de implementatie van een tool plaats om het energieverbruik per gebouw te kunnen monitoren. Vervolgens kunnen we heel gericht werken aan energiebesparing en een rekenmodel investering gemeentelijk vastgoed opstellen voor verdere verduurzaming.

Speerpunt 4. Versnellen verduurzaming openbare verlichting en plaatsing laadpalen.

Activiteit 4.1: Ook in 2025 zetten we weer een stap in de fasering van het verledden van het OVL-areaal (openbare verlichting) om uiteindelijk in 2027 het gehele areaal in de LED te hebben staan.

Speerpunt 5. Uitvoeren Oirschots Samenwerkingsmodel Onderhoud.

Activiteit 5.1: In 2025 wordt het onderhoud van sportaccommodaties opnieuw aanbesteed. OSMO wordt hierin meegenomen, zodat deze vervolgens in uitvoering wordt gebracht.

Speerpunt 6. Omgang met Afval en bredere inzet Milieustraat.

Activiteit 6.1: In 2025 ronden we de ombouw van milieustraat naar grondstoffencentrum af.

Verplichte beleidsindicatoren

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Volksgezondheid en milieu					
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	51	148	2022	CBS
Hernieuwbare elektriciteit	%	50,3	41,3	2022	Berekening

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Lasten & baten	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
exclusief mutatie reserves	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	7.578	7.871	8.705	8.843	9.095	9.402
Baten	-2.910	-2.485	-3.223	-3.305	-3.370	-3.370
Saldo van baten en lasten	**4.668**	**5.386**	**5.482**	**5.538**	**5.725**	**6.032**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	403	364	328	294	294	294
Baten	-367	-147	-114	-51	-51	-51
Saldo mutaties reserves	**36**	**217**	**214**	**243**	**243**	**243**

Saldo na bestemming	**4.704**	**5.603**	**5.696**	**5.781**	**5.968**	**6.275**

Hieronder volgt een overzicht van de onontkoombaarheden:

Onontkoombaarheden	2025	2026	2027	2028
Index IMBK	104	104	104	104
Dekking Index IMBK via stelpost programma 4	-104	-104	-104	-104
Mutatie Areaal IMBK 2025	210	210	210	210
Totaal onontkoombaarheden programma 4	**210**	**210**	**210**	**210**

Voor een toelichting op bovenstaande posten wordt verwezen naar bijlage 11.

Programma 5
Bestuur en dienstverlening

Programma 5
Bestuur en dienstverlening

Omgeving en ontwikkelingen

We werken mét onze gemeentelijke organisatie, onze inwoners en ondernemers aan de ontwikkeling van Oirschot. We streven ernaar dat onze gemeente dienstverlenend is en zich optimaal servicegericht opstelt. We investeren in een professionele organisatie en aantrekkelijk werkgeverschap. We gaan binnen de regio op zoek naar samenwerking om onze slagkracht te vergroten en kwetsbaarheid te verminderen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunt 1. Goede dienstverlening: digitaal, flexibel inspelen op wensen klant.

Activiteit 1.1: De tijdshorizon van de visie op dienstverlening 2020-2022 'Digitaal waar het kan en persoonlijk waar het meerwaarde heeft' is verlopen. In de afgelopen tijd zijn er vanuit de aanbevelingen van het rekenkamerrapport diverse stappen gezet om de dienstverlening te verbeteren. Tegelijkertijd is er in 2024 vol ingezet op een meting van de kwaliteit die we in huis hebben en wordt er samengewerkt binnen het programma 'digitaal samenwerken'. We gaan in 2025 wel verder met het verbeteren van de kwaliteit van de interne organisatie, samen binnen het programma 'digitaal samenwerken' verdere stappen zetten om de dienstverlening digitaler te maken. Er wordt ook geld vrijgemaakt om het klantcontactcentrum door te ontwikkelen en de benodigde kwaliteitsverbetering binnen burgerzaken in te zetten.

Activiteit 1.2.: In het voorjaar van 2024 is er een onderzoek geweest naar de kwaliteit van onze huisvesting. Uit dit onderzoek komen verschillende aandachtspunten naar voren, waarop geacteerd dient te worden. De noodzaak naar een veilige en gezonde werkomgeving is niet alleen nodig voor onze huidige medewerkers, maar heeft ook te maken met onze algehele verantwoordelijkheid als gemeente en onze arbeidsmarktpositie. In het najaar van 2024 ontvangt de raad een voorstel voor het verplaatsen van de organisatie en het aankopen van een pand. De lasten van dit raadsvoorstel zijn meegenomen in deze begroting, maar afhankelijk van een definitief akkoord van de gemeenteraad.

Speerpunt 2. Professionele ambtelijke organisatie die is uitgerust om de toevertrouwde taken uit te voeren en de ambities waar te maken.

Activiteit 2.1: In de begroting 2024 is fors ingezet om de basis op orde te brengen. De formatie is op meerdere plekken uitgebreid om te professionaliseren en om beter te gaan voldoen aan wet- en regelgeving. Ook in 2025 en de jaren daarna zullen we keihard moeten werken om de basis verder op orde te krijgen. Specifiek staan de volgende projecten voor 2025 centraal:

- De borging van het nieuwe financieel systeem en de implementatie van nieuwe werkprocessen;
- De volgende fase van project 'Digitaal Samenwerken' waarin we de verdere digitalisering van werkprocessen oppakken, om zo te voldoen aan de Wet Open Overheid, de Archiefwet, de Wet digitale toegankelijkheid etc. en om efficiencyverbetering te realiseren.
- Implementatie van een P&C tool voor gezamenlijke documentcreatie in 2025.
- Het verkrijgen van een veilige en gezonde werkomgeving waarin hybride werken ook door de fysieke omgeving mogelijk wordt gemaakt. Daarnaast het ondersteunen van gedragsverandering naar hybride en digitaal werken.

Activiteit 2.2: Ten aanzien van HR staat 2025 in het teken van borgen en verdiepen wat er in de

jaren daarvoor is ontwikkeld. In de paragraaf Bedrijfsvoering leest u hier meer over.

Speerpunt 3. Duidelijkheid over samenwerkingsverbanden.

Activiteit 3.1: We willen samen met Best aan de slag met gezamenlijke activiteiten ter voorbereiding van het formele proces, zoals onderzoek en participatie. Met de stappen die we zetten bereiden we het principebesluit voor om het voornemen tot herindeling uit te spreken. De stappen die we in 2025 zetten voor de verkenning van toekomstige samenwerking zijn onder voorbehoud van besluitvorming in het najaar van 2024. Financiële consequenties van de besluitvorming in het najaar van 2024 worden later in 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad en zijn derhalve pm.

Speerpunt 4. Inwoners digitaal goed bedienen.

Activiteit 4.1: In 2025 gaan we verder met het digitaliseren van de dienstverleningsprocessen. Tegelijkertijd is er een bredere ontwikkeling binnen publiekszaken nodig om de kwaliteit te verbeteren. Dit speerpunt wordt daarom verbreed waarbij de basis ook uitgevoerd wordt.

Verplichte beleidsindicatoren

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Bestuur en dienstverlening					
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,14	9,70	2025	Eigen begroting / cijfers landelijk personeelsmonitor A&O fonds 2023
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,74	9,60	2025	Eigen begroting / cijfers landelijk personeelsmonitor A&O fonds 2023
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	502	457	2025	Eigen begroting / cijfers
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	6,8%	18,1%	2023	Eigen begroting cijfers landelijk personeelsmonitor A&O fonds 2023
Overhead	% van totale lasten	17,8%	10,6%	2025	Eigen begroting / cijfers
Taakveld: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (Vhrosv)					
Gemiddelde WOZ-waarde alle woningen	x €1.000	465	368	2023	CBS
Demografische druk	%	78,1	70,4	2024	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	815	860	2023	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	942	942	2023	COELO

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Lasten & baten	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
exclusief mutatie reserves	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	3.053	2.970	2.810	2.935	2.968	2.932
Baten	-278	-334	-370	-433	-507	-433
Saldo van baten en lasten	**2.775**	**2.636**	**2.440**	**2.502**	**2.461**	**2.499**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	6.312	0	2.988	0	0	0
Baten	-7.813	-1.095	-3.868	-178	-124	-327
Saldo mutaties reserves	**-1.501**	**-1.095**	**-880**	**-178**	**-124**	**-327**

Saldo na bestemming	**1.274**	**1.541**	**1.560**	**2.324**	**2.337**	**2.172**

Hieronder volgt een toelichting op de nieuwe wensen:

Structurele wensen	2025	2026	2027	2028
Jurist Handhaving	110	110	110	110
Senior Burgerzaken / projectleider verkiezingen	104	104	104	104
Beleidsmedewerker Belastingen	77	77	77	77
Totaal nieuwe wensen programma 5	**291**	**291**	**291**	**291**

Incidentele wensen	2025	2026	2027	2028
Verbeterplan Burgerzaken	100	75	50	
Verbeterplan InwonerContactCentrum	35	35		
Bedrijfsleider Bedrijfsvoering	120	120		
Budget arbeidsmarktcommunicatie	10	10		
Totaal incidentele wensen programma 5	**265**	**240**	**50**	**0**

Voor een toelichting op bovenstaande posten wordt verwezen naar bijlage 11.

Onderdeel 11
Algemene dekkingsmiddelen

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Lasten & baten	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
exclusief mutatie reserves	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	684	464	665	676	669	674
Baten	-39.966	-40.544	-44.221	-43.809	-45.181	-46.323
Saldo van baten en lasten	**-39.282**	**-40.080**	**-43.556**	**-43.133**	**-44.512**	**-45.649**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Saldo na bestemming	**-39.282**	**-40.080**	**-43.556**	**-43.133**	**-44.512**	**-45.649**

Onderdeel 12
Overhead

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Lasten & baten	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
exclusief mutatie reserves	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	9.573	10.083	12.649	12.227	11.830	12.100
Baten	-102	-52	-31	-31	-31	-31
Saldo van baten en lasten	**9.471**	**10.031**	**12.618**	**12.196**	**11.799**	**12.069**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	304	0	250	0	0	0
Baten	-811	0	-580	-205	-50	-311
Saldo mutaties reserves	**-507**	**0**	**-330**	**-205**	**-50**	**-311**

Saldo na bestemming	**8.964**	**10.031**	**12.288**	**11.991**	**11.749**	**11.758**

Hieronder volgt een overzicht van de onontkoombaarheden en nieuwe wensen:

Omschrijving onontkoombaarheden	2025	2026	2027	2028
Afboeking stelpost groslijst salarissen en woon werk	-595	-503	-313	-313
Verhoging ziekteverzuimbudget	203	203	203	203
Totaal onontkoombaarheden programma 12	**-392**	**-300**	**-110**	**-110**

Omschrijving nieuwe wens	2025	2026	2027	2028
Huisvesting	336	343	350	358
Totaal nieuwe wensen programma 12	**336**	**343**	**350**	**358**

Voor een toelichting op bovenstaande posten wordt verwezen naar bijlage 11.

Onderdeel 13 Vennootschapsbelasting

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

Lasten & baten	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
exclusief mutatie reserves	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	-31	78	97	20	20	20
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**-31**	**78**	**97**	**20**	**20**	**20**

Mutaties reserves	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Saldo mutaties reserves	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**

Saldo na bestemming	**-34**	**75**	**94**	**17**	**17**	**17**

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding
Deze paragraaf gaat in op ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie die van invloed kunnen zijn op de financiële huishouding, maar nog niet financieel zijn vertaald. Het is een verplichte paragraaf op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de daarop van toepassing zijnde toelichting. Achtereenvolgens gaan we in op:

- Het beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een berekening van het weerstandsvermogen en een oordeel over het gevormde vermogen.
- Kengetallen die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente en daaruit voortvloeiende risico's.

Conclusie:
Het weerstandsvermogen drukken we uit in een ratio (beschikbare weerstandscapaciteit/ 90% van de benodigde weerstandscapaciteit) en komt uit op 3,09. Dit betekent dat ons weerstandsvermogen ruim boven de vastgestelde ratio van 2,0 uitkomt en dat we met ons weerstandsvermogen met een zekerheid van 90% alle geïnventariseerde risico's kunnen opvangen.

Het beleid voor weerstandscapaciteit en risico's

Het beleid op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen is te vinden in de nota "Risicomanagement en Weerstandsvermogen", vastgesteld op 28 juni 2022. Op 28 juni 2022 is bij de vaststelling van de 'nota reserves en voorzieningen 2022' de ratio van het weerstandsvermogen in 1e instantie bepaald op 1,4. Bij het opstellen van deze begroting 2025 actualiseren we de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hieruit zetten we de risico's die de gemeente loopt af tegen het beschikbare weerstandsvermogen om inzichtelijk te maken of dit voldoende is om de risico's af te dekken. Als norm voor het benodigde weerstandsvermogen is gedurende de coalitie periode van 2022 tot 2026 gekozen voor de norm ratio 2,0. Dit wordt landelijk gezien als de bovenkant van de norm 'voldoende'. Het werkelijke weerstandsvermogen van onze gemeente is op dit moment uitstekend. Uitgangspunt voor de komende raadsperiode is het handhaven van het weerstandsvermogen op het huidige werkelijke waarderingsniveau A "uitstekend" (NAR). Dit houdt in dat we, naar aanleiding van het voeren van een verantwoord financieel beheer, zoals benoemd in het coalitieakkoord 2022-2026 blijven uitgaan van de ratio 2,0. Op basis van de berekening van het benodigde weerstandsvermogen wordt het saldo van de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing aangepast.

Voor de objectivering van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen bestaan geen wettelijke normen. Om de ratio te duiden maken we gebruik van waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit van Twente op de volgende pagina:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 - 2	Ruim voldoende
C	1 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Gegeven de ratio van 2,8 betekent dit voor ons dat ons weerstandsvermogen op dit moment 'uitstekend' is.

Een inventarisatie van de risico's.
In deze paragraaf staan de risico's zoals tijdens het opmaken van de begroting 2025 zijn geïnventariseerd.
De risico's in deze paragraaf zijn niet op een andere wijze afgedekt. Bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering of het opnemen van een bedrag of voorziening in de jaarrekening, dan wel verwerkt in de onderliggende begroting 2024. We houden hierbij rekening met de kans dat de onderkende risico's zich voordoen én de financiële impact wanneer dit daadwerkelijk gebeurt. Deze analyse is per risico gemaakt.

Bedragen x €1.000

Risico	Beschrijving risico	%	Bruto risico	Netto risico
Programma 1: Sociale leefomgeving				
Wmo: beschermd Wonen en Maatschap-pelijke Opvang	Op 1 januari 2022 is de doordecentralisatie in werking getreden en zijn alle gemeenten (i.p.v. alleen de centrumgemeente) verantwoordelijk voor Beschermd Wonen. In 2024 vinden er nog geen financiële veranderingen plaats. Vanaf 2025 wordt naar verwachting het rijksbudget – met een ingroeipad van tien jaar – verdeeld door middel van een nieuw objectief financieel verdeelmodel. Tegelijkertijd worden – met een ingroeipad van zeven jaar – de financiële middelen herverdeeld naar alle individuele gemeenten. En wordt het woonplaatsbeginsel van kracht. De effecten van de beweging naar beschermd thuis en de financiële doordecentralisatie zijn erg onzeker. Dit komt ook omdat er nog regionale afspraken/uitwerkingen gemaakt moeten worden. Op dit moment is nog niet duidelijk wat dit concreet gaat betekenen.	PM	PM	PM
Hervormings-agenda Jeugd	Landelijk wordt gewerkt aan een Hervormingsagenda Jeugd. Er kan momenteel nog geen inschatting worden gemaakt van de (positieve) financiële consequenties vanuit de hervormingsagenda. Als het gaat om incidentele kosten, kan dit worden gedekt vanuit reserve sociaal domein. Kans is groot. Effect is nog onduidelijk zowel van de wijziging van de regelgeving als het effect daarvan op de kosten jeugdzorg en op het voorliggend gebied.	PM	PM	PM
Extra zorg-kosten door dubbele	Daarnaast is er sprake van een dubbele vergrijzing. Dit alles leidt tot meer en complexere zorgvragen en meer zorgkosten. Op dit moment is nog niet duidelijk wat dit concreet gaat betekenen.	PM	PM	PM

Programma 2: Ondernemen				
Geen kwantificeerbare risico's				
Programma 3: Ruimtelijke leefomgeving				
Geen kwantificeerbare risico's				
Programma 4: Beheer openbare ruimte				
Bodem-sanering/ crimineel afval	Het illegaal storten van afval, zoals XTC uit laboratoria komt steeds vaker voor in Zuid-Nederland. Hoewel de dumpingen in onze gemeente de laatste jaren minder zijn dan in andere Brabantse gemeenten, kunnen de opruimingskosten aanzienlijk oplopen. Echter de OD-ZOB heeft in regioverband een Regeling Verwijdering Calamiteuze Stoffen (RVCS). Hiervoor betalen de ODZOB-gemeenten jaarlijks enkele duizenden euro's. Hiervoor is een meldkamer ingericht en worden toezichthouders (geconsigneerden) van de Omgevingsdienst (ODZOB) ingezet om de incidenten te beoordelen. Vervolgens treedt, na beoordeling door de OD-ZOB, de RVCS in werking en geeft de ODZOB opdracht aan de geselecteerde RVCS-aannemer die de stoffen vervolgens opruimt en eventueel ook zorgt voor sanering van de bodem of andere schade herstelt. De lasten voor de gemeenten lopen dus via de ODZOB.	0	0	0
Bodem-sanering	De risico's die voor de gemeente voortvloeien uit bodemverontreiniging, zijn moeilijk vooraf in te schatten. Voor saneringsobjecten in het kader van de Wet Bodembescherming wordt de omvang van het risico sterk bepaald door factoren als eigendomssituatie en oorzaak van de bodemverontreiniging. Zoveel mogelijk worden saneringskosten opgenomen in de grondexploitaties. Daarnaast kunnen sommige kosten verhaald worden op eigenaars (bijv. bij een asbestbrand). Overige locaties zijn niet uitgesloten. Daarbij kan er sprake zijn dat saneringskosten volledig voor rekening komen voor de gemeente. Risico neemt toe bij actieve aankoop van gronden. Tegelijkertijd leggen we de saneringskosten bij de verkopende partij (en doen we onderzoek naar de grond).	25%	100	25
Bodem-sanering bij wegen	Bij wegen is mogelijk sprake van de aanwezigheid van zinkassen in de fundering waarbij sanering aan de orde komt wanneer de fundering vervangen dient te worden. Daar waar een fundering nog voldoende draagkrachtig is, blijft deze behouden en wordt enkel de asfaltconstructie vernieuwd. Een noodzakelijke sanering wordt daarmee wel verschoven naar de toekomst. Indien de riolering onder de weg vervangen dient te worden, dan is sanering niet te voorkomen daar het riool onder de fundering van de weg is gesitueerd. Voorziening bodemsanering wegen is ver leeg. Daarmee wordt of de voorziening opnieuw gevuld of het risico stijgt naar 250k.	50%	35	17,5
OSMO risico beperkt /Uniforme huurprijzen	Na vaststelling van het nieuwe subsidiebeleid maken we afspraken met de buitensportverenigingen over OSMO, uniforme huurprijzen en privatisering. Naar verwachting zijn de consequenties als gevolg van OSMO en uniforme huurprijzen beperkt. Tijdens het pilot jaar monitoren we de kwaliteit van de uitvoering. We blijven in gesprek met de club hierover en de huidige aannemer begeleidt het traject. Risico blijft gemonitord worden maar is op dit moment te klein om te kwantificeren.	PM	PM	PM
Privatisering	Bij tennisclubs (basissport) heeft vooronderzoek plaatsgevonden naar toekomstbestendigheid van de privatiseringsafspraken. Wanneer in de toekomst blijkt dat het onderhoud onvoldoende heeft plaatsgevonden, kan het zijn dat de clubs bij de gemeente aankloppen. Via de lopende contacten wordt dit op afstand gemonitord.	10%	50	5

Integraal Maatschappelijk Beheerkader	De beleids- en beheerplannen van het ruimtelijk beheer zijn geactualiseerd en opgenomen in een Integraal Maatschappelijk Beheerkader. Dit geldt ook voor het OVVP. Aandachtspunt is hoe de maatschappelijk opgaven gekoppeld worden aan de instandhouding van de beheerobjecten. De raad heeft al een besluit genomen over het gewenste kwaliteitsniveau.	25%	400	100
Achterstand op uitvoering van onderhoudsplannen	Door onderhoudswerkzaamheden niet conform planning uit te voeren lopen we het risico dat er te weinig geld in de voorziening is vanwege prijsstijgingen.	90%	25	22,5
Dalende ledenaantallen	Verenigingen en clubs zien de leden aantallen dalen. Hierdoor dalen de inkomsten van de clubs, terwijl de kosten (o.a. onderhoud) stijgen. Dit heeft maatschappelijke effecten, waardoor mogelijk beroep op de gemeente gedaan wordt om bij te springen.	PM	PM	PM
Programma 5: Bestuur en dienstverlening				
Voldoen aan wettelijke vereisten	(Extern) personeel is niet altijd op de hoogte van een juist gebruik van systemen en werkprocessen. Dit leidt er onder meer toe dat contracten en andere documenten niet altijd goed gearchiveerd zijn, niet vindbaar zijn, dossiers onvolledig zijn, wettelijke termijnen niet gehaald kunnen worden, etc. Om dit risico te verminderen is het meerjarig programma Digitaal Samenwerken (DSW) gestart. In 2025 draait dit programma voor het tweede jaar. Het risico is daarom nog niet afdoende verminderd. Dit programma verbetert de toekomstige archivering en heeft geen werking richting het verleden. Het risico blijft dus nog enige jaren na afronding van het programma.	50%	150	75
Verbonden partijen/ algemeen	Bij tegenvallende exploitaties kan aanspraak worden gemaakt op extra gemeentelijke middelen. De begrotingen van gemeenschappelijke regelingen worden één op één verwerkt in de begroting van de gemeente. Verbonden partijen dienen te opereren binnen de vastgestelde begrotingen en als er tekorten ontstaan, dan dekken ze dat uit hun reserves. Voor zover de reserves van de GR-en ontoereikend zijn om hun risico's af te dekken, nemen we ons aandeel van de risico's mee.	25%	98	24
Verbonden partijen/ Indexering	Gemeenschappelijke regelingen zijn gebonden aan het BBV en het GTK 2022 voor regelingen. De laatste adviseert om in de begroting rekening te houden met meerjarig indexering. De uitgaven aan gemeenschappelijke regelingen zijn verplichte uitgaven volgens de Gemeentewet (art. 193). We nemen het aandeel van de lasten voor Oirschot daarom één op één over uit de begrotingen van de verbonden partijen. Wanneer geen meerjarige indexering is toegepast is het aannemelijk dat de begroting van de verbonden partijen het volgend jaar hoger zullen uitvallen, als het bedrag dat in de begroting is opgenomen. Tot en met de begroting 2024 werd hiervoor een stelpost opgenomen. Vanaf de begroting 2025 wordt dit risico meegenomen in het weerstandsvermogen. Het risico is gewaardeerd tov meerjarig indexering met BBP vanaf begroting 2026 (cf. meicirculaire).	50%	150	75
Verbonden partijen/ GRSK	De GR Kempengemeenten bouwt volgens de statuten geen vermogen op. Wanneer kansen en risico's zich voordoen, de exploitatie mee- of tegenvalt, wordt dit direct verdisconteerd met de deelnemende gemeenten. Mee- en tegenvallers van de GRSK zijn daarom direct van invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente. We gaan er echter vanuit dat ook voor de GRSK geldt dat de begroting taakstellend is, daarom zullen enkel openeinderegelingen leiden tot bijbetaling. Ten aanzien van de risico's van de GRSK nemen we conform de overige verbonden partijen ons aandeel in de risico's mee. Echter de GRSK heeft de risico's niet gekwantificeerd.	PM	PM	PM

Schadeclaims algemeen	De gemeente kan schadeclaims ontvangen als gevolg van activiteiten die zij (niet) verricht. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan de mogelijke claims als gevolg van de (handhavings)verzoeken die niet opgevolgd worden door onderbezetting. Wij zijn daarvoor verzekerd. Het risico betreft schadeclaims, waarvoor we niet of maar deels zijn verzekerd. Het betreft verwachte jaarlijkse schadeclaims die niet specifiek zijn gekoppeld aan dossiers. De meeste claims zijn verzekerd vanaf een eigen risico van €2.500,-	90%	18	16
Schadeclaims/ specifieke dossiers	De gemeente kan schadeclaims ontvangen als gevolg van activiteiten die zij (niet) verricht. De vraag is of we in een dergelijke situatie aansprakelijk gesteld kunnen worden. Wij zijn daarvoor verzekerd. Het risico betreft schadeclaims, waarvoor we niet of maar deels zijn verzekerd. Het betreft claims in het kader van rechtszaken (specifieke dossiers).	75%	50	37,5
Garantstel-lingen	In 2012 is het WBO verkocht aan Laurentius in Breda. In 2013 heeft Laurentius in 2013 haar Oirschotse bezittingen verkocht aan de corporatie Wooninc. Voor de financiering van het aandeel van niet sociale huurwoningen betrokken bij de verkoop, heeft Wooninc. een gemeentegarantie gekregen. Het risico bestaat dat Wooninc. op enig moment niet aan de rente- en aflossingsverplichtingen kan voldoen, waardoor de betrokken bank de gemeente aanspreekt op garantstelling. Jaarlijks wordt op basis van de jaarstukken van Wooninc. het risicobedrag bepaalt.	10%	6.630	663
Pensioenen wethouders overdragen naar ABP	De pensioenen van politieke ambtsdragers, zoals wethouders, zijn op dit moment geregeld in de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa). Een aangenomen motie in de Eerste Kamer, onder te brengen in het nieuwe pensioenstelsel. Het bedrag voor reeds opgebouwde pensioenaanspraken van politiek ambtsdragers wordt overgedragen aan het pensioenfonds ABP. Overheidsorganisaties zullen overheidsorganisaties vanaf 1 januari 2028 premie betalen aan ABP voor de politieke ambtsdragers. Het bedrag is o.a. afhankelijk van de dekkingsgraad bij het ABP en de rentestand op moment van overdracht. Mede omdat deze factoren in de tijd tot de overdracht nog flink kunnen fluctueren, laten we hier op dit moment nog geen berekening van maken.	PM	PM	PM
Cybercrimina-liteit	Onbevoegden kunnen zich mogelijk toegang verschaffen tot onze systemen, waardoor we niet kunnen werken, mogelijk data verliezen, data op straat komt, inwoners benadeeld worden enz. Het risico betreft kosten die gemoeid zijn met het verhelpen van deze situatie.	75%	1.000	750
Calamiteit/ Pandemie	Onze gemeente loopt dagelijks het risico op een grootschalige crisis/ calamiteit. De COVID-19 crisis is hierin uiteraard het meest actuele voorbeeld. Niemand kan precies voorspellen hoe de volgende crisis/ calamiteit er precies uitziet. Denk aan een grote brand op een van onze industrieterreinen, of een grote kettingbotsing met meerdere slachtoffers op de A58. Er is altijd een risico dat de gemeente (gedeeltelijk) aansprakelijk is voor het ontstaan en het verloop van een crisis/calamiteit. In dat geval zal de reguliere financiële dekking voor afhandeling van de calamiteit niet altijd volledig zijn.	50%	500	250
Subtotaal				**2.061**
Totaal				**2.061**

Risicokaart

Op basis van deze inventarisatie is een risicokaart samengesteld voor onze gemeente. Aan elk risico is een risicoscore verbonden, door de kansklasse te vermenigvuldigen met de gevolgklasse. Deze methodiek maakt het mogelijk de risico's onderling te rangschikken op grootte. De risico's met het grootste risicogetal moet de hoogste prioriteit krijgen en als zodanig opgepakt worden. Het cijfer in de cel geeft het aantal risico's weer met dezelfde risicoscore. De 8 risico's gepresenteerd als 'PM' zijn niet gekwantificeerd en in onderstaande risicokaart dan ook niet meegenomen.
De kaart laat zien dat het om 14 verbijzonderde risico's gaat waarvoor de kans en het mogelijke financieel gevolg is ingeschat.

Kans Financieel gevolg	10% zeer klein	25% klein	50% gemiddeld	75% Groot	90% zeer groot
x > € 1.000.000					
€ 500.000 < x> € 1.000.000	1		1	1	
€ 250.000 < x> € 500.000			1		
€ 100.000 < x> € 250.000		1			
€ 50.000 < x> € 100.000			2		
x < € 50.000	1	2	1	1	2

Aandachtspunt bij de verbijzonderde risico's is het treffen van beheersmaatregelen. Hierdoor neemt de kans dat een risico optreedt af en worden de gevolgen van een risico verkleind.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit omvat de financiële middelen en mogelijkheden van de gemeente om (ondanks de werking van risicomanagement) financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, waarvoor geen andere dekking aanwezig is en zonder het bestaande beleid te hoeven aanpassen. We berekenen de beschikbare weerstandscapaciteit als de som van alle elementen uit de gemeentelijke financiën die we daadwerkelijk kunnen inzetten om niet-begrote kosten te dekken. Eén van de meest bekende posten is de algemene reserve. Maar er zijn meer mogelijkheden, zoals stille reserves, onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien en een eventueel voordelig begrotingsresultaat.

De benodigde weerstandscapaciteit moet in ieder geval hoger zijn dan de in artikel 12 van de Financiële verhoudingswet bepaalde minimumnorm. Deze norm is 2% van de uitkering uit het Gemeentefonds (€ 35.398.223), voor 2025 een bedrag van € 707.965.

De volgende tabel geeft inzicht in de opbouw van de beschikbare weerstandscapaciteit voor onze gemeente.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2024	bedrag (x €1.000)
Algemene reserve Algemene Dienst, waarvan een bedrag van € 4.082. is opgenomen in de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing	5.726
Bestemmingsreserves	n.v.t.
Stille reserve(s) (voor zover binnen 1 jaar verkoopbaar en voor zover verkoop de continuïteit van de uitvoering niet aantast)	n.v.t.
Ondergrens weerstandscapaciteit	n.v.t.
Totaal	**5.726**

We merken op dat de overige bestemmingsreserves pas inzetbaar zijn als beschikbare weerstandscapaciteit wanneer de gemeenteraad deze als zodanig bestemt. Dat heeft natuurlijk consequenties voor de doelen waarvoor zij nu zijn bestemd.

Oordeel over het vermogen

Bij het bepalen van een norm (ratio weerstandsvermogen) is het wenselijk te zoeken naar een evenwicht tussen financiële soliditeit en het streven om niet onnodig geld 'op de plank te laten liggen'. Een belangrijk criterium hierbij is de kwalitatieve beoordeling van het risicomanagement. Naast inzicht in de risico's en de financiële omvang is de inbedding van het risicomanagement in de organisatie belangrijk. Er is een minimale ratio vastgesteld van 2,0. Er is geen maximumratio ingesteld. Wanneer de ratio significant hoger uitvalt dan de minimale ratio kan volstaan worden met een lagere beschikbare weerstandscapaciteit, oftewel met een lagere reserve.
Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (de gekwantificeerde risico's). Bij de berekening van het weerstandsvermogen gaan we ervan uit dat niet alle risico's zich tegelijk in één jaar voordoen. In onze benadering is uitgegaan van een zekerheidspercentage van 90% dat alle risico's zich tegelijk en in hetzelfde jaar manifesteren (oftewel, dat 100% van de benodigde weerstandscapaciteit in dat jaar benodigd zou zijn). Daarom hebben we de totale benodigde weerstandscapaciteit (= individuele kans * impact van alle geïdentificeerde financiële risico's) vermenigvuldigd met 90%. Zie ook onderstaande figuur.

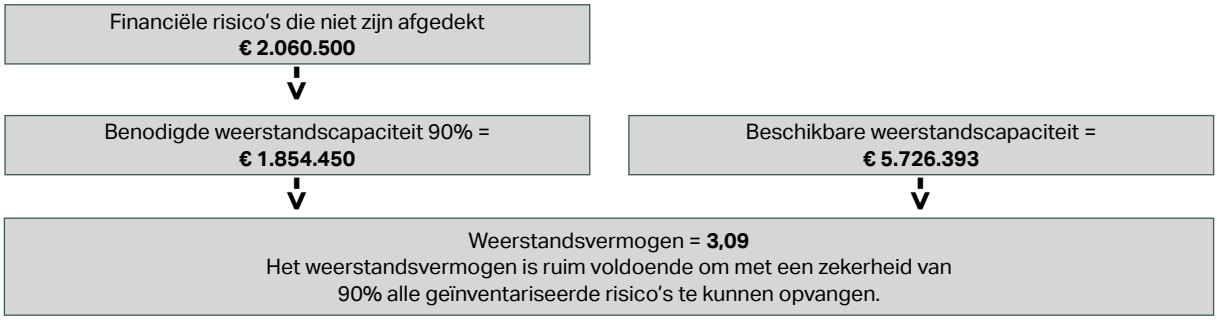

In 2025 is door de terugloop van de algemene reserve en de reserve weerstandsvermogen tot € 5,7 miljoen de beschikbare weerstandscapaciteit fors lager dan het begrotingsjaar 2023. Toen werden de bestemmingsreserves ook nog meegeteld ter bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit. Ook schatten we de financiële risico's in deze begroting (€ 2.060.500 hoger dan in de begroting 2024 (€ 1.116.000). Hierdoor neemt de ratio weerstandsvermogen flink af (naar 3,09).

Op basis van de minimumratio van 2,0 moet in de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2,0 x € 1.854.450 = € 3.708.900 worden aangehouden. In bijlage 3 Specificatie saldi reserves en voorzieningen is een overzicht opgenomen en is zichtbaar dat er voor komende jaren wordt voldaan aan deze norm.

In onderstaande tabel ziet u de ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de jaren 2018 tot en met 2025:

P&C Jaarschijf	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Begroting	**16,10**	**15,82**	**10,13**	**14,52**	**7,26**	**9,36**	**18,20**	**3,09**
Jaarrekening	15,03	10,90	9,10	12,57	37,22	45,14	nvt	nvt

Alle genoemde risico's worden het komende jaar intern nauwgezet gevolgd. Daar waar nodig treffen we passende beheersmaatregelen om risico's te beperken en te elimineren. Hierover rapporteren we in de burap. In 2025 willen we nader onderzoeken - met alle gremia - hoe het weerstandsvermogen in te zetten, ter realisatie van de ambities van de gemeente.

Verplichte kengetallen op grond van het BBV

In onderstaande tabel staan de wettelijk verplichte kengetallen en de ontwikkeling ervan vanaf de rekening 2023 tot en met begroting 2025-2028. Met deze reeks maken we de trend inzichtelijk.

Kengetallen 2023-2028	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	23,2%	90,7%	166,8%	123,9%	97,0%	40,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	24,2%	86,2%	167,6%	124,7%	97,8%	41,4%
Solvabiliteitsratio	50,9%	35,4%	22,2%	18,6%	19,5%	25,6%
Grondexploitatie	1,0%	-2,5%	24,1%	34,6%	28,1%	3,9%
Structurele exploitatieruimte	0,3%	-0,2%	0,3%	-3,8%	0,1%	1,4%
Belastingcapaciteit	83,5%	81,0%	94,5%	94,5%	94,5%	94,5%

Het nut van deze kengetallen wordt versterkt als we die afzetten tegen normen. Pas dan kunnen we beoordelen in hoeverre deze getallen voldoen aan de verwachtingen. Deze liggen vast in het GTK (Gemeenschappelijk Toezichtkader) van de provincie. Zie de volgende tabel.

Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) provincie			
Waarderingscijfer	**Minst risicovol**	**Neutraal**	**Meest risicovol**
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

1A. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Hierbij geldt: hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is, valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat leningen zijn afgesloten waarbij het geld vervolgens is doorgeleend aan andere partijen, die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen, weergeven we de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier maken we duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. Voor 2025 is het kengetal 166,8%. Als we dit afzetten tegen het GTK zitten we in de categorie ‘meest risicovol’. Landelijk gezien is de netto schuldquote pas een vraagstuk als deze hoger is dan 130%. Bij dit kengetal geldt: hoe lager, hoe beter.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, weergeven we de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier brengen we in beeld wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV). Met een percentage van 167,6% zitten wij hier in de categorie ‘meest risicovol’. En ook hier geldt: hoe lager, hoe beter.

2. De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente (op langere termijn) in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio verstaan we het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van de gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Voor de solvabiliteitsratio geldt: hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Een solvabiliteit van 100% zou inhouden dat de gemeente geen schulden heeft. Met een getal van 32,4% passen we in het GTK van de provincie in de kolom ‘neutraal’.

3. Kengetal grondexploitatie

Een grondexploitatie kan een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Als gemeenten of provincies leningen afsluiten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject, hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of ze deze schuld kunnen aflossen als het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kunnen zij de schuld namelijk aflossen. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio. De laatste grondexploitaties werden eind 2020 afgesloten. Vanaf 2023 hebben wij 2 nieuwe grondexploitaties geopend. Hierdoor is het kengetal 24,1% voor 2025. Afgezet tegen het waarderingscijfer van het GTK van de provincie vallen we in de categorie 'neutraal'.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden bezien. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie er niet toe bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatie ruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten en dit uit te drukken in een percentage. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent dit dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Voor de begroting 2025 is het cijfer 0,3%. Dit is een bedrag van -€ 212.000 ten opzichte van de begrote baten in 2025 van € 63,765 miljoen. Zie ook het overzicht lasten en baten programma's 2025-2028 verderop in de financiele begroting in dit boekwerk. Een positief percentage is volgens het GTK het minst risicovol. In 2025, 2026 en 2028 is sprake van een positief kengetal. In 2027 is sprake van een negatief kengetal (zie de tabel verplichte kengetallen BBV op pagina 48).

5. Belastingcapaciteit

De onroerendezaakbelasting is voor gemeenten de belangrijkste vorm van belastinginkomsten. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller dit in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of in welke mate er ruimte is voor nieuw beleid. De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hierbij wordt uitgegaan van de woonlasten voor een gezin, bestaande

uit de OZB voor een woning met een gemiddelde waarde, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Naast de OZB wordt ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing, omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet wordt benut). De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is: woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage. Dit percentage geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Een percentage onder de 100% leidt tot het wellicht meer belasting kunnen heffen. Dit is een keus van de gemeente zelf. Met een percentage van 94,5% is de belastingdruk in Oirschot lager dan het landelijk gemiddelde (minst risicovolle categorie GTK).

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Elke dag maken inwoners en bezoekers van Oirschot gebruik van de openbare ruimte in de gemeente; ieder op zijn of haar eigen wijze en met een eigen doel. De openbare ruimte vervult zo honderden verschillende functies voor evenzoveel mensen die al net zo verschillend zijn. Daarmee vormt het een onmisbaar element in een gezonde en actieve gemeenschap. Die openbare ruimte moeten we dus koesteren. En dat doen we met gedegen beheer en onderhoud, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Elke keuze die wordt gemaakt op het vlak van budget en investeringen heeft direct resultaat op de kwaliteit van de openbare ruimte en daarmee de leefbaarheid van Oirschot.

Hoe de gemeente Oirschot de komende 4 jaar invulling geeft aan het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is vastgelegd in het Integraal Maatschappelijk Beheerkader 2.0 (IMBK 2.0). Het vertrekt vanuit de behoorlijk solide beheerbasis die met het vorige IMBK is gelegd. Maar naast dit kader voor de korte termijn dwingen maatschappelijke kwesties de gemeente tot verder kijken en het maken van plannen voor de lange termijn. Klimaatbestendigheid is hierbij het codewoord: de openbare ruimte moet het hoofd kunnen bieden aan de effecten van klimaatverandering en beter bestand zijn tegen zowel extreme hitte en droogte als hevige regenval. Dit vraagt niet alleen om een nieuwe inrichting van de openbare ruimte, maar ook om een andere manier van beheren. Dat kost tijd en geld, maar de transitie is onvermijdelijk: de effecten van de klimaatverandering zijn nu al merkbaar.

Om onze ambitie richting te geven zijn verschillende beleidsdocumenten vastgesteld zoals het Vastgoedbeleid in 2016 en het Integraal Maatschappelijk Beheerkader 2.0 (IMBK 2.0) in 2023. Middels het IMBK 2.0 heeft de raad gekozen voor een kwaliteitsniveau wat terug te lezen is in het IMBK 2.0. Op basis van het scenario en de bekende areaalgegevens, zijn de beheerbudgetten 2025-2028 bepaald. Om te komen tot concrete uitwerking van het IMBK in projecten is in 2024 het Integraal Maatschappelijk Meerjaren Programma (IMMP) geactualiseerd. In het IMMP zijn projecten opgenomen voor de meerjarenbegroting 2025-2028. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd.

Areaalgegevens op orde
Goede areaalgegevens zijn het fundament van het beheer van de openbare ruimte. Er zijn nieuwe rekenmotoren ontwikkeld. Hiermee kunnen we zelf, met actuele kostenkengetallen, financiële doorrekeningen uitvoeren. Dit geldt zowel voor klein als groot onderhoud. Op basis van deze doorrekeningen ontstaat actueel inzicht in de beheerkosten. In 2025 voegen we de assets sportaccommodaties en gemeentelijk vastgoed toe.

Kernpunten:
- ‘Huis op orde’: van alle assets zijn areaalgegevens, kwaliteit, onderhoudsbehoefte, vervangingsinvesteringen en risico’s in beeld voor de komende planperiode. Ook borgen we dat deze informatie op orde blijft middels extra formatie. We voegen de assets sportaccommodaties en gemeentelijk vastgoed toe.
- Actuele rekenmotoren in eigen beheer: iedere beheerder is in staat om zijn eigen areaal door te rekenen en kosten voor klein en groot onderhoud te bepalen.

- Beheer op orde: rationeel beheer, met onderhoud en vervanging op basis van vaktechnische normen/richtlijnen. Achterstanden zijn ingelopen en we zijn voorbereid op toekomstige opgaven.
- Consequenties inrichting: past bij functionele inrichting, met robuust en sober standaard materiaalgebruik in de wijken. Er is ruimte voor afwijkende of bijzondere materialen, met een representatieve uitstraling, sierwaarde of design in de (historische) centra.
- Bestuurlijke ambities: gedifferentieerde beeldkwaliteit geeft invulling aan de identiteit van de centra en doorgaande wegen. Sluit aan op de functionaliteit en beleving van inwoners en bezoekers en gedeeltelijk op bestuurlijke ambities.
- Financieel op orde: realistisch en voldoet aan de eisen van de toezichthouder. Geen kapitaalvernietiging. Robuuste begroting, biedt ruimte om invulling te geven aan de belangrijkste beleidskaders en opgaven, met enige ruimte voor tegenvallers en incidenten.

Beeldkwaliteit:
Gedifferentieerd beheer: met beeldkwaliteit A in het historische centrum van Oirschot en de centra van de dorpen. B kwaliteit op hoofdwegen en C kwaliteit in de wijken, op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Schoon binnen de kom ten minste op B en wat soberder in de buitengebieden. Met de beeldkwaliteit volgen we de landelijke systematiek van het CROW.

Beeldkwaliteit	Centra dorpen	Hoofdwegen	Woongebieden	Bedrijven-terreinen	Natuur & buitengebied
Technisch	A	B	C	C	C
Netheid / schoon	A	B	B	B	B

Dataregistratie:
- We leggen onze areaalgegevens vast in een beheersysteem dat is ondergebracht in de Kempensamenwerking bij het Shared Servicecenter (SSC). Dit is onze basis waar we van uitgaan bij het voorbereiden van het Integraal Maatschappelijk Meerjarenprogramma (IMMP), alsook het inzetten van de rekenmotoren en het opstellen van bestekken en onderhoudscontracten. Het vastleggen van data gebeurt op basis van de landelijk geldende standaarden. We voegen de assets sportaccommodaties en gemeentelijk vastgoed toe.

In 2022 zijn de areaalgegevens op orde gebracht en in overleg met SSC De Kempen nieuwe mutatie-processen doorgevoerd. Ook is binnen de afdeling het mutatieproces geborgd. Middels structureel overleg zorgen we samen met SSC De Kempen voor verdere verbetering van het mutatieproces.

Areaalaccres en prijsindexatie:
Ieder jaar vinden er wijzigingen plaats aan het beheerareaal als gevolg van projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen. Denk aan nieuwe locaties voor wonen en bedrijven met hun openbare ruimte, uitbreidingen van de (recreatieve) infrastructuur boven- en ondergronds en functieveranderingen van bestaande locaties.

Budgetaanpassingen zijn ieder jaar nodig. Deze worden jaarlijks in beeld gebracht en meegenomen met de koersnota en meerjarenbegroting. We verhogen de budgetten op basis van toegevoegde woningen of m² oppervlakte. De resultaten van de doorrekeningen met de nieuwe rekenmotoren nemen we hierin ook mee.

Het IMBK geeft kaders voor het onderhoud van de volgende kapitaalgoederen:
- Wegen;
- Meubilair;
- Riolering en water;
- Civiele kunstwerken;
- Openbare verlichting;
- Groen;
- Schoon;
- Spelen / bewegen;
- Verkeer en vervoer;
- Sportaccommodaties;
- Gemeentelijk vastgoed.

Op de volgende pagina's gaan we in op de staat van onderhoud en de onderhoudslasten. Per soort kapitaalgoed is beschreven:
- Het beleidskader waarop het onderhoud van de kapitaalgoederen is gebaseerd.
- Het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau van onderhoud.
- De actuele staat van onderhoud;.
- De in de begroting opgenomen budgetten.

Doelstelling
Het beheren en onderhouden van de kapitaalgoederen volgens het vastgestelde beleidskader. Dit doen we binnen de beschikbare budgetten en op het kwaliteitsniveau dat de raad heeft vastgesteld.

Wegen
1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK).
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.

Beeldkwaliteit	Centra dorpen	Sociale, culturele en maatschappelijke voorzieningen	Hoofdwegen	Woongebieden	Bedrijventerreinen	Natuur & buitengebied
Technisch Heel / veilig	A	B	B	C	C	C
Verzorgend Netheid / schoon	A	B	B	B	B	B

Basisscenario: Ambitieniveaus beheerkwaliteit

3. *Actuele staat van onderhoud*
   Eind 2022 is het wegenareaal volledig geïnspecteerd. De aanwezige achterstand lopen we geleidelijk in. We maken hiervoor een planning waarbij we rekening houden met de beschikbare budgetten binnen het IMBK.
   De hoofdwegen hebben goede kwaliteit, waardoor de doorstroming en veiligheid voor de meeste weggebruikers geborgd zijn. Duidelijk zichtbaar is dat de kwaliteit van de wegen buiten de bebouwde kom (buitengebied en natuurgebieden) het laagste is. Dit betreft vooral asfaltwegen. In 2024 is een nieuwe weginspectie uitgevoerd waaruit blijkt wat de actuele staat is waarna we deze uitkomsten verwerken in het IMMP.

   In 2023 is het IMBK geactualiseerd. Hieraan is een uitvoeringsplan wegen gekoppeld. Daarin omschrijven we de huidige kwaliteit van het beheerareaal. Met een planning van het benodigde onderhoud laten we zien wat dat de komend 5 jaar gaat kosten.
4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 211.569	€ 136.569	€ 136.569	€ 136.569
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 784.875	€ 784.875	€ 784.875	€ 784.875
Investeringen	€ 2.331.865	€ 1.043.289	€ 1.045.355	€ 1.050.000

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan Investeringen.

Meubilair

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   De omvang en de technische staat zijn bekend. In de rapportage van de inventarisatie voor beheerdata, basis op orde, komt de werkelijke omvang van het straatmeubilair naar voren. Nadat de omvang bekend is wordt de onderhoudsbehoefte bepaald. Hierna is een uitvoeringsplan gemaakt en zijn deze vertaald in de assetsheets.
4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 27.077	€ 27.077	€ 27.077	€ 27.077
Investeringen	€ 70.625	€ 70.625	€ 70.625	€ 70.625

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan Investeringen.

Riolering en water

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario (inclusief noodzakelijke maatregelen voor klimaatadaptatie en waterberging).
3. *Actuele staat van onderhoud*
   In 2023 heeft een nieuwe grootschalige inspectie van de vrijvervalriolen plaatsgevonden. De resultaten hiervan worden in de actualisatie van het IMMP meegenomen.
   Qua functioneren voldoet de gemeente aan de eisen die het waterschap stelt. De riolen en de buitenruimte zijn nu nog niet in staat om de heftige 'klimaatbuien' afdoende te verwerken. De afgelopen jaren zijn alle stelsels opnieuw doorgerekend en de hoeveelheid en plaatsen waar water op straat komt in beeld gebracht. Aan de hand daarvan is een maatregelenplan opgesteld dat tevens onderdeel vormt van het programma Water en Riolering en daarmee uitvoering geeft aan het IMBK.
4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie excl. kapitaallasten)	€ 356.274	€ 356.274	€ 356.274	€ 356.274
Storting voorziening	€ 72.544	€ 184.215	€ 184.215	€ 184.215
Investeringen	€ 2.026.785	€ 1.942.258	€ 1.197.281	€ 1.245.000

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan Investeringen.

Civiele kunstwerken

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   In 2023 is een nieuwe inspectie op de inmiddels 41 civiele kunstwerken uitgevoerd. Op basis hiervan stellen we in 2024 een nieuwe meer jaren onderhoudsplan (MJOP) op en starten we met het uitvoeren van de maatregelen.
4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 119.072	€ 119.072	€ 119.072	€ 119.072

Groen

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   Na het vaststellen van het IMBK gaan we starten met het opstellen van een uitvoeringsprogramma groen. In 2025 gaan we verder met de uitvoering van dit programma, wat als gevolg heeft dat het onderhoud verbeterd en de kwaliteit van het groen verhoogd wordt conform het gewenste beeld.
   We voldoen daarmee aan de wettelijke zorgplicht. In 2025 wordt de boomverordening vernieuwd, waardoor deze weer actueel is. Thema's als duurzaamheid en klimaat nemen we hierin mee.
4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 1.077.721	€ 1.077.469	€ 1.077.469	€ 1.077.469
Investeringen	€ 420.000	€ 420.000	€ 420.000	€ 420.000

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan Investeringen.

Openbare verlichting

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   Ons areaal van deze onderdelen van de openbare ruimte is voldoende in beeld in aantallen en met name qua kwaliteit om de kwaliteitsslag te maken naar B in het algemeen en A kwaliteit in de centra. Op basis van de middelen die beschikbaar zijn in het IMBK, inventariseren en inspecteren we deze producten op kwaliteit. Ook is ons beheersysteem op orde met deze gegevens. Ook in 2025 zijn we aan het verledden op basis van het meerjarenplan.
4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 99.542	€ 99.542	€ 99.542	€ 99.542
Investeringen	€ 534.003	€ 534.003	€ 534.003	€ 534.003

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan Investeringen.

Spelen

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK)
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   Alle toestellen voldoen aan de veiligheidseisen. Vanuit de wettelijke aansprakelijkheid wordt ieder toestel jaarlijks aan een inspectie onderworpen. Gebreken die naar voren komen worden verholpen. Tussentijds voert het Servicebedrijf visuele controles uit. De ondergronden worden gereinigd en onderhouden zodat ze voldoen aan de veiligheidseisen.

4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 33.310	€ 33.310	€ 33.310	€ 33.310
Vervangingen	€ 22.500	€ 22.500	€ 22.500	€ 22.500

Verkeer en Vervoer

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), met daaronder het mobiliteitsplan.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   Het dagelijks onderhoud vertaalt zich naar het onderhoud op verkeerstekens, zijnde borden en markering. In 2025 onderzoeken we of een deel van het huidige areaal gesaneerd kan worden. In 2024 is een inspectie uitgevoerd van alle markeringen en op basis daarvan wordt in 2025 een uitvoeringsprogramma gemaakt voor 2025 en de jaren daarna.
4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 76.930	€ 76.930	€ 76.930	€ 76.930
Investeringen	€ 1.645.444	€ 4.946.482	€ 785.444	€ 1.376.545

Gebouwen en Sportaccommodaties

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het huidige Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), met daaronder kadernota Vastgoed.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Het kwaliteitsniveau voor alle gebouwen is 3 (PVM; vastgoed consultancybureau). In 2019 is voor de velden en de parkinrichting van de buitensportaccommodaties onderhoudsniveau C (CROW) en voor de gebouwen van de buitensportaccommodaties conditieniveau 3 (PVM) bepaald als standaard onderhoudsniveau. Er is een duurzame meerjarenonderhoudsprognose opgesteld. Het IMBK geeft aan wat het kwaliteitsniveau gaat worden.

3. *Actuele staat van onderhoud*
   De staat van onderhoud is voor alle gebouwen goed. Er is gestart met verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.
4. *Beschikbare budgetten*

Openbare gebouwen

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 43.442	€ 43.442	€ 43.442	€ 43.442
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 79.000	€ 79.000	€ 79.000	€ 79.000

Diverse privaatrechtelijke bezittingen

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 49.730	€ 49.730	€ 41.730	€ 41.730
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 48.326	€ 48.326	€ 48.326	€ 48.326

Multifunctioneel gebouw de Klep Middelbeers

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 28.661	€ 28.661	€ 28.661	€ 28.661
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000
Investeringen	€ 12.913.326	€ 0	€ 0	€ 0

Gebouwen sportaccommodaties

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 50.964	€ 50.964	€ 50.964	€ 50.964
Storting t.b.v. voorziening groot onder-houd	€ 81.303	€ 81.303	€ 81.303	€ 81.303
Investeringen	€ 0	€ 0	€ 22.623	€ 0

Sportvelden

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 361.403	€ 357.132	€ 357.132	€ 357.132
Storting t.b.v. voorziening groot onder-houd	€ 25.184	€ 25.184	€ 25.184	€ 25.184
Investeringen	€ 51.700	€ 224.638	€ 63.888	€ 0

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan Investeringen.

Paragraaf Financiering

Inleiding
Onder financiering verstaan we: de manier waarop we voorzien in de benodigde gelden om lopende uitgaven te kunnen doen of om investeringen te betalen. We onderscheiden daarbij financiering met kort geld en met lang geld. Bij kort geld is sprake van daggeldleningen, kasgeldleningen en rekening-courant. Lang geld betreft – voor onze gemeente – vrijwel uitsluitend vaste geldleningen. Daarnaast speelt de vermogenspositie van onze gemeente een centrale rol: we hebben een uitstekende vermogenspositie met voldoende saldo aan reserves en voorzieningen. In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens en het risicobeheer inzichtelijk gemaakt van de gemeentelijke financieringsportefeuille. Hiervoor gebruiken we het instrument van treasurybeleid.

Bij treasury gaat het om de financiering van het gemeentelijk beleid tegen zo gunstig mogelijk voorwaarden. Dit omvat het zorgen voor voldoende liquide middelen, het beleggen van tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement en het daarbij afdekken van de risico's, met name op het gebied van rente en krediet. Dit alles op de meest doelmatige wijze en volgens de wettelijke voorschriften van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Bij treasury gaat het dus om het sturen, het beheersen, het verantwoorden en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Ons treasurybeleid is vastgelegd in de verordening treasurystatuut gemeente Oirschot 2015 (vastgesteld door uw raad op 15 december 2015). Door allerlei ontwikkelingen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie dient de verordening treasurystatuut te worden aangepast. Periodiek actualiseren we diverse financiële verordeningen, waaronder deze.

Financieringsbeleid
Het financieringsbeleid is erop gericht om zo lang mogelijk de uitgaven met "kort geld" te financieren en pas vaste leningen aan te trekken wanneer dat, gelet op onze liquiditeitenplanning, noodzakelijk is. Het streven is om de benodigde leningen tegen zo laag mogelijke kosten aan te trekken. Door een meerjarige liquiditeitenplanning brengen we dit zo goed mogelijk in beeld.

Komende jaren gaan wij, in het belang van de Oirschotse samenleving, behoorlijk investeren. Zoals we nu ook zien bij de rijksoverheid leiden deze uitgaven tot een verhoging van het financieringstekort. Zeker gezien de relatief lage rentevoet (historisch bezien) achten wij dit verantwoord. Uit de tabel meerjarige liquiditeitenplanning blijkt dat we eind 2025 een tekort van € 23,9 miljoen verwachten, aflopend tot een tekort van € 9,3 miljoen in 2028.

Liquiditeitenplanning

Liquiditeitenplanning		2025 bedrag	2026 Bedrag	2027 bedrag	2028 bedrag
Beginsaldi	**A**	**-17.258.075**	**-25.728.550**	**-19.600.403**	**-14.543.132**
Betalingen					
Salarissen		-14.718.168	-14.422.070	-14.679.990	-14.680.290
Geldleningen		-2.575.696	-2.993.596	-3.208.002	-3.316.401
Rentekosten		-1.371.222	-1.762.615	-1.975.576	-2.108.563
Activiteitenplan investeringen		-7.576.422	-5.341.795	-4.204.219	-4.696.173
Vliertuin		-12.913.326	-	-	-
Gymzaal Avontuurrijk		-450.000	-	-	-
Gymzaal De Linde		-697.600	-	-	-
Planrealisatie F58 deel Oirschot – Best		-1.924.500	-	-	-
Doorfietsroute Groene Corridor		-2.200.000	-	-	-
Verbonden Partijen		-15.937.423	-16.029.166	-16.055.766	-16.055.766
Grondexploitatie		-3.187.500	-300.000	-3.100.000	-3.750.000
Subsidies		-1.563.607	-1.493.647	-1.475.647	-1.475.647
Voorzieningen		-1.162.387	-1.387.591	-1.387.591	-1.387.591
Overige uitgaven		-20.247.874	-18.783.232	-16.834.976	-25.604.402
Totaal betalingen	**B**	**-86.525.726**	**-62.513.712**	**-62.921.767**	**-73.074.834**
Ontvangsten					
Rijksbijdragen		38.665.784	36.782.638	37.644.545	38.781.477
OZB en gem. belastingen		13.843.747	14.459.204	14.912.821	14.838.821
Grondexploitatie		-	-	5.595.854	4.242.263
Overige ontvangsten		1.578.553	1.877.535	1.877.167	1.877.167
Financiering		23.967.167	15.522.482	7.948.651	9.323.008
Totaal ontvangsten	**C**	**78.055.251**	**68.641.859**	**67.979.038**	**69.062.736**
SALDO / tekort (A+B+C)		**-25.728.550**	**-19.600.403**	**-14.543.132**	**-18.555.230**

Voor de volledigheid willen we hier nog vermelden dat bovenstaand overzicht gebaseerd is op de cijfers uit de begroting 2025. Uiteraard wijzigt de financieringsbehoefte als nieuwe projecten worden toegevoegd of projecten die zijn opgenomen niet doorgaan.

Voor het tekort aan liquide middelen van € 25,7 miljoen eind 2025 moet de gemeente kort of lang geld aantrekken. Het is namelijk niet mogelijk om binnen de geldende voorschriften voor een dergelijk bedrag rood te staan op onze bankrekening. Op basis van het hiervoor weergegeven overzicht en de kennis uit het verleden, gaan we ervan uit dat 25% van het tekort aan liquide middelen, afgerond € 6,4 miljoen, wordt opgevangen doordat uitgaven later worden gedaan of inkomsten worden ontvangen die nu nog niet bekend zijn. De facturen die we ontvangen van onze leveranciers voor met name grotere projecten moeten natuurlijk wel op tijd betaald worden. Daardoor moeten we de komende 4 jaren zowel kort als lang geld lenen, bij elkaar ongeveer € 57 miljoen. De (extra) rentekosten leveren uiteraard extra lasten in de exploitatie op. Bij het onderdeel rentebeleid gaan we in op de vraag hoe dit bedrag wordt gesplitst in kort en lang geld.

Rentebeleid

Korte termijn

De rente is nadat deze historisch laag was in 2019 tot en met 2021 weer aan het stijgen. We kiezen ervoor om maximaal gebruik te maken van de ruimte die de kasgeldlimiet (in 2025 € 1,323 miljoen) ons biedt om mogelijke financieringstekorten op te vangen door het aantrekken van (kortlopende) kasgeldleningen. Door de lage rente en de invoering van het schatkistbankieren verwachten wij minimale renteinkomsten. Waar voorgaande jaren nog sprake is geweest van een negatieve rente (waardoor we met het aantrekken van kasgeld rente ontvingen) is deze situatie inmiddels veranderd in een normale situatie. Dat betekent dat we ook rente moeten betalen als we kasgeld aantrekken.

Lange termijn

Ook de rente voor langlopende geldleningen is historisch gezien nog steeds laag, hoewel deze wel hoger is dan de rente voor "kort" geld. De tarieven zijn t.o.v. 2022 wel verder gestegen. De tarieven zijn op dit moment weer iets aan het dalen. Het tarief voor een lening van 25 jaar lag in augustus 2024 op 3,14%. Op basis van de hiervoor weergegeven meerjarige liquiditeitenplanning, verwachten we tijdens de periode 2025 – 2028 een vaste geldlening van ca € 57 miljoen nodig te hebben.
We houden er hierbij rekening mee dat we € 1,323 miljoen als een kasgeldlening aantrekken, omdat we die ruimte binnen de kasgeldlimiet beschikbaar hebben.

Rentetoerekening aan investeringen

Sinds de nieuwe voorschriften per 1 januari 2017 is het voor gemeenten verplicht om het saldo van de betaalde en ontvangen rente toe te rekenen aan de investeringen. Deze toerekening gebeurt door het bepalen van een gemiddeld rentepercentage, ook wel renteomslagpercentage genoemd.

Risicobeheer

We onderscheiden verschillende vormen van risico's: onder andere renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's en garantstellingen. De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) noemt een aantal verplichte elementen dat het risico beperkt. De uitwerking voor de gemeente Oirschot van die verplichte elementen is uitgewerkt in het door uw raad vastgestelde Treasurystatuut.

Renterisicobeheer/kasgeldlimiet en renterisiconorm
Bij de kasgeldlimiet gaat het om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een door het ministerie vastgesteld percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.

Dit betekent dat de gemeente tot maximaal de hoogte van de kasgeldlimiet kortlopende schulden mag hebben. Als deze limiet drie kwartalen achter elkaar wordt overschreden, moeten we een vaste geldlening aantrekken. In de hiernavolgende tabel is de kasgeldlimiet voor de gemeente Oirschot weergegeven.

Kasgeldlimiet (x € 1.000)	2025
Omvang begroting lasten 2025	74.914
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,5%
Kasgeldlimiet in bedrag	**6.368**

Renterisiconorm
De renterisiconorm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille zodat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering wordt beperkt. De gewijzigde renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de renterisiconorm voor de periode 2025– 2028.

Modelstaat B (Renterisico vaste schuld over de jaren 2025 t/m 2028) (x € 1.000)

Stap	Variabelen renterisico(norm)	2025	2026	2027	2028
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	2.576	2.994	3.208	3.316
3	**Renterisico (1 + 2)**	**2.576**	**2.994**	**3.208**	**3.316**
4	**Renterisiconorm**	**14.983**	**13.495**	**12.807**	**14.481**
5a = 4 > 3	Ruimte onder renterisiconorm	12.407	10.501	9.599	11.165
5b = 3 > 4	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal 2025	74.915	67.477	64.033	72.404
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4 = 4a x 4b / 100	**Renterisiconorm**	**14.983**	**13.495**	**12.807**	**14.481**

Uit de hiervoor opgenomen Modelstaat B blijkt dat we in alle jaren onder de risiconorm zitten. Dit komt onder andere doordat we voor alle langlopende geldleningen het rentepercentage tot het einde van de looptijd hebben vastgelegd. Hierdoor zijn er in de planperiode 2025 - 2028 géén renteherzieningen.

Renteschema

De commissie BBV heeft geadviseerd om het renteschema uit haar rentenotitie op te nemen in de financieringsparagraaf. Onderstaand overzicht geeft onder andere inzicht in de rentelasten en het renteresultaat.

	2025	2026	2027	2028
Externe rentelasten				
Korte financiering	11.696	11.185	10.675	10.675
Lange financiering	1.359.526	1.751.430	1.964.901	2.097.888
Totaal externe rentelasten	**1.371.222**	**1.762.615**	**1.975.576**	**2.108.563**
Externe rentebaten				
Korte financiering	-135.000	-140.000	-145.000	-150.000
Lange financiering	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Per saldo aan rentelasten	**1.221.222**	**1.607.615**	**1.815.576**	**1.943.563**
Rente grondexploitatie	142.139	270.810	465.884	412.435
Rente projectfinanciering	55.493	51.751	47.953	44.099
Saldo door te berekenen externe rente	**1.023.590**	**1.285.054**	**1.301.739**	**1.487.029**
Aan taakvelden toe te rekenen rente	1.023.590	1.285.054	1.301.739	1.487.029
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	1.023.590	1.285.054	1.301.739	1.487.029
Renteresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Kredietrisicobeheer

Bij de verstrekte geldleningen loopt de gemeente kredietrisico's. Dit risico wordt vooral beheerst door terughoudendheid bij het verstrekken van nieuwe leningen. Verder neemt de hoofdsom gedurende de looptijd af en dus ook het kredietrisico voor de gemeente. In de tabel hieronder staat het overzicht van verstrekte leningen.

Verstrekte geldleningen	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	510.579	440.579	370.579	300.579
Reguliere aflossingen	70.000	70.000	70.000	70.000
Stand per 31 december	**440.579**	**370.579**	**300.579**	**230.579**

Garantstellingen

De gemeente staat garant voor vijf geldleningen met een totaalbedrag per 1 januari 2024 van € 8.1 miljoen waarvan twee leningen op naam van Wooninc. staan voor een bedrag van € 7,7 miljoen. Verder fungeert de gemeente als achtervang van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw voor een drietal leningen ten name van Wooninc. voor een totaalbedrag van € 41 miljoen. De afgelopen

jaren zijn alle leningen steeds normaal afgelost. Het risico voor het niet nakomen van afspraken door de kredietnemer en daardoor het gemeentelijke risico is minimaal. In de risicoparagraaf is voor de leningen van Wooninc. waarvoor de gemeente zelf garant staat rekening gehouden met een risico van € 0,770 miljoen (10% van € 7,7 miljoen).

Naast bovengenoemde garantstellingen is de gemeente voornemens om weer opnieuw de mogelijkheid voor startersleningen te gaan aanbieden. Op 24 september is door de raad besloten akkoord te gaan met een garantstelling voor startersleningen voor een totaal van € 2.5 miljoen. Vooruitlopend op dit besluit is dit verwerkt in de begroting.

Leningenportefeuille
Naast inzicht in de verstrekte geldleningen, is het ook van groot belang om inzicht te hebben in onder meer de grootte van de opgenomen leningen. Hieronder in tabel de opgenomen geldleningen:

Opgenomen geldleningen	2025	2026	2027	2028
Stand per 1 januari	18.943	17.315	15.686	14.055
Reguliere aflossingen	1.628	1.630	1.631	1.393
Stand per 31 december	**17.315**	**15.686**	**14.055**	**12.662**

*Dit is exclusief in de toekomst op te nemen geldleningen aan de hand van de liquiditeitsplanning.

Relatiebeheer
Het betalingsverkeer vindt al vele jaren plaats via de NV BNG bank. Daarnaast heeft onze gemeente ook nog een betaalrekening bij de Rabobank. Die rekening gebruiken inwoners sporadisch om betalingen aan de gemeente te verrichten. Daarnaast wordt die rekening gebruikt om contant geld, dat ontvangen is bij de publieksbalie, af te storten.

Schatkistbankieren
Dit houdt in dat publieke instellingen al hun liquide middelen (boven drempelbedragen), die niet direct nodig zijn voor het uitvoeren van hun publieke taak, aanhouden bij het ministerie van Financiën.
Dit drempelbedrag is voor een begrotingstotaal tot € 500 miljoen per 1 juli 2021 verhoogd. Vanaf die datum mogen publieke instellingen de eerste € 1 miljoen of 2% van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist houden. Voor Oirschot is dit voor 2025 € 1,323 miljoen. Dit is het minimale bedrag (2% van het begrotingstotaal van 2024 € 66.1686.892 is € 1.323.338).

EMU Saldo

Het EMU-saldo is ontstaan in het kader van het (Europese) streven naar houdbare overheidsfinanciën. De Europese begrotingsregels zijn grotendeels vastgelegd in het Stabiliteits- en Groeipact (SGP).
De belangrijkste uitgangspunten van het SGP zijn:

1. Het EMU-saldo, ofwel het nationale begrotingstekort, mag niet groter zijn dan 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Van dit tekort neemt het Rijk 2,6% voor zijn rekening en de decentrale overheden 0,4%.

2. De EMU-schuld: de overheidsschuld moet lager zijn dan 60% van het BBP.

In Nederland is het SGP uitgewerkt in de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof). De Wet Hof bevat onder andere een bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren.
Voor een nog betere beheersing van het EMU-saldo wordt een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het opnemen van het EMU-saldo in de begroting. De geprognosticeerde balans dient ervoor om de raad meer inzicht te geven in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

In de hierna opgenomen tabellen zijn de berekening van het EMU-saldo voor de periode 2024 t/m 2027 opgenomen. Voor de berekening van het EMU-saldo geldt dat dit ook moet kunnen worden berekend op basis van enkele onderdelen uit de geprognosticeerde balans. Dit is de reden dat twee berekeningen van het EMU-saldo zijn opgenomen. Wanneer het EMU-saldo positief is, is er sprake van een vorderingenoverschot. Als het saldo negatief is, spreken we over een vorderingentekort.

EMU-saldo Oirschot

(Bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-3.377	-3.562	-136	1.380
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	37.627	-3.030	-3.412	-3.500
3 Mutatie voorzieningen	-111	-94	-46	-46
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	14.764	6.667	-4.166	-15.027
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0
berekend EMU-saldo (- = tekort / + = overschot))	**-55.878**	**-7.293**	**7.396**	**19.862**

Geprognosticeerde balans

(Bedragen x € 1.000)

Activa	Stand per 31-12-2023	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025	Stand per 31-12-2026	Stand per 31-12-2027	Stand per 31-12-2028
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	261	237	212	187	173	160
Materiële vaste activa						
- Economisch nut	41.914	27.352	41.689	39.946	38.210	36.472
- Maatschappelijk nut	17.321	29.574	52.889	51.627	49.965	48.216
Financiële vaste activa	514	590	590	590	590	590
Totaal vaste activa	**59.749**	**57.516**	**95.168**	**92.163**	**88.765**	**85.278**
Vlottende activa						
Voorraden	587	586	15.350	22.017	17.851	2.824
Totaal vlottende activa	**587**	**586**	**15.350**	**22.017**	**17.851**	**2.824**
Overige activa	13.005	13.005	13.005	13.005	13.005	13.005
Kortlopende vorderingen	**13.005**	**13.005**	**13.005**	**13.005**	**13.005**	**13.005**
TOTAAL GENERAAL	**73.602**	**71.344**	**123.735**	**127.372**	**119.794**	**101.267**

Passiva	Stand per 31-12-2023	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025	Stand per 31-12-2026	Stand per 31-12-2027	Stand per 31-12-2028
Vaste financieringsmiddelen						
Eigen vermogen						
- Algemene reserves	14.002	5.635	8.055	6.386	4.373	4.964
- Bestemmingsreserves	22.529	24.981	19.660	18.953	18.924	19.578
- Saldo begroting	714	91	-242	-1.661	26	1.336
Totaal eigen vermogen	**37.245**	**30.707**	**27.473**	**23.678**	**23.323**	**25.878**
Voorzieningen	7.897	7.915	7.887	7.764	7.626	7.587
Langlopende schulden	14.518	18.986	54.312	67.979	69.289	64.080
Handelscrediteuren	8.780	4.438	4.438	4.438	4.438	3.438
Overlopende passiva	5.162	9.298	29.625	23.513	15.118	284
Kortlopende schulden	**13.942**	**13.736**	**34.063**	**27.951**	**19.556**	**3.722**
TOTAAL GENERAAL	**73.602**	**71.344**	**123.735**	**127.372**	**119.794**	**101.265**

Paragraaf Bedrijfsvoering

Essentie: We willen als organisatie in control zijn en blijven zodat we met de samenleving bestuurlijke ambities kunnen realiseren.

Bij de Koersnota hebben wij u aan de hand van een omgevingsanalyse een schets gegeven van de ontwikkelingen die wij de komende jaren op ons af zien komen. Deze analyse maakt het wederom duidelijk: om samen te kunnen blijven werken aan die vitale gemeente Oirschot, moeten er keuzes gemaakt worden. We kunnen niet alles, en al zeker niet alles tegelijk. Omdat de financiële middelen niet oneindig zijn, maar ook omdat onze ambtelijke organisatie haar grenzen kent. In 2024 is de keuze gemaakt om te investeren in het zijn én blijven van een aantrekkelijke werkgever en een krachtige samenwerkingspartner, die de basis op orde heeft en daarmee een goede dienstverlening voor haar inwoners en bedrijven borgt. Daaraan werken is een traject van meerdere jaren en in 2025 gaan we hier dan ook mee verder. In de ambities en activiteiten hierna geven wij meer concreet aan welke stappen wij komend jaar zullen ondernemen om de basis van de organisatie verder op orde te krijgen.

Ambitie 1. De organisatie: klaar voor de toekomst

We zijn een organisatie die staat voor de belangen van bestuur en inwoners.

Activiteit 1.1. Regionale samenwerking

In 2025 werken we verder aan de verkenning van de bestuurlijke samenwerking als vervolg op het raadsbesluit evaluatie netwerksamenwerking van 20 juni 2023. Dat betekent dat wij met één partnergemeente een vorm van vergaande en formele ambtelijke krachtenbundeling zullen verkennen waarbij een bestuurlijke fusie het onlosmakelijke en gedeelde perspectief tussen de samenwerkende gemeenten moet zijn. Deze verkenning vindt plaats met buurgemeente Best.

Het vervolg in 2025 is onder voorbehoud van de besluitvorming in kwartaal 3 en 4 van 2024. Eerst is in Best besluitvorming (gono go moment) op basis van de conclusies van de quickscan die in Best is uitgevoerd. Kiest Best voor een no go, dan is 2025 gericht op heroriënteren van de bestuurlijke samenwerking in lijn met het eerdergenoemde besluit over netwerksamenwerking.
Als Best kiest voor een go, dan vindt in het vierde kwartaal van 2024 besluitvorming plaats in Oirschot en Best over een initiatiefvoorstel van beide gemeenteraden. Met het initiatiefvoorstel geven de raden dan richting aan het proces van verkenning van de bestuurlijke samenwerking ter voorbereiding op het formele spoor van bestuurlijke samenwerking. Beide momenten van besluitvorming bepalen de richting van de activiteiten in 2025. Concreet gaan we in 2025 in ieder geval aan de slag met de verdere verkenning en (vervolg) onderzoek naar bestuurlijke samenwerking, met aandacht voor communicatie en participatie.

Activiteit 1.2. HR-management

In 2024 hebben we met een forse vernieuwing van ons HR-team te maken gehad. Het positieve hieraan is dat er nieuwe gedachten zijn over bestaande werkprocessen. Dat leidt er onder andere toe dat er wijzigingen zijn geweest in de wervingsstrategie, wat tot positieve resultaten leidt en we op vacatures meer kandidaten krijgen. Het leidt er aan de andere kant ook toe dat volledig nieuw

beleid langzaam tot stand komt en dat geplande verbeterslagen die meer zijn dan een quick-win, op zich laten wachten. Grote ontwikkelingen die belangrijk zijn voor de organisatie hebben in 2024 wel plaatsgevonden, zoals het medewerker ontwikkelingstraject en de inzet op eigenaarschap op duurzame inzetbaarheid. In 2025 gaan we hierop voortborduren door een collectief vervolgtraject te bieden, of maatwerk voor individuen. De precieze behoefte wordt bepaald richting het einde van de huidige trajecten. In 2025 volgt daarnaast de uitrol van HR-21, het nieuwe functiewaarderings-systeem.

Strategische personeelsplanning
Het werk verandert onder meer door verdergaande digitalisering en door nieuwe wetgeving zoals de Omgevingswet. Het is van belang continu de doorvertaling te maken naar wat dit betekent voor onze organisatie en onze medewerkers. We zien nu al dat een deel van de taken, in het bijzonder administratieve taken, zal verdwijnen of veranderen als gevolg van digitalisering en robotisering. Aan de andere kant zien we behoefte ontstaan aan nieuwe competenties en vaardigheden zoals op het gebied van data gedreven werken en inwonerparticipatie. De centrale vraag hierbij is: sluiten de medewerkers met hun opleiding, ervaring en competenties aan op de veranderende opgaven? En zo nee, hoe kunnen we daar dan vorm aan geven. In 2024 is een eerste analyse gedaan en in 2025 wordt strategische personeelsplanning onderdeel gemaakt van de basiswerkzaamheden van de teammanagers. De cyclische gesprekken hierover zullen we gebruiken voor capaciteitsplanning, opleiding en omscholing van medewerkers en voor gerichte arbeidsmarktbenadering voor schaarse functiegroepen. De livegang van het nieuwe financieel systeem in 2025 en de eerste concrete resultaten van het programma digitaal samenwerken (onder andere zaakgericht werken), kunnen leiden tot concrete ontwikkelingen op het vlak van strategische personeelsplanning in 2025.

Arbeidsmarktpositie en aantrekkelijk werkgeverschap
Ondanks de stappen die de organisatie de afgelopen jaren heeft gezet richting een stevige en toekomstbestendige organisatie blijven we uitdagingen houden op het gebied van personeel. Een van de oorzaken is de overspannen arbeidsmarkt. Gevolg is dat een groot deel van het personeelsbestand bestaat uit ingehuurde krachten, met alle risico's die dat met zich meebrengt voor de continuïteit, de borging van kennis en de werkdruk door het inwerken en begeleiden van vast personeel. We zijn gestart met het veranderen van ons werving- en selectieproces om daarmee meer mensen op de arbeidsmarkt te kunnen vinden en binden. Met gebruikmaking van wat anderen al onderzocht of bedacht hebben, willen we een doelgroep gerichte aanpak ontwikkelen. Belangrijk daarbij is om de zogenaamde "unique sellingpoints" van de gemeente Oirschot goed aan het voetlicht te brengen.

De jongere generatie hecht veel waarde aan een goede balans tussen werk en privé. Voor deze generatie is een fijne moderne werkomgeving die hybride werken faciliteert heel belangrijk. De resultaten van het onderzoek naar de staat van het gebouw in 2024 heeft de geplande bouwkundige aanpassingen en nieuwe aankleding on hold gezet. In 2025 verwachten we verdere concrete stappen te kunnen nemen, afhankelijk van besluitvorming in 2024. Dit zal tot extra middelen leiden, welke tezamen met een begrotingswijziging in december 2024 of januari 2025 verwerkt kunnen worden.

Beloningsbeleid

Het herijken van ons beloningsbeleid zal in de tweede helft van 2025 opgepakt worden, na een uitrol van HR-21 in de eerste helft van dat jaar. Pas na de uitrol van HR-21, is het opportuun om te werken aan de secundaire arbeidsvoorwaarden.

Tabel 1. Ontwikkeling loonkosten

Bedragen x € 1

Afdeling	Bezetting in fte's	2025	2026	2027	2028
Raad		304.690	316.269	316.269	316.269
Burgemeester	1,00	166.546	172.875	172.875	172.875
Wethouders	3,00	353.273	366.697	366.697	366.697
Totaal bestuur	**4,00**	**824.509**	**855.841**	**855.841**	**855.841**
Griffie	**3,00**	**321.259**	**333.467**	**333.467**	**333.467**
Managementteam	7,00	940.898	976.652	976.652	976.652
Sociale leefomgeving	17,84	1.658.883	1.592.978	1.592.978	1.592.978
Publiekszaken	10,39	820.887	852.081	852.081	852.081
Belastingen	2,23	174.055	180.669	180.669	180.669
Fysieke leefomgeving	18,79	1.830.771	1.900.340	1.900.340	1.900.340
Beheer & realisatie (incl. buitendienst)	26,72	2.280.652	2.367.317	2.367.317	2.367.317
Bedrijfsvoering en Interne Dienstverlening	47,08	4.041.070	4.094.528	3.994.427	3.994.427
Totaal teams	**130,05**	**11.747.216**	**11.964.566**	**11.864.464**	**11.864.464**
Totaal-generaal	**137,05**	**12.892.984**	**13.153.873**	**13.053.771**	**13.053.771**

Tabel 2. Diverse bedrijfsvoeringskosten

Bedragen x € 1.000

	2025	2026	2027	2028
Huisvestingskosten	406	396	396	396
Automatiseringskosten	2.297	2.297	2.284	2.284
Raad (excl. loonkosten)	46	46	46	46
Griffie (excl. loonkosten)	2	2	2	2
Inhuur personeel van derden	312	312	312	312
Lokale rekenkamer	29	29	29	29
Accountantskosten	60	60	60	60
Bedrijfsvoeringskosten 2024-2027	**3.152**	**3.142**	**3.129**	**3.129**

Ambitie 2: de basis op orde.

Het is al eerder gezegd, we moeten investeren in onze organisatie en de basis op orde brengen. Enerzijds om die weerbare en wendbare organisatie te zijn en te blijven die onze inwoners en ondernemers optimaal van dienst is. Anderzijds omdat we een aantrekkelijke werkgever willen zijn en nieuwe medewerkers willen aantrekken, boeien en binden. Maar ook omdat we een krachtige samenwerkingspartner willen zijn, die samenwerkt vanuit kracht, om zo regie en zeggenschap te behouden. In de begroting 2024 is fors ingezet om de basis op orde te brengen. De formatie is op

meerdere plekken uitgebreid om te professionaliseren en om beter te gaan voldoen aan wet- en regelgeving. Ook in 2025 en de jaren daarna zullen we keihard moeten werken om de basis verder op orde te krijgen.

Activiteit 2.1. Verbeteren financiële functie
Het op orde krijgen van de financiële administratie en processen heeft hoge prioriteit. Dit combineren we met de implementatie van het nieuwe financieel systeem. Dit zal per 1 januari 2025 operationeel zijn. We hebben parallel aan de implementatie het rekeningschema vereenvoudigd, het aantal budgetbeheerders teruggebracht en werken aan professionalisering van budgetbeheerders, financieel adviseurs en applicatiebeheerders. In de loop van 2025 zullen wij hiervan de eerste vruchten kunnen plukken. Het opschonen van de administratie in combinatie met de herinrichting van de P&C cyclus en het herijken van financiële uitgangspunten heeft overigens ook de nodige budgettaire gevolgen gehad. Deze gevolgen zijn meegenomen in de meerjarige begroting en verbijzonderd in het hoofdstuk "Ontwikkeling meerjarig begrotings saldo".
Een volgende stap in de verbetering van de financiële functie is de aanschaf van software om het proces van plannen en verantwoorden eenvoudiger en beter te ondersteunen, om beleidsdocumenten gezamenlijk en online te maken en te beheren. Dit staat op de rol voor het eerste en tweede kwartaal 2025. Doel is om de eerste bestuursrapportage 2025 op te stellen met behulp van deze software die dan direct gekoppeld zal zijn aan het financieel systeem. Dit maakt de totstandkoming van de P&C producten vele malen eenvoudiger, minder arbeidsintensief en minder foutgevoelig.

Activiteit 2.2. Verbetering digitale Informatievoorziening
De samenleving digitaliseert steeds meer en er is een groeiende vraag naar een open en transparante overheid. Ook de manier waarop ons klant contact met de overheid is veranderd.
De burger verwacht altijd een goede dienstverlening en kiest daarbij zelf het kanaal. Dat kan de balie, de telefoon, een brief, een e-mail, via de website, via apps of via social media zijn.
Ook wet- en regelgeving, maatschappelijke en technologische vraagstukken, landelijke programma's en interne ontwikkelingen geven richting aan onze (online)dienstverlening, bedrijfsvoering en aan onze manier van digitaal werken.

We digitaliseren aan de voorkant onder andere met e-diensten, geautomatiseerde webformulieren, nieuwe websites, het digitaal stelsel overheid en noem maar op. We doen dit omdat we het graag willen, voor onze klanten én voor onszelf én omdat de samenleving daar om vraagt en wet- en regelgeving het min of meer vereist. Het digitaliseren van de voorkant is echter niet voldoende.
Ook de behandeling (middenstuk) en archivering (achterkant) zal gedigitaliseerd moeten worden.
Dit geven wij vorm door digitaal samen te werken. Concreet is er een programma Digitaal Samenwerken opgezet waarin een aantal projecten is ondergebracht zoals technische inrichting en verdere ontwikkeling zaakgericht werken, implementatie MS365, Wet Open Overheid etc.
Binnen al deze projecten is het vertrekpunt een geoptimaliseerd werkproces. Van daaruit wordt bezien door welk systeem het werkproces het best ondersteund kan worden en wordt voldaan aan wet- en regelgeving. Juist door dit binnen één programma op te pakken, werken we integraal aan de basis op orde en worden projecten niet langs elkaar uitgevoerd.

Het uitvoeringsplan voor Digitaal Samenwerken strekt zich uit over een periode van vier jaar, tot en met 31 december 2028. Gedurende deze tijdspanne streeft de gemeente Oirschot naar de realisatie

van diverse doelen, met een focus op het verbeteren en optimaliseren van de digitale dienstverlening. Hieronder worden de specifieke doelen vanuit de visie digitaal samenwerking opgesomd.
We zorgen voor één digitaal loket: alle digitale dienstverlening wordt aangeboden via één centraal loket, zoals de gemeentewebsite, met koppelingen naar specifieke applicaties.

- Online dienstverlening: we zorgen dat aanvragen door iedereen, op ieder moment én op ieder apparaat digitaal veilig gedaan kunnen worden.
- Open en transparant: we zijn open en transparant over de status (voortgang) van de verwerking van een aanvraag, toegankelijk gemaakt via digitale kanalen.
- Tweezijdige online communicatie: we zorgen dat de aanvrager (via hetzelfde digitale loket) documenten kan toevoegen aan de aanvraag / dossier.
- Resultaatgericht werken: we houden ons aan onze service normen. Om hier inzicht in te krijgen is het noodzakelijk om stuurrapportages in te richten.

Wij gaan ervanuit dat de voor 2024 geplande activiteiten uitgevoerd zijn en we in 2025 de tweede fase van dit programma kunnen uitvoeren.

- In 2025 werken we verder aan onderstaande projecten:
  - De borging van het nieuwe financieel systeem en de implementatie van nieuwe werkprocessen;
  - De volgende fase van project 'Digitaal Samenwerken' waarin we de verdere digitalisering van werkprocessen oppakken, om zo te voldoen aan de Wet Open Overheid, de Archiefwet, de Wet digitale toegankelijkheid etc. en om efficiencyverbetering te realiseren.
  - Implementatie van een P&C tool voor gezamenlijke documentcreatie in 2025.
  - Het verkrijgen van een veilige en gezonde werkomgeving waarin hybride werken ook door de fysieke omgeving mogelijk wordt gemaakt. Daarnaast het ondersteunen van gedragsverandering naar hybride en digitaal werken.

Activiteit 2.3. Inrichting handhavingsfunctie
Per 1 januari 2023 is de ontvlechting van de juridische kant van VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) geëffectueerd. In 2024 is de werkwijze van het team bestendigd en zijn de beschikbare fte's ingevuld met vaste krachten. Hier is onder andere een administratief juridisch medewerker voor geworven en zijn inhuurkrachten omgezet in vaste medewerkers. We zien tegelijkertijd dat de huidige capaciteit maar net voldoende is om de verplichte werkzaamheden uit te voeren. Op dit moment komt het cluster niet toe aan niet-verplichte handhavingszaken die we bestuurlijk wél zouden willen uitvoeren.

Activiteit 2.4. Professionalisering communicatiefunctie
In 2024 is het team communicatie volledig op sterkte gekomen en zijn de inhuurkrachten vervangen door vaste medewerkers. Met een nieuw uitvoeringsplan en prioritering voor het team worden alle plannen in 2025 verder uitgerold. In 2024 verwachten we ook de notitie inwonersparticipatie vast te stellen, waarmee in 2025 verder aan de slag gegaan kan worden in de uitvoeringsfase.

Activiteit 2.5. Informatiebeveiliging en digitalisering
De ontwikkelingen in kunstmatige intelligentie (AI) en robotica gaan snel. Dit biedt kansen voor onze dienstverlening, maar brengt ook risico's rondom informatieveiligheid en privacy met zich mee.

Cybercriminaliteit wordt een steeds groter risico voor onze gemeente. Tevens is de NIS2 (cyber-beveiligingswet) en BIO 2.0 in aantocht. Daarom leggen we meer focus op informatiebeveiliging en privacy. Onderwerpen die daarom de komende tijd verder ontwikkeld zullen worden zijn:

- ICT-crisisbeheersing
- Monitoring en Incident Response
- Bewustwording medewerkers (rondom informatieveiligheid en privacy)
- Verbetering rondom authenticatie en autorisaties van onze informatiesystemen
- Voldoen aan wet,- en regelgeving (BIO, NIS2 en AVG)

Het Europese programma Digital Decade streeft naar een mensgericht, duurzaam en welvarend Europa in 2030. Dit programma is soms verplicht, soms wenselijk. Vanuit de Common Ground visie zal dit verder worden uitgewerkt naar concrete projecten voor onze gemeente. Common Ground is een programma van de VNG met gemeenten om afhankelijkheid van leveranciers te verminderen en de digitale wendbaarheid te vergroten.
Oirschot omarmt dit gedachtengoed en heeft dit vastgelegd in een onlangs vastgesteld informatie-beleidsplan. In 2025 gaan we aan de slag met een uitvoeringsplan. Onderwerpen die opgepakt gaan worden zijn onder meer het opstellen van kaders voor de inzet van kunstmatige intelligentie (AI) en data, datagedreven werken, verbeterde werkplekinrichting.
Dit uiteraard in afstemming met de projecten die we binnen het programma Digitaal Samenwerken uitvoeren.

Onderzoeken naar rechtmatigheid [Gemeentewet artikel 212]
In het proces van continue verbetering van onze financiële processen, zetten we nieuwe stappen. Om de financiële rechtmatigheid in de organisatie beheersbaar en aantoonbaar te maken, is een intern controlesysteem van proces- en dossieronderzoeken ingericht. De onderzoeken zijn afgestemd met de accountant en vormen het vooronderzoek voor de controles door de accountant. We doen dit om zelf beter in control te komen en continu onze kwaliteit te kunnen controleren.
In de risicovolle financiële processen zijn stappen ingericht om beheersmaatregelen tijdens het uitvoerende proces uit te voeren. De beheersmaatregelen bestaan onder andere uit systeem-controles, 'vier ogen checks' en datavergelijking. Deze controles moeten vastgelegd worden, zodat het rechtmatig handelen aantoonbaar en geborgd is.

Onderzoeken naar doeltreffendheid en doelmatigheid [Gemeentewet artikel 213a]
Een andere kwaliteitsverbetering voeren we door op het gebied van doeltreffendheid en doel-matigheid. De onderzoeken zijn gericht op de doeltreffendheid en/of doelmatigheid van de dienstverlening in de integrale keten van de bedrijfsorganisatie. Hierdoor wordt het gehele bedrijfs-proces onderzocht en geoptimaliseerd en niet slechts een deel van het bedrijfsproces, bijvoorbeeld binnen een afdeling. Dit laatste kan namelijk leiden tot ongewenste sub-optimalisaties; alleen door iets volledig beet te pakken kun je echte kwaliteitsverbetering doorvoeren.

De onderzoeken naar rechtmatigheid (vorige alinea) en doeltreffendheid en/of doelmatigheid vormen een samenhangend geheel, zodat een integraal controleplan ontstaat. Dat houdt ook in dat we bewust zoeken naar het combineren van onderzoeken.

Wet open overheid

Er komt veel op gemeenten af als het gaat om wet- en regelgeving op het gebied van informatiehuishouding en digitale dienstverlening. Nog niet eerder hebben de verschillende wet- en regelgevingen in Nederland de manier waarop de overheid omgaat met informatie en digitale dienstverlening zo getransformeerd. De wetten zijn gericht op het verbeteren van de informatiepositie van de inwoner en het zaken doen met de overheid makkelijker te maken. Dit is een mooi streven, echter wat hierbij komt kijken is een veelheid aan onduidelijkheden en tegenstrijdigheden tussen verschillende wetten.

Om de integraliteit te bewaken is de implementatie van informatiewetgeving opgenomen als pijler in het Programma Digitaal Samenwerken binnen de gemeente Oirschot. Hieronder valt onder andere de implementatie van de Wet open overheid (Woo), Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en Wet elektronische publicaties (Wep). Ook het vergroten van de digitale toegankelijkheid van de gemeente staat centraal binnen het programma. Alleen, digitale toegankelijkheid is een breed thema, dit komt binnen de implementatie van alle informatiewetten terug. We werken gefaseerd, stapsgewijs toe naar een digitaal toegankelijk Oirschot. In de motie van 31 oktober 2023 heeft uw raad aangegeven dit belangrijk te vinden.

In 2024 zijn de eerste stappen gezet. In 2025 gaan we verder met de implementatie van de Woo en de Wmebv.
Voor wat betreft de Woo ligt de focus op:

- Het inrichten van een Wooplatform,
- Het vastleggen van de verantwoordelijkheden rondom de Woo,
- Het vormgeven van richtlijnen rondom geheimhouding,
- Het inrichten van de Woo in de gemeentelijke processen.

Met betrekking tot de Wmebv gaan we aan de slag met:

- Het inrichten van nieuwe, ontbrekende e-formulieren,
- Het aanpassen van de bestaande e-formulieren,
- Het vaststellen van een aanwijzingsbesluit,
- Het vaststellen en implementeren van de zorgplicht.

Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn samenwerkingsverbanden waar de gemeenten zowel een bestuurlijk als financieel belang hebben. Oirschot gaat samenwerkingsverbanden aan en onderhoudt de samenwerkingsverbanden met het oog op de Oirschotse en regionale belangen. We onderscheiden daarbij samenwerking met publiekrechtelijke organisaties (onderdeel 1) en privaatrechtelijke organisaties (onderdeel 2).

Paragraaf E geeft een overzicht van onze deelname in de verbonden partijen. Daarbij wordt voor iedere verbonden partij ingegaan op zowel een aantal organisatorische als financiële zaken.

Planning en control verbonden partijen
Aan de hand van de (concept)begrotingen 2025 heeft ons college c.q. de raad inzicht gekregen in de financiële situatie over 2025 van de verbonden partijen.

Overzicht

Publiekrechtelijke organisaties	Privaatrechtelijke organisaties
1.1 Metropoolregio Eindhoven (MRE)	2.1 Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)
1.2 GGD Zuidoost Brabant (GGD)	2.2 Regionaal Netwerk het Groene Woud
1.3 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO)	2.3 NV Bank Nederlandse gemeenten
1.4 WSD	2.4 Brabant Water NV
1.5 Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	2.5 Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.
1.6 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	2.6 Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Financiële uitgangspunten

- De vier grote verbonden partijen MRE, GGD, ODZOB en VRBZO hebben op eenduidige wijze de gegevens voor de begroting 2025 aangeleverd.
- Het begrote resultaat is per verbonden partij verschillend. In de meeste situaties is sprake van een nihil resultaat. De bijdragen van de deelnemende gemeenten vormen de sluitpost om te komen tot genoemd resultaat.

	1.1 Metropoolregio Eindhoven	
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	Een optimale ontwikkeling van het vestigingsklimaat voor inwoners en ondernemers in de regio Zuidoost Brabant. Het Samenwerkingsakkoord 2023-2026 is de basis voor de bestuurlijke samenwerking van de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Visie, missie en ambitie zijn beschreven. Het Samenwerkingsakkoord geldt vier jaar en wordt ieder jaar met de opstelling van de begroting geactualiseerd.	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar	
Programma / taakveld	Hoofdthema's:	
	- Economie programma 2	
	- Mobiliteit programma 4	
	- Energietransitie programma 3	
	- Transitie Landelijk Gebied programma 3	
Bijdrage opgave Oirschot	De Metropoolregio Eindhoven behelst een strategische overall visie voor de regio ten behoeve van de ontwikkeling van het vestigingsklimaat op de vier (nieuwe) hoofdthema's.	
(bedragen x € 1.000)	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 12.334.208	€ 11.984.208
Vreemd (lang) vermogen inclusief voorzieningen	€ 14.736.800, waarvan € 7.782.774 voorzieningen	€ 14.503.432, waarvan € 7.568.399 voorzieningen
Totale lasten en resultaat 2024	Totale lasten en baten 2025 € 19.642.615. Resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage voor 2025 is € 328.809. Dit bedrag wordt besteed voor de onderdelen: Regionale opgaven, Brainport Development, Stimuleringsfonds en Regionaal Historisch Centrum.	

	1.2 GGD Zuidoost Brabant
Vestigingsplaats	Eindhoven
Doelstelling / Openbaar belang	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg.
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant
Bestuurlijke vertegenwoordiger	C. van Overdijk
Programma / taakveld	Programma 1
Bijdrage opgave Oirschot	- Het namens Oirschot uitvoeren van onderdelen van de Wet Publieke Gezondheid, waaronder jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring en milieukundige advisering (zoals intensieve veehouderij in relatie tot gezondheid). - Medewerking geven aan de totstandkoming van een nieuw gezondheidsbeleid dat verankerd is in het transformatieplan sociaal domein. Hierbij kijken we naar de bredere rol die de GGD kan spelen binnen het sociale domein in het versterken van de eigen kracht van mensen en welzijn. - Uitvoeren van preventieve activiteiten uit ons gezondheidsbeleid (rondom speerpunten zoals overgewicht en sociale weerbaarheid). De GGD heeft een rol in de uitvoering van diverse preventieactiviteiten gericht op gezond en veilig opgroeien van jongeren (alcohol, drugs, overgewicht) waardoor zij actief kunnen blijven meedoen aan de samenleving.

Bedragen x € 1.000	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 3.935.000	€ 3.915.000
Vreemd vermogen inclusief voorzieningen	€ 27.932.000, waarvan € 2.085.000 voorzieningen	€ 27.411.000, waarvan € 2.180.000 voorzieningen
Totale lasten en resultaat	Totale lasten & baten 2025: € 90.825.000. Resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2025 is € 850.926. Dit bedrag wordt besteed aan de onderdelen: Algemene bijdrage en Pubercontact.	

	1.3 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling /	1. Ontwikkelen van een samenwerkingsverband van politie, brandweer, GHOR (GGD) RAV, 21 regiogemeenten en Defensie, gericht op basis brandweerzorg en rampenbestrijding/ crisisbeheersing. 2. Uitvoering van de Wet veiligheidsregio's: a. inventariseren risico's branden, rampen en crises; b. adviseren bevoegd gezag over risico's branden, rampen en crises in aangewezen gevallen en via beleid bepaalde gelegenheden; c. adviseren college van B&W; d. voorbereiden bestrijding branden en organiseren rampenbestrijding/crisisbeheersing; e. instellen/ in stand houden brandweer; f. instellen/in standhouden GHOR; g. voorzien meldkamerfunctie; h. aanschaf/beheer gemeenschappelijk materieel; i. inrichten/beheren informatievoorziening. 3. Bestrijding infectieziekten (A-ziekten). 4. Uitvoeren Regionale Ambulance Voorziening (RAV).	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Taken op het terrein van brandweerzorg, gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisis-beheersing.	
Bedragen x € 1.000	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 2.145.000	€ 4.049.062
Vreemd vermogen inclusief voorzieningen	€ 40.926.084, waarvan € 624.605 voorzieningen	€ 38.548.567, waarvan € 854.254 voorzieningen
Totale lasten en resultaat	Totale lasten en baten € 65.294.837. Resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2025 is € 1.185.852. Dit bedrag wordt besteed aan de onderdelen: Algemene bijdrage, Gemeentelijke rampenbestrijding, Bijdrage bevolkingszorg en Piketregeling bevolkingszorg.	

	1.4 WSD
Vestigingsplaats	Boxtel
Doelstelling / Openbaar belang	Het matchen, inzetten en ontwikkelen van zoveel mogelijk mensen die behoren tot de Participatiewet.
Deelnemers	9 gemeenten tussen 's-Hertogenbosch - Tilburg - Eindhoven
Bestuurlijke vertegenwoordiger	C. van Overdijk
Programma / taakveld	Programma 1
Bijdrage opgave Oirschot	Begeleiden van mensen met een met een afstand tot de arbeidsmarkt die hulp nodig hebben bij het vinden en behouden van werk.

Bedragen x 1.000	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 10.700.000	€ 10.700.000
Vreemd vermogen inclusief voorzieningen	€ 180.000 (voorzieningen)	€ 180.000 (voorzieningen)
Totale lasten en resultaat 2024	Totale lasten 2025: € 27.675.000. Resultaat 2025 € 1.635.000.	
Financieel belang	Uit eigen middelen betalen we € 15.584 voor algemene bestuurskosten. Daarnaast betalen we van de ontvangen rijksbijdrage voor participatie € 2.605.625 door aan de WSD.	

1.5 GR Samenwerking Kempengemeenten		
Vestigingsplaats	Reusel	
Doelstelling / Openbaar belang	Het bevorderen van een duurzame, robuuste samenwerking, door het behartigen van de gemeenschappelijke belangen, het vergroten van het gemeenschappelijke kennisniveau en het inspelen op bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen die de bestuurskracht van de individuele gemeenten zullen beïnvloeden. De taakvelden MD, SSC en VTH maken deel uit van de GRSK.	
Deelnemers	Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel - de Mierden	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar, C. van Overdijk en J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Hoofdthema's: - MD programma 1 Sociale leefomgeving - SSC programma 12 Overhead - VTH programma 3 Ruimtelijke leefomgeving	
Bijdrage opgave	Efficiënte en minder kwetsbare bedrijfsvoering bij Sociale Zaken; ICT; Vergunningen Toezicht en Handhaving.	
Bedragen x € 1.000	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	Nihil	Nihil
Vreemd vermogen inclusief voorzieningen	Nihil	Nihil
Totale lasten en resultaat	Totale lasten 2025: € 22.015.552. Resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2025 is € 4.402.196. De bijdrage wordt besteed aan: SSC, VTH, WMO-jeugd en staf van de GRSK.	

1.6 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant	
Vestigingsplaats	Eindhoven
Doelstelling / Openbaar belang	ODZOB voert voor de aangesloten gemeenten en provincie wettelijke en niet-wettelijke taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), incl. verwante activiteiten, zoals specialistisch advies en beleid, indien deelnemers dat vragen.
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar
Programma / taakveld	Programma 3
Bijdrage opgave Oirschot	Oirschot neemt zowel VTH-basistaken (verplicht) af als verzoektaken. ODZOB levert een bijdrage aan de uitvoering van ons milieu- en vergunningenbeleid, de handhaving daarvan, een duurzame leefomgeving, het intrekken van lege vergunningen en de duurzame ontwikkeling van de intensieve veehouderij.

Vermogenspositie	Eigen vermogen: Begin 2025 € 2.217.432 en eind 2025 € 2.465.967. Vreemd (lang) vermogen inclusief voorzieningen: Begin 2025: € 7.527.503 en eind 2025 € 7.377.503.
Resultaat	Totale lasten en baten 2025 € 31.466.746. Resultaat € 0.
Financieel belang	Totale bijdrage over 2025 is € 658.356. De bijdrage wordt besteed aan de volgende onderdelen: Landelijke basistaken, Verzoektaken, Collectieve taken en ROK milieutoezicht.

2.1 Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant		
Vestigingsplaats	Oirschot	
Doelstelling / Openbaar belang	Voor deelnemende gemeenten het gezamenlijke inkoop- en aanbestedingsbeleid uitvoeren, begeleiden en adviseren. Daarnaast zorgt BIZOB voor voordelen op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied.	
Deelnemers	Bizob kent heeft aangesloten organisaties (24 gemeenten en 12 aan deze gemeenten gelieerde organisaties in de regio Zuidoost Brabant).	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar	
Programma / taakveld	Programma overhead	
Bijdrage opgave Oirschot	BIZOB verzorgt methoden voor inkopen en aanbestedingen om naleving van wet- en regelgeving te borgen en BIZOB verzorgt een doelmatige en integere inkoop.	
Bedragen x €1.000	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 358.695 (na resultaatbestemming)	Niet bekend
Vreemd (kort en lang) vermogen	€ 2.346.882	Niet bekend
Totale lasten en resultaat	Totale lasten 2025 € 6.567.679 Totale baten 2025 € 6.867.649. Positief resultaat (voor bestemming) 2025 is € 299.970.	
Financieel belang	In de begroting 2025 zijn we uitgegaan van een bijdrage van € 210.420.	

2.2 Regionaal Netwerk het Groene Woud		
Vestigingsplaats	Liempde	
Doelstelling / Openbaar belang	Realiseren visie en uitvoeringsprogramma van de Streekraad Het Groene Woud & de Meijerij	
Deelnemers	Stichting Streekhuis Het Groene Woud: dertien gemeenten, provincie, twee waterschappen, drie terreinbeheerders, ZLTO, Stichting Streekfonds Het Groene Woud en Coöperatie Het Groene Woud.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma 4	
Bijdrage opgave Oirschot	Versterking van het landschap door te investeren in het landschap, stimulering groene economie en het bieden van ruimte aan ondernemers. Realisatie en (co)financiering van projecten uit het programma Vitaal Landelijk Gebied in het Groene Woud.	
	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	€ 143.000	€ 143.000
Vreemd vermogen	Niet van toepassing	
Resultaat	Verwacht resultaat 2023 - € 35.700. Begroting 2025 verschijnt in november 2024.	
Financieel belang	Onze jaarlijkse bijdrage is € 10.000 vanaf 2021. Daarnaast betalen we een jaarlijkse bijdrage van € 8.517 voor de jaren 2024 t/m 2028 voor het Van Gogh Nationaal Park. Van Gogh Nationaal Park is formeel opgericht per 31 december 2020.	

2.3 NV Bank Nederlandse gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag	
Doelstelling / Openbaar belang	De bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. Zij draagt door financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten voor de gemeente en haar inwoners.	
Deelnemers	De aandelen zijn in handen van het Rijk, gemeenten en provincies. Het rijk heeft 50 procent van de aandelen en de overige 50 procent is voor de gemeenten en provincies. Oirschot bezit 8.775 aandelen.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. van den Biggelaar	
Programma / taakveld	Programma algemene dekkingsmiddelen	
Bijdrage Oirschot	Geen direct individualiseerbare bijdrage	
Bedragen x € 1.000	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 5.062.000	€ 4.615.000
Vreemd vermogen: o.b.v. meest recente jaarverslag	€ 143.995	€ 107.459
Resultaat	Resultaat over 2023 is een winst van € 254 miljoen.	
Financieel belang	De gemeente bezit 8.775 aandelen. In de begroting 2025 gaan we, uit voorzichtigheids-principe, uit van een dividenduitkering van € 1,81 per aandeel. BNG doet traditiegetrouw geen enkele voorspelling over toekomstig resultaat. In 2023 bedroeg de dividenduitkering € 2,50 per aandeel.	

2.4 Brabant Water NV		
Vestigingsplaats	Den Bosch	
Doelstelling / Openbaar belang	Brabant Water levert water uit de beste bronnen. Ze doen er alles aan om dat ook voor de toekomst veilig te stellen. Daarom zorgen ze goed voor de waterwingebieden. Brabant Water levert producten en diensten op een hoog niveau aan. Klantgericht, kostenbewust, met moderne techniek en actieve zorg voor de omgeving. In samenspel met anderen levert Brabant Water een herkenbare bijdrage aan de maatschappelijk waarde van water in al zijn facetten. Brabant Water ziet zijn medewerkers als belangrijke ambassadeurs in een wereld om water.	
Deelnemers	Provincie Noord Brabant 30 % aandelen en de overige 70 % is in handen van de gemeenten. In totaal zijn 10 miljoen aandelen x 0,10 EUR uitgegeven waarop 27,79595 % is volgestort.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma algemene dekkingsmiddelen	
Bijdrage opgave Oirschot	Geen direct individualiseerbare bijdrage	
Bedragen x €1.000	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	€ 674.183	€ 684.676
Vreemd vermogen	€ 456.355, waarvan € 201.013 voorzieningen	€ 481.749, waarvan € 233.130 voorzieningen
Resultaat	Over 2022 is een positief resultaat van € 5.347.000 behaald.	
Financieel belang	De gemeente bezit 15.440 aandelen x € 0,10 = € 1.544,- Brabant Water keert geen dividend uit, de winst wordt gebruikt voor versterking van het eigen vermogen.	

2.5 Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.		
Vestigingsplaats	Heeze	
Doelstelling / Openbaar belang	De Bosgroep is een onafhankelijke organisatie van en voor eigenaren van bos- en natuurgebieden. De Bosgroep adviseert en ondersteunt de leden bij het duurzaam ontwikkelen, beheren in stand houden van bos en natuur. De Bosgroep stimuleert samenwerking tussen leden en organiseert activiteiten om kennis te delen met eigenaren, beheerders en andere betrokken partijen.	
Deelnemers	Particuliere landgoed eigenaren en gemeenten	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. van de Ven	
Programma / taakveld	Programma 4	
Bijdrage opgave Oirschot	Duurzaam bos- en natuurbeheer	
Bedragen x € 1.000	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	Over 2023 is per saldo een winst voor belastingen van € 28.178 behaald	
Financieel belang	DeBosgroep voert voor ons werkzaamheden uit waarover jaarlijks een apart jaarverslag wordt vervaardigd	

2.6 Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost		
Vestigingsplaats	Helmond	
Doelstelling / Openbaar belang	Het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is er voor complexe probleemsituaties waar dwang, vaak gecombineerd met zorg, gewenst is. Indien nodig neemt het Veiligheidshuis de regie tijdelijk op zich, maar het Veiligheidshuis kan ook aansluiten bij een lokaal casusoverleg.	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant en er wordt samengewerkt met zorg- en veiligheidspartners.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's jeugd, veelplegers, nazorg, ex-gedetineerden, relationeel geweld en overlast en verslaving.	
	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen (Algemene Reserves + Bestemmingsreserves):	€ 353.192; waarvan AR: € 40.943 waarvan BR: € 312.249	€ 381.499; waarvan AR: € 42.171 waarvan BR: € 339.328
Vreemd vermogen	Niet van toepassing. Het Veiligheidshuis heeft geen voorzieningen en geen langlopende geldleningen	
Resultaat	Begrote lasten over 2025 zijn € 1.203.000,-. Begrote baten 2025 zijn € 1.231.307,- Over 2025 wordt een resultaat verwacht van € 28.307.	
Financieel belang	In de begroting 2025 is de bijdrage van € 6.816 opgenomen.	

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten binnen de gemeentelijke begroting. De paragraaf lokale heffingen, conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies(BBV), biedt een overzicht van het beleid voor de lokale lasten. Deze paragraaf lokale heffingen bestaat uit:

- Geraamde opbrengsten;
- Beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- De lokale lastendruk;
- Kwijtscheldingsbeleid.

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën, namelijk belastingen en rechten. Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen, o.a. de OZB en toeristenbelasting, zijn bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Heffingen zijn rechten, tarieven en leges. De gemeente krijgt (maximaal) de kosten vergoed die ze zelf maakt. De totale opbrengst van deze heffingen mag niet meer zijn dan de totale kosten. De gemeenteraad bepaalt, door het vaststellen van de belastingverordeningen, welke belastingen de gemeente heft en welke heffingsmaatstaven en tarieven we hanteren.

Opbrengsten

Onderstaande tabel geeft over de jaren 2022 t/m 2028 een beeld van de opbrengsten van de verschillende belastingen en rechten zoals die nu in rekening (t/m 2023) en daarna de begroting (vanaf 2024) zijn verwerkt.

Tabel 1. Opbrengsten belastingen en rechten 2022 t/m 2028

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Rekening 2022	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Onroerende zaakbelastingen	7.539	7.677	8.141	8.588	9.035	9.326	9.326
Rioolheffing	1.662	1.699	2.046	2.110	2.163	2.219	2.219
Afvalstoffenheffing	1.512	1.453	1.634	1.657	1.680	1.704	1.704
Leges	971	1.230	1.286	1.196	1.259	1.333	1.259
Forensenbelasting	55	96	82	87	91	94	94
Toeristenbelasting	283	488	464	489	513	519	519
Reclamebelasting	40	40	40	40	40	40	40
Totaal	**12.062**	**12.683**	**13.692**	**14.167**	**14.782**	**15.236**	**15.162**
% stijging / daling tov vorig jaar		5,15%	7,96%	3,46%	4,34%	3,07%	-0,49%

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Ons college heeft voor de ontwikkeling van de lokale lasten de volgende financieel-technische uitgangspunten gehanteerd:

a. De algemene index / prijsstijging is voor 2025 bepaald op 5,50%; voor 2026 op 5,20%; voor 2027 en 2028 op 3,22%. Deze percentages worden bij de meeste belastingen en rechten gehanteerd. Waar wordt afgeweken is dat expliciet gemotiveerd.
b. De OZB wordt jaarlijks verhoogd met de algemene index, bij het bepalen van de tarieven houden we rekening met de gevolgen van de hertaxaties. Dit percentage is voor de woningen bepaald op -0,5%, voor de niet-woningen op 0,00%.
c. De forensenbelasting wordt jaarlijks verhoogd met de algemene index, bij het bepalen van de tarieven houden we rekening met de gevolgen van de hertaxaties voor de woningen van -0,5%.
d. De toeristenbelasting, de leges en de tarieven die opgenomen zijn in de algemene tarievenverordening worden jaarlijkse verhoogd met de algemene index genoemd onder a. De tarieven worden afgerond op werkbare bedragen. Bij de toeristenbelasting op € 0,10, bij de leges op € 0,05.
e. De afvalstoffenheffing dient jaarlijks 100% kostendekkend te zijn. Om dit percentage te bereiken dienen de tarieven voor het vast recht verhoogd te worden met 11,00%, de variabele ledigingstarieven voor GFT met bijna 50% en voor restafval gemiddeld 8%.
f. Op grond van de actualisatie van het kostendekkingsplan Oirschot 2022 van 29 november 2022 (onderdeel van het PWR) worden de tarieven de komende jaren jaarlijks verhoogd met 3,75%. De verschillen tussen uitgaven en belastingopbrengst worden verrekend met de voorziening riolering.
g. De tarieven voor de reclamebelasting blijven ongewijzigd.

Voorlopige tarieven en opbrengsten/ behandeling belastingverordeningen

Bij de tarieven die in deze paragraaf worden genoemd is sprake van voorlopige tarieven.
In december leggen wij alle belastingverordeningen aan uw raad voor ter besluitvorming.
Dan worden ook de definitieve tarieven voorgelegd, die in een aantal situaties kunnen afwijken van de voorlopige tarieven die genoemd zijn in deze paragraaf. Datzelfde geldt voor de raming van de opbrengsten. De financiële gevolgen daarvan nemen we dan mee in een begrotingswijziging.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen

Onroerende Zaak Belastingen

De heffingsgrondslag voor de onroerendezaakbelastingen is de waarde zoals die in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken jaarlijks wordt vastgesteld. Er zijn twee onroerende zaakbelastingen namelijk de gebruikersbelasting voor niet-woningen en de eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen.
Voor de OZB-opbrengst verhogen we het bestaande areaal per 1 januari van het voorgaand jaar met het inflatiepercentage van 5,5%. Daar wordt bij opgeteld de OZB-opbrengst voor nieuw toegevoegd areaal (nieuwbouw en uitbreiding). Deze OZB-opbrengst voor nieuw areaal wordt berekend op basis van de geschatte economische waarde per 1 januari van het voorgaande jaar en tegen het tarief van voorgaand jaar vermeerderd met de vastgestelde indexatie.
Daarnaast houden we rekening met de waarde-ontwikkeling tussen 1 januari 2024 en 1 januari 2025. Bij de woningen verwachten we op basis van de informatie die we in april hebben ontvangen van ons taxatiebureau een voorlopige daling bij de woningen van 0,5%, bij de niet-woningen van 0%.

Ook voor ons is een daling van de woningen zeer verrassend. We hebben de gegevens van de marktanalyses nauwgezet beoordeeld, maar komen tot de conclusie dat de informatie van ons taxatiebureau correct is. In genoemde periode is sprake geweest van een rentestijging waardoor de verkoopprijzen van huizen tijdelijk een dipje heeft gekend. De definitieve percentages worden in het najaar bekend. De marktontwikkeling heeft geen effect op de uiteindelijk OZB-opbrengsten omdat waardestijging dan wel waardedaling wordt verdisconteerd in de tarieven.

Tabel 2. Tarieven onroerende - zaakbelastingen 2024 en 2025
De voorlopige tarieven over 2024 en 2025 zien er als volgt uit:

Soort belasting	Tarief 2024	Tarief 2025
Eigenaren woningen	0,1018%	0,1086%
Eigenaren niet-woningen	0,3044%	0,3231%
Gebruikers niet-woningen	0,2447%	0,2597%

Rioolheffing
Rioolheffing is een bestemmingsheffing om kosten voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater te verhalen. Artikel 228a Gemeentewet maakt een onderscheid tussen de waterketen (afvoer afvalwater) en het watersysteem (hemelwater en grondwater). Met dagtekening 29 november 2022 is een herziene berekening van het PWR (programma water en riolering) als onderdeel van het IMBK (Integraal Maatschappelijk Beheer Kader) vastgesteld. Vanaf 2024 tot en met 2030 is gerekend met een tariefverhoging van 3,75%, van 2031 t/m 2039 met 4,00% en over 2040 met 1,00%.

Voor de rioolheffing zijn de gebruikers van zowel woningen als bedrijfspanden belastingplichtig. De gemeente Oirschot kent geen rioolheffing voor eigenaren. Alle lasten van de riolering worden doorberekend aan de gebruiker op basis van het waterverbruik. De afgelopen jaren zien wij een wezenlijke afname van het waterverbruik. Vanuit milieu-oogpunt een goede zaak. Maar vanuit fiscaal oogpunt ligt dat wat anders. De meeste huishoudens vielen tot voor kort in tariefgroep 2 (waterverbruik van 101 m^3 – 251 m^3). In deze begroting zien we evenals in de vorige begroting dat de meeste belastingplichtigen in tariefgroep 1 (waterverbruik tot 101 m^3) ingedeeld gaan worden. Daardoor verwachten wij de komende jaren een tekort op het taakveld riolering.

Voor 2025 verwachten we 96% dekking. In euro's levert dat een tekort op van € 93.000. Zie tabel 3.

Tabel 3. Berekening kostendekkendheid rioolheffing

Berekening kostendekkendheid	Bedragen x € 1.000		
Rioolheffing			
Kosten taakvelden riolering inclusief rente	€ 1.812		
Inkomsten taakvelden exclusief rioolheffing	€ 115		
Netto kosten taakvelden		€ 1.697	
Toe te rekenen kosten:			
Overhead € 180			
Omzetbelasting € 325			
Totaal toe te rekenen kosten		€ 505	
Totale kosten taakveld 7.2 riolering			€ 2.202
Opbrengst rioolheffing			€ -2.109
Tekort in €		€ 93	
Dekkingspercentage			96%

Het tekort van € 93.000 wordt onttrokken aan de voorziening riolering. De voorziening heeft tot doel om (grote) schommelingen in de tarieven te egaliseren waarbij ook rekening wordt gehouden met voldoende opbouw om toekomstige grote investeringen te kunnen opvangen.

De rioolheffing kent vier tarieven, afhankelijk van het aantal m^3 waterverbruik, als volgt:

Tabel 4. Tarieven rioolheffing 2024 en 2025

Waterverbruik	Tarief 2024	Tarief 2025
tot 101 m^3	€ 162,84	€ 168,96
101m^3-251 m^3	€ 242,40	€ 251,52
251m^3-501m^3	€ 482,40	€ 500,52
501m^3 of meer	€ 973,40	€ 1009,92

Het bedrag van de aanslag wordt gebaseerd op het waterverbruik. Achtergrond van deze keuze is het principe “de vervuiler betaalt”. Vanuit efficiency-oogpunt is gekozen voor een viertal categorieën.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing voor het verhalen van de kosten van de afvalinzameling en verwerking. Bij de uitvoering werken we nauw samen met de andere Kempengemeenten. We hanteren als uitgangspunten “de vervuiler betaalt” en “afval is een grondstof die waarde heeft”. De afvalstoffenheffing wordt uitsluitend in rekening gebracht bij de gebruikers van woningen waar periodiek huishoudelijk afval opgehaald wordt. Bedrijven moeten zelf een contract afsluiten, de gemeente is niet belast met het ophalen / afvoeren van bedrijfsafval. Voor afval geldt als uitgangspunt 100% kostendekking. Zie tabel 5.

Tabel 5. Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Berekening kostendekkendheid	Bedragen x € 1.000		
Afvalstoffenheffing			
Kosten taakveld huishoudelijk afval inclusief rente	€ 1.315		
Inkomsten taakveld exclusief afvalstoffenheffing	€ -376		
Netto kosten taakveld		€ 939	
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief rente	€ 106		
Fictieve omzetbelasting	€ 326		
Totaal toe te rekenen kosten		€ 432	
Totale kosten taakveld 7.3 huishoudelijk afval			€ 1.371
Opbrengst afvalstoffenheffing			€ - 1.657
Overschot		€ 284	
Dekkingspercentage			121%

Op de afvalstoffenheffing mag geen winst worden behaald. Met een dekkingspercentage van 121% voldoen we niet aan dit wettelijk voorschrift. Met name de geraamde uitgaven zijn voorlopige cijfers die in aanloop naar het vaststellen van de belastingverordeningen in december nog (fors) verhoogd gaan worden. De herberekening gaat leiden tot een dekkingspercentage van maximaal 100%. Het raadsvoorstel hieromtrent volgt in december 2024.

Nadat de kosten van bovenstaande berekeningen zijn afgerond en verwerkt in de cijfers van de begroting zijn de resultaten bekend geworden van de (Europese) aanbestedingen voor het ophalen van GFT en restafval. Voor de eerste categorie heeft slechts 1 aanbieder ingeschreven, daar is sprake van een stijging van 60% van de kosten. Een gedeelte van deze stijging rekenen we toe aan de variabele tarieven, de rest aan het vast recht. Voor het restafval bedraagt de stijging 10% die volledig worden meegenomen in de variabele tarieven. In de tarieven is – vooruitlopende op de definitieve cijfers van de aanbesteding – al geanticipeerd op een forse stijging.

De afvalstoffenheffing kent een vast recht dat voor ieder adres hetzelfde is met daarnaast variabele tarieven per “groene” (GFT) respectievelijk “grijze” (restafval) container. Zie tabel 6 hierna.

Tabel 6. Tarieven afvalstoffenheffing 2024 en 2025

tarieven afval	tarief 2024	tarief 2025
vast recht per jaar	€ 118,20	€ 131,28
variabel per lediging:		
gft 25 liter	€ 0,28	€ 0,42
gft 140 liter	€ 1,58	€ 2,35
gft 240 liter	€ 2,71	€ 4,00
restafval 40 liter	€ 4,43	€ 4,71
restafval 60 liter	€ 6,65	€ 7,20
restafval 140 liter	€ 15,50	€ 17,00
restafval 240 liter	€ 26,57	€ 28,50
verzamelcontainers		
eenpersoonshuishouden	€ 149,52	€ 165,00
meerpersoonshuishouden	€ 223,80	€ 248,40

Secretarieleges / leges omgevingsvergunning
Leges worden in rekening gebracht bij degene die een dienst vraagt aan de gemeente c.q. een aanvraag voor een vergunning indient bij de gemeente. Uitgangspunt is voor de totale leges een dekking van 100%. De meeste tarieven worden ten opzichte van 2024 verhoogd met 5,5%.

Forensenbelasting
Deze belasting wordt in rekening gebracht bij eigenaren van woningen die niet in Oirschot wonen maar daar wel voor zichzelf (en hun gezin) minimaal 90 dagen per jaar een woning ter beschikking hebben. Vrij vertaald: betreft tweede woningen die niet (bijna) permanent verhuurd zijn.

Het tarief wordt – evenals bij de OZB – uitgedrukt in een percentage. De aanslag komt tot stand door vermenigvuldiging van dat percentage met de WOZ-waarde. Het tarief voor 2025 is 0,2972% (vorig jaar 0,2804%). Voor woningen verwachten we een gemiddelde waardedaling van 0,5%. Evenals bij de OZB is ons streven om – behoudens de trendmatige verhoging met 5,5% - geen extra opbrengst te genereren. Per saldo gaat het tarief voor deze belasting met 6% omhoog.

Toeristenbelasting
De toeristenbelasting wordt geheven van personen, organisaties of bedrijven die aan natuurlijke personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Oirschot de mogelijkheid bieden voor overnachting. Deze hebben wettelijk de mogelijkheid om die belasting door te berekenen aan hun huurders. Oirschot kent geen toeristenbelasting voor dagtoerisme (zoals de Efteling).
Het tarief is een vast bedrag per persoon per overnachting. Vanaf 2021 kennen we in Oirschot drie tarieven, afhankelijk van het type locatie waar overnacht wordt. Op verzoek van de ondernemers in de recreatieve sector ronden we de tarieven vanaf 2024 af op € 0,10. Zie onderstaande tabel 7.

Tabel 7. tarieven toeristenbelasting 2024 en 2025

Overnachting	Tarief 2024	Niet afgerond tarief 2025	Tarief 2025
Groepsaccommodatie	€ 1,80	€ 1,84	€ 1,80
Camping / camperplaats	€ 1,90	€ 1,94	€ 1,90
Overige accommodaties	€ 2,20	€ 2,25	€ 2,20

In 2024 zijn alle tarieven ten opzichte van het jaar daarvoor – als gevolg van het naar boven afronden op € 0,10 – meer gestegen dan de destijds geldende 6%. Vanwege deze afronding stellen wij voor om de tarieven voor 2025 niet te verhogen. Over twee jaar gerekend is dan sprake van een verhoging die meer in lijn is met onze uitgangspunten.

Reclamebelasting
Deze belasting kennen we sinds 2013 en voert de gemeente uit ten behoeve van de gezamenlijke ondernemers. Belastingplichtig zijn de gebruikers van panden in het centrum van Oirschot de een zichtbare reclame-uiting hebben. Het gebied is afgebakend op een kaart die onderdeel is van de vastgestelde belastingverordening.

Het tarief is een percentage van de WOZ-waarde met een minimum en een maximum bedrag van de aanslag. Voor 2024 gelden dezelfde tarieven als voorgaande jaren: 1,45% van de WOZ-waarde, met een minimum bedrag van € 375,- en een maximum bedrag van € 775.

Lokale lastendruk
Bij het berekenen van de lastendruk wordt uitgegaan van de drie belastingen die (nagenoeg) iedere burger betaalt. Dat zijn de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens. Tot slot maken we nog een verdeling tussen eigenaren en gebruikers. Dit alles leidt tot vier categorieën waarvoor de lasten-druk is berekend. Onderstaande tabellen bevat de resultaten van de verschillende berekeningen.

Tabel 8. Gemiddelde lastendruk 2025 en vergelijking met 2024

Belasting 2025	Eigenaar Eenpersoon	Eigenaar Meerpersoons	Huurder Eenpersoon	Huurder Meerpersoons
OZB	€ 541,08	€ 541,08	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	€ 230,10	€ 230,10	€ 230,10	€ 230,10
Rioolheffing	€ 168,96	€ 168,96	€ 168,96	€ 168,96
Totaal	**€ 940,14**	**€ 940,14**	**€ 399,06**	**€ 399,06**

Belasting 2024	Eigenaar Eenpersoon	Eigenaar Meerpersoons	Huurder Eenpersoon	Huurder Meerpersoons
OZB	€ 509,75	€ 509,75	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	€ 187,18	€ 187,18	€ 187,18	€ 187,18
Rioolheffing	€ 162,84	€ 162,84	€ 162,84	€ 162,84
Totaal	**€ 859,77**	**€ 859,77**	**€ 350,02**	**€ 350,02**

Tabel 9. Verschillen in euro's en percentage gemiddelde lastendruk 2025 en vergelijking met 2024

Verschillen	Eigenaar Eenpersoon	Eigenaar Meerpersoons	Huurder Eenpersoon	Huurder Meerpersoons
Verschil in euro's				
OZB	€ 31,33	€ 31,33	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	€ 42,92	€ 42,92	€ 42,92	€ 42,92
Rioolheffing	€ 6,12	€ 6,12	€ 6,12	€ 6,12
Totaal	**€ 80,37**	**€ 80,37**	**€ 49,04**	**€ 49,04**
Verschil in euro's				
OZB	6,14%	6,14%		
Afvalstoffenheffing	22,93%	22,93%	22,93%	22,93%
Rioolheffing	3,75%	3,75%	3,75%	3,75%
Totaal	**9,35%**	**9,35%**	**14,01%**	**14,01%**

Uitgangspunten:

- OZB: waarde woning 2025 € 498.232; 2024 € 500.736.
- Afvalstoffenheffing:
  Vast recht op jaarbasis 2025 € 131,00 en 2024 € 118,20, geldt voor alle types huishouden
  Variabele tarieven, gelden voor alle huishoudens:
  6 ledigingen GFT 140 liter container, tarief per lediging 2025 € 2,35 en 2024 € 1,58
  5 ledigingen restafval 140 liter container, tarief per lediging 2025 € 17,00; 2024 € 15,50
- Rioolheffing
  Alle soorten huishouden (waterverbruik beneden 101 m^3 , tarief op jaarbasis)
  voor het jaar 2025 € 168,96 en voor 2024 € 162,84.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oirschot kent de mogelijkheid om kwijtschelding aan te vragen voor de afvalstoffenheffing (uitsluitend het vast recht), de rioolheffing en de onroerende-zaakbelastingen. Voor het beoordelen van verzoeken volgen wij de rijksregeling. De procedure kent zowel een inkomenstoets als een vermo-genstoets. Kwijtschelding is bedoeld voor natuurlijke personen.
Bij dit onderdeel van onze lokale belastingen zien wij de gevolgen van de huidige financiële situatie van veel inwoners: zowel het aantal toegekende aanvragen als de bedragen nemen toe.

Tabel 10. Uitgaven kwijtschelding gemeentelijke belastingen2021 t/m 2028

Jaar	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Aantal toekenningen	40	40	40	42	44	47	52	58
Bedrag afvalstoffenheffing	€ 3.000	€ 4.763	€ 4.694	€ 5.000	€ 5.300	€ 5.700	€ 6.200	€ 6.800
Bedrag rioolheffing	€ 4.800	€ 9.492	€ 8.477	€ 9.600	€ 9.900	€ 10.100	€ 10.400	€ 10.800
Totaal bedrag	**€ 7.800**	**€ 14.255**	**€ 13.171**	**€ 14.600**	**€ 15.200**	**€ 15.800**	**€ 16.600**	**€ 17.600**

De kosten voor kwijtschelding maken deel uit van de totale kosten van de betreffende heffing

Paragraaf Grondbeleid

In artikel 16 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is vastgelegd dat de paragraaf over het grondbeleid ten minste de volgende aspecten behandelt:

a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
b. een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;
c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
e. de beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

A. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting

Grondbeleid is een middel om gemeentelijke/bestuurlijke ambities waar te maken. Grondbeleid is dus geen doel op zich, maar geeft een koers voor de grondpolitiek. De gemeente Oirschot kan verschillende rollen van het grondbeleid inzetten. Met het dynamische karakter bepaalt het college per beleidsopgave, bestuurlijke ambitie of wens en ruimtelijk initiatief welke gemeentelijke houding, rol en inzet van instrumenten het beste past. De gemeente kan bij een actieve houding verwerving als grondbeleidsinstrument inzetten, zowel strategisch als planmatig. Hierbij kan de gemeente een voorkeursrecht vestigen. Om snel te kunnen acteren bij vrijkomende strategische posities, heeft het college de bevoegdheid deze te verwerven. Het college is uiteraard gebonden aan financiële restricties. Strategische verwervingen die een voorkeursrecht betreffen, tellen niet mee bij het bepalen van de balanswaarde. De raad is dan namelijk vooraf al betrokken door het voorkeursrecht te bestendigen. Er is vastgelegd wanneer bij aankoop het college de raad vooraf om instemming moet vragen. Grondverwerving gebeurt onder marktconforme condities en binnen de geldende wet- en regelgeving, bijvoorbeeld over staatsteun.

Bezien vanuit het grondbeleid zijn twee programma's relevant, te weten:
Programma 2 ondernemen, voor de complexen waar bedrijventerreinen worden gerealiseerd.
Programma 3 ruimtelijke leefomgeving, voor de complexen waar woningbouw wordt gerealiseerd.

Bij de essentie van programma 2 wordt genoemd:
Speerpunt 7. Bieden van voldoende ruimte voor bedrijvigheid en ondernemen en inzetten op sterke, toekomstgerichte werklocaties. De activiteit die hieruit volgt is het inzetten op uitbreiding van bedrijventerreinen De Scheper en Westfields 3.

Bij de essentie van programma 3 wordt genoemd:
Speerpunt 1. Via het Actieplan Wonen 2.0 geven we uitvoering aan de ambitie om voor alle toekomstige en huidige bewoners van Oirschot voldoende betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen te realiseren. De activiteiten die hieruit voortvloeien zijn: we werken in alle kernen aan de realisatie van woningbouw; in samenwerking met Woonstichting 'thuis en Wooninc. realiseren we nieuwbouwwoningen voor de sociale doelgroep; we monitoren de voortgang

van het Actieplan Wonen 2.0 doorlopend; we staan open voor initiatieven uit de samenleving door onder meer experimenteeren innovatieruimte te bieden; we zetten ons actief in voor de realisatie van huisvesting voor diverse doelgroepen waaronder arbeidsmigranten, vluchtelingen, woonwagenbewoners en zorg gerelateerde groepen.

Vanuit de grondexploitatie dragen wij bij aan de realisatie van nieuwe woningen in de kern Oirschot (Veld 7 Moorland-West, Eindhovensedijk – De Kemmer en in de kern Middelbeers (locatie basisschool St. Jorisstraat 1)

B. Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert

Algemeen

De twee belangrijkste vormen van grondbeleid zijn actieve grondpolitiek en passieve/ faciliterende grondpolitiek. Beide varianten kennen voordelen, maar ook nadelen.

Actieve grondpolitiek. Bij deze variant koopt de gemeente zelf gronden aan, maakt de gronden bouwrijp en woonrijp en verkoopt deze gronden als bouwgrond. Een overschot komt ten goede aan de gemeente, maar als sprake is van een tekort komt dat verlies ook volledig ten laste van de gemeente. De invloed van de gemeente op de ontwikkeling/ realisatie in het gebied, bijvoorbeeld ten aanzien van type woningen, bebouwingsdichtheid en fasering is maximaal. Vraag is of actieve grondpolitiek nog wel een (kern)taak van de gemeente is. Dat is onder meer afhankelijk van de politieke voorkeur in de gemeente, de economische situatie en de totale financiële positie van de gemeente.

Passieve of faciliterende grondpolitiek. Hierbij zorgen derden – vaak projectontwikkelaars – voor de aankoop van gronden, het omvormen van maagdelijke grond naar bouwrijpe grond en het verkopen van de grond. De gemeente stelt voorwaarden voor de inrichting van het gebied, het overdragen van gronden voor openbaar gebruik naar de gemeente en brengt de ontwikkelaar bijdragen in rekening voor ambtelijke kosten en bovenwijkse voorzieningen. Uitgangspunt is dat de gemeente met de projectontwikkelaar of een andere derde een anterieure overeenkomst afsluit waarin onder meer de hiervoor genoemde elementen terugkomen. Als dit niet mogelijk is wordt een exploitatieplan met kostenverhaal vastgesteld.

Keuze gemeente Oirschot

De gemeenteraad heeft in december 2023 het nieuwe grondbeleid vastgesteld als middel om gemeentelijke ambities waar te maken. Daarin is gekozen voor een dynamisch grondbeleid. Met het dynamische karakter bepaalt de gemeente per beleidsopgave, bestuurlijke ambitie of wens en ruimtelijk initiatief (hierna samengevat: ruimtelijk initiatief) welke gemeentelijke houding, rol en inzet van instrumenten het beste past. De gemeente kan bij de keuze voor een actieve houding verwerving als grondbeleidsinstrument inzetten, zowel strategisch als planmatig.

De raad heeft op 18 juni 2024 voor Veld 7 Moorland-West een geactualiseerde GREX vastgesteld en op 2 april 2024 voor de locatie De Kemmer - Eindhovensedijk een GREX geopend. Naar verwachting zal in 2025 een nieuwe GREX worden geopend voor de locatie van de basisschool in Middelbeers (St. Jorisstraat 1). Hetzelfde geldt voor De Scheper 2.

C. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Inleiding

Bij het opstellen van deze paragraaf is sprake van twee lopende GREX'en. Het betreft Veld 7 Moorland-West en gebiedsontwikkeling De Kemmer.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van deze grondexploitatie hebben we de volgende parameters gehanteerd:

- rente volgens de berekeningsmethodiek van het BBV: 1,229%;
- kostenstijging 2,5% per jaar, conform rapport "Outlook Grondexploitaties" van het bureau Metafoor;
- opbrengststijging 0%. Gezien de relatief korte doorlooptijd van het project Veld 7 Moorland-West gaan we er van uit dat de verkoopprijzen die we nu hanteren voor 2025 (als de uitgifte van de gronden gepland is) nog marktconform zijn.

Prognose ontwikkeling boekwaarde

Tabel 1 geeft inzicht in de lopende complexen. We gaan daarbij uit van de boekwaarde per 31 december 2023 (= cijfers vastgestelde jaarrekening) en rekenen vervolgens de begrote uitgaven en inkomsten 2024 en 2025 door naar een te verwachten boekwaarde per 31 december 2025.

Tabel 1. Verloop boekwaarde inclusief prognose (bedragen x € 1.000)

Complex	Saldo 31-12-2023	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Saldo 31-12-2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Saldo 31-12-2025	Afsluiting complex
Woningbouw								
Ehvdijk/Kemmer	€ 695	€ 3.441	€ -	€ 4.136	€ 4.235	€ -	€ 8.372	31-12-2033
Veld 7 Moorland	€ 882	€ 1.348	€ -2.512	€ -282	€ 1.106	€ -2.520	€ -1.696	31-12-2027
Bedrijventerreinen								
De Scheper 2B	€ 31	€ 15	€ -	€ 46	€ 20	€ -	€ 66	31-12-2028
TOTAAL GREX	**€ 1.608**	**€ 4.804**	**€ -2.512**	**€ 3.900**	**€ 5.361**	**€ -2.520**	**€ 6.741**	

Tabel 2 geeft inzicht in het uiteindelijk resultaat als een complex wordt afgesloten.

Tabel 2. Prognose resultaten grondexploitatie (bedragen x € 1.000)

Complex	Prognose resultaat	Positief Negatief	Afsluiting complex	Afwikkeling
Woningbouw				
Ehvdijk/Kemmer	€ 3.387	Positief	31-12-2033	Reserve GREX/RO
Veld 7 Moorland	€ 831	Positief	31-12-2027	Reserve GREX/RO
TOTAAL GREX	**€ 4.218**	**Positief**		

D. Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Het resultaat zoals genoemd in tabel 2 is afgeleid van de berekeningen die ten grondslag liggen aan het raadsbesluit van 18 juni 2024 voor Veld 7 Moorland en het raadsbesluit van 2 april 2024 voor de gebiedsontwikkeling van de Kemmer. Bij het opstellen van die berekeningen zijn we uitgegaan van de uitgangspunten zoals genoemd onder onderdeel C van deze paragraaf, informatie van de projectleider, gegevens over loon-en prijsontwikkelingen in de weg- en waterbouw en planningen t.a.v. de uitvoering van bouw- en woonrijp-maken. Dat geeft uiteindelijk het resultaat per datum afsluiting.

Tot 2016 was het – vanuit het oogpunt van voorzichtigheid – gebruikelijk dat pas bij het afsluiten van het complex een dan gerealiseerde winst werd ingeboekt. Tussentijdse winstneming kwam alleen voor als er geen of nauwelijks nog risico's waren. Zo moest (nagenoeg) alle grond verkocht zijn en het totaal van de op dat moment nog te betalen kosten opgevangen kunnen worden uit de boekwaarde van de grond.

Vanaf 2016 zijn de voorschriften gewijzigd. Voortaan moet jaarlijks beoordeeld worden in welke mate tussentijds winstneming mogelijk is. Bij Veld 7 Moorland – West doet zich die situatie pas voor in 2025. Dit betekent dat conform de POC methode (POC staat voor percentage of completion: dat wat is afge-rond) er winst wordt genomen. In 2025 zal dit worden verwerkt.

E. De beleidsuitgangspunten van de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

Voor dit onderdeel gelden de volgende uitgangspunten:

- Als bij een complex op enig moment een verlies wordt verwacht – bij de jaarlijkse actualisatie of een tussentijdse berekening – wordt direct een voorziening gevormd ter hoogte van dit verlies. Deze voorziening komt ten laste van de nieuwe reserve Grondexploitatie/ Ruimtelijke ontwikkeling.
- Bij Veld 7 Moorland en De Kemmer verwachten we een positief resultaat. Alle aanslagen die betrek-king hebben op betaling of ontvangsten van vennootschapsbelasting – voor zover die grondexploi-tatie betreffen – worden gedekt uit de reserve Grondexploitatie / Ruimtelijke ontwikkeling. Op zich logisch want, de uiteindelijke resultaten worden ook verrekend met deze reserve.
- Alle (bruto) winsten, zowel tussentijds als bij het afsluiten van een complex komen ten gunste van de Grondexploitatie / Ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat de grondexploitatie een gesloten systeem is waarbij in principe de algemene dienst niet relevant is.

F. Grondbezit

Naast euro's is ook het verloop van de voorraad grond in m^2 van belang. Zie tabel 3.

Tabel 3. Grondbalans

Getallen in m^2	Nog te verkopen na 2023	Verkopen 2024	Overige correcties	Nog te verkopen na 2024	Oorspron-kelijke gronduitgifte	% nog te verkopen tov start project
TOTAAL GREX	**11.256**	**5.628**	**0**	**31.428**	**37.056**	**84,81%**
De Kemmer	0	0	0	25.800	25.800	100,00%
Veld 7 Moorland	11.256	5.628	0	5.628	11.256	50,00%

Toelichting tabel 3:
Voor het project De Kemmer is pas in 2024 gestart met de grondexploitatie en is de oorspronkelijke gronduitgifte toegevoegd aan de nog te verkopen gronden na 2024.
Voor Veld 7 Moorland wordt in 2024 de helft van de uitgeefbare kavels verkocht en de andere helft zal in 2025 in de verkoop gaan.

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten

Lasten en baten programma's 2025 - 2028								Bedragen x € 1.000
	2025		2026		2027		2028	
Omschrijving programma	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1 Sociale leefomgeving	25.793	-4.127	26.499	-4.233	25.164	-3.875	25.127	-3.862
2 Ondernemen	2.541	-126	1.688	-126	1.395	-66	1.397	-66
3 Ruimtelijke leefomgeving	13.882	-11.667	14.218	-11.607	12.461	-10.436	19.854	-18.801
4 Beheer openbare ruimte	8.705	-3.223	8.843	-3.305	9.095	-3.370	9.402	-3.370
5 Bestuur en dienstverlening	2.810	-370	2.935	-433	2.968	-507	2.932	-433
Totaal programma's	**53.731**	**-19.513**	**54.182**	**-19.704**	**51.083**	**-18.255**	**58.711**	**-26.532**
11 Algemene dekkingsmiddelen	665	-44.221	676	-43.809	669	-45.181	674	-46.323
12 Overhead	12.649	-31	12.227	-31	11.830	-31	12.100	-31
13 Vennootschapsbelasting	97	0	20	0	20	0	20	0
Totaal Generaal	**67.142**	**-63.765**	**67.105**	**-63.545**	**63.602**	**-63.467**	**71.505**	**-72.887**
Saldo van baten en lasten		**3.376**		**3.560**		**135**		**-1.382**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	**toevoe-ging**	**onttrek-king**	**toevoe-ging**	**onttrek-king**	**toevoe-ging**	**onttrek-king**	**toevoe-ging**	**onttrek-king**
1 Sociale leefomgeving	0	-688	0	-1.213	0	-364	0	-160
2 Ondernemen	0	-1.342	0	-185	0	0	0	0
3 Ruimtelijke leefomgeving	4.207	-4.313	77	-436	137	0	604	0
4 Beheer openbare ruimte	328	-114	294	-51	294	-51	294	-51
5 Bestuur en dienstverlening	2.988	-3.868	0	-178	0	-124	0	-327
12 Overhead	250	-580	0	-205	0	-50	0	-311
13 Vennootschapsbelasting	0	-3	0	-3	0	-3	0	-3
Totaal mutaties reserves	**7.772**	**-10.907**	**372**	**-2.270**	**431**	**-592**	**898**	**-825**
Saldo mutatie reserves		**-3.135**		**-1.899**		**-161**		**46**
Resultaat begroting	nadeel:	**242**	nadeel:	**1.661**	voordeel:	**-26**	voordeel:	**-1.336**
incidentele lasten & baten		-454		861		-16		326
Saldo na correctie incidentele lasten & baten	voordeel:	**-212**	nadeel:	**2.522**	voordeel:	**-42**	voordeel:	**-1.009**

* Let op: een - is hier een voordeel (hogere baten dan lasten)

Financiële begrotingsuitgangspunten

De begrotingsuitgangspunten van de gemeente Oirschot, zijn de basisprincipes waarop het financiële beleid en de begroting van een gemeente worden gebaseerd. Deze uitgangspunten zorgen ervoor dat de gemeentelijke financiën op een gezonde manier worden beheerd. Gemeenten hanteren vaak vergelijkbare uitgangspunten, maar ze kunnen variëren op basis van lokale prioriteiten. Hier is een beschrijving van de belangrijkste begrotingsuitgangspunten die voor de gemeente Oirschot gelden:

De conceptbegroting 2024 vormde de basis voor de meerjarenraming 2025-2028. Hierbij gaan we uit van het aanvaarde beleid. Dat wil zeggen dat het gevoerde beleid voor de komende jaren wordt doorgetrokken. Hierbij zijn de budgettaire gevolgen van in het verleden genomen beslissingen in de meerjarenraming verrekend.

De uitgangspunten die we hanteren bij het opstellen van de begroting bestaan uit:
A. Algemene uitgangspunten (spelregels)
B. Financieel-technische uitgangspunten

A. Algemene uitgangspunten (spelregels)

1. Structureel en reëel evenwicht

- **Structureel evenwicht:** De gemeente moet zorgen voor een begroting waarin de structurele inkomsten voldoende zijn om de structurele uitgaven te dekken. Dit betekent dat er geen tekorten mogen ontstaan door tijdelijke financiële meevallers of kortetermijn-oplossingen. Dit betekent dat als de begroting in het eerste jaar niet sluitend is, deze in ieder geval in het laatste jaar sluitend moet zijn.
- **Reëel evenwicht:** De begroting moet gebaseerd zijn op realistische en behoedzame ramingen van zowel inkomsten als uitgaven. De verwachte kosten en opbrengsten moeten haalbaar en betrouwbaar zijn.

2. Structurele uitgaven worden structureel gedekt

Tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan. Uit de post 'Onvoorzien' worden géén structurele uitgaven gedaan. Deze post is bedoeld voor incidentele en uitsluitend eenmalige (a-structurele) zaken die geen uitstel dulden en waarin de reguliere begrotingsposten niet voorzien. De raad heeft het budgetrecht en beschikt derhalve over deze post, op voorstel van het college.

3. Tegenvallers binnen programma's opvangen

Tegenvallers door hogere lasten of lagere baten worden in principe binnen het programma opgevangen. Pas als dit niet mogelijk is wordt een voorstel gedaan hoe anderszins in de dekking kan worden voorzien. De inzet van hogere baten wordt integraal afgewogen.

4. Kostendekkende tarieven

Gemeentelijke tarieven voor de diensten (zoals rioolheffing, afvalstoffenheffing, etc.) moeten kostendekkend zijn. Dit betekent dat de inkomsten uit deze tarieven gelijk moeten zijn aan de kosten die de gemeente maakt voor het leveren van deze diensten.

B. Financieel-technische uitgangspunten

Deze financieel-technische uitgangspunten hebben betrekking op de te hanteren percentages voor rente en loon- en prijsstijging, de ontwikkeling van de lokale lasten e.d. We lichten ze in dit hoofdstuk nader toe, met per onderdeel een concreet voorstel. Achtereenvolgens komen de volgende onderwerpen aan de orde:

1. Algemene uitkering uit het Gemeentefonds
2. Ontwikkeling van de lokale lasten
3. Prijsstijging (inflatie)
4. Loonstijging
5. Rente
6. Afschrijvingen
7. Bestemmingsreserve kapitaallasten
8. Ramingen Sociaal domein
9. Aantal inwoners en woonruimte
10. Post onvoorzien
11. Begrotingscirculaires 2024
12. Risicoparagraaf
13. Financiële kengetallen

1. Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

In de conceptbegroting 2025-2028 zijn de gevolgen van de meicirculaire 2024 verwerkt. Deze circulaire is op 27 mei 2024 verschenen. In de raadsinformatiebrief van 25 juni hebben we u hierover geïnformeerd. Er is nog geen rekening gehouden met de septembercirculaire 2024. Deze septembercirculaire is verschenen rond Prinsjesdag. We streven ernaar u nog voor de begrotingsbehandeling over de uitkomsten hiervan te informeren, zodat u deze kunt betrekken bij de besluitvorming.

2. Ontwikkeling van de lokale lasten

De algemene uitgangspunten voor de lokale heffingen zijn:

i. Afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn maximaal 100% kostendekkend.
ii. OZB en forensenbelasting worden jaarlijks verhoogd met het percentage van de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) uit de meicirculaire van 2023; bij het bepalen van de tarieven houden we rekening met de gevolgen van de hertaxaties.
iii. De toeristenbelasting, de leges en de tarieven die opgenomen zijn in de algemene tarievenverordening worden jaarlijkse verhoogd met het percentage van de prijsontwikkeling van het BBP uit de meicirculaire van het jaar ervoor.
iv. De tarieven voor de reclamebelasting blijven ongewijzigd.

3. Prijsstijging (inflatie)

- *Reguliere budgetten begroting*

In het Gemeentelijk Toezicht Kader (GTK) van de provincie m.b.t. het begrotingstoezicht staat dat de gemeente in het kader van het reëel opstellen van de ramingen rekening houdt met een mutatie van de prijsontwikkeling van ten minste het in de gehanteerde circulaire genoemde Bruto Binnenlands Product (BBP). Wanneer we een afwijkend percentage toepassen moet dit in de programmabegroting beargumenteerd zijn. Wij baseren ons echter op de prijsontwikkeling van het BBP. Jaarlijks berekenen we op basis van de meicirculaire van de algemene uitkering wat de grootte van de post prijsstijging voor de komende jaren moet zijn. Dit hebben we gedaan bij de meicirculaire 2024 en de uitkomsten ervan zijn verwerkt in de cijfers van deze conceptbegroting 2025-2028.
In afwijking met voorgaande jaren, maar in overeenstemming met de meicirculaire, hebben we de loonindexatie alleen doorgevoerd voor de eerste twee jaren.

- *Indexering bijdrage verbonden partijen*

In onze meerjarenbegroting nemen we de bijdragen aan de verbonden partijen zoals deze zijn opgenomen in de afzonderlijke begrotingen van de betreffende verbonden partij één op één over (uitgaven voor verbonden partijen zijn op basis van de Gemeentewet verplichte uitgaven).
De GRSK, de ODZOB, de VRBZO en de MRE houden in hun begrotingen alleen voor het 1e jaar (2025) rekening met een verhoging voor loon-en prijsstijging en houden de meerjarenbegroting (2026-2028) constant. De GGD is hierbij een uitzondering en neemt in de begroting meerjarig de loon- en prijsstijging wel mee. Dit betekent dat 4 verbonden partijen in hun begroting geen rekening houden met toekomstige kostenstijgingen. In onze begroting houden wij voor deze verbonden partijen alleen rekening met loon- en prijsstijgingen voor 2025. In afwijking met voorgaande jaren nemen we voor de jaren 2026 tot en met 2028 geen stelpost op.

4. Loonstijging

Voor de ramingen van de salarissen van het ambtelijke personeel vormen de cao-afspraken het uitgangspunt. In de (meerjaren)begroting 2025-2028 is op basis van de laatst bekende informatie over cao-afspraken rekening gehouden met een loonstijging van 4,4% voor 2025 en 3,8% voor 2026 o.b.v. de loonvoet sector overheid uit de meicirculaire BBP 2024. Hiertegenover staan inkomsten vanuit het Gemeentefonds. Voor 2027 en verder nemen we geen verdere loonstijging op in deze begroting. Dit is in overeenstemming met de bedragen die ontvangen worden vanuit het Gemeentefonds.

5. Rente

Het te hanteren rentepercentage moet worden berekend op basis van de werkelijk betaalde rente. Voor de begroting 2025 gelden voor de toerekening van rente de volgende percentages:

- Voor reeds gerealiseerde investeringen, o.a. afval en riolering hebben we een rente% gehanteerd van 1,094% in 2025, 1,267% in 2026, 1,316% en 1,608% en 1,5% voor annuïteiten (o.a. voor vervangingsinvesteringen sportvelden);
- Voor de grex is gerekend met de volgende rentepercentages, voor 2025 met 1,68%, 2026 met 1,897%, 2027 met 2,01% en 2028 met 1,963%;
- Voor nieuwe investeringen 2,5%.

6. Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de afschrijvingstabel uit de Financiële verordening 2017 (vastgesteld op 18 december 2018).

7. Bestemmingreserve kapitaallasten

Zolang de gemeente voldoende eigen middelen heeft, kunnen de middelen in een door de raad in te stellen bestemmingsreserve kapitaallasten worden gestort voor de dekking van de kapitaallasten die uit de activering en de wijze van afschrijven voortvloeien. Het college kan de raad voorstellen om gelijktijdig met het beschikbaar stellen van een nieuw krediet, tevens een bestemmingsreserve kapitaallasten te vormen ter hoogte van de som van de kapitaallasten voor de gehele levensduur van het activum. Een bestemmingsreserve kapitaallasten kan enkel gevormd worden voor investeringen met een eenmalig karakter. De mutaties in deze bestemmingsreserve worden inzichtelijk gemaakt in het (verplichte) overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

8. Ramingen Sociaal domein

De ramingen voor 2025-2028 zijn gebaseerd op:

- Jeugd: Gebaseerd op de werkelijke uitgaven 2019 t/m 2023;
- Wmo: We volgen de ramingen op dit onderdeel van de afdeling MD die gebaseerd zijn op de werkelijke uitgaven 2023 en de prognose voor de komende jaren;
- Participatie: Gebaseerd op de afspraken die hierover zijn gemaakt met de WSD waarin we de (voormalige)deeluitkering Participatie doorbetalen ter uitvoering van deze taak.

9. Aantal inwoners en woonruimten

Voor een aantal ramingen (onder andere voor de algemene uitkering) is de ontwikkeling van het aantal inwoners en woonruimten van belang. In onderstaande tabel zijn de aantallen opgenomen waarmee we in de begroting 2025-2028 rekening houden. De prognose cijfers met betrekking tot woonruimten zijn ontleend aan de monitor Indicatie bevolkingsomvang 2020-2040 en monitor Indicatie omvang woningvoorraad 2020-2024 van de Provincie Noord-Brabant. De Provincie Noord-Brabant komt in het najaar 2024 met een nieuwe prognose. De oorlog in Oekraïne en de toestroom vanuit het buitenland uit 2023 werkt daarin nog altijd door. Dit kan nog leiden tot een aangepaste prognose voor dit jaar en komende jaren. De inwoneraantallen voor 2025 zijn ontleend aan cijfers van de afdeling Burgerzaken, waarbij het aantal inwoners voor 1-1-2025 is gebaseerd op een inschatting op peildatum 24-7-2024 voor 2025. Uit voorzichtigheid hebben we de inwoner-aantallen voor 2027 en verder gelijkgesteld met de prognose bij de begroting 2026. We gaan voor deze begroting vooralsnog uit van de huidige prognose en onderstaande tabel.

Peildatum	Aantal inwoners	Aantal woonruimten
1-1-2023	19.102	8.200
1-1-2024	19.294	8.290
1-1-2025	19.382	8.375
1-1-2026	19.401	8.445
1-1-2027	19.401	8.510
1-1-2028	19.401	8.510

10. Post onvoorzien

De post voor onvoorziene uitgaven maakte voorheen deel uit van het programmaplan. Deze post voor onvoorziene uitgaven kan worden begroot voor de totale begroting of per programma.
In Oirschot kozen wij voor de eerste optie. De omvang van de post onvoorziene uitgaven is een keuze van de gemeente zelf. Gezien de positieve jaarrekening resultaten van 2022 en 2023 kiezen wij voor deze meerjarenbegroting 2025-2028 ervoor geen post onvoorzien te begroten. Van belang hierbij is te vermelden dat we wel per programma een stelpost loon- en prijsstijging hebben opgenomen.

11. Begrotingscirculaire 2025

De provincie houdt toezicht op de begroting van de gemeenten.
De Provincie Noord-Brabant stuurt de gemeenten jaarlijks een zogenaamde aanvulling begrotingscirculaire waarmee zij informeert over belangrijke onderwerpen die voortkomen uit de meicirculaire 2024. Daarnaast geeft zij informatie over de manier waarop zij deze onderwerpen beoordeelt in de komende en meerjarenbegroting. Indien deze onderwerpen van toepassing zijn op de gemeente Oirschot is hiermee rekening gehouden in de begroting.

12. Risicoparagraaf

Bij het opstellen van de begroting 2025 actualiseren we de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hieruit zetten we de risico's die de gemeente loopt af tegen het beschikbare weerstandsvermogen om inzichtelijk te maken of dit voldoende is om de risico's af te dekken.
Als norm voor het benodigde weerstandsvermogen heeft de raad hierbij gekozen voor de ratio 2. Dit wordt landelijk gezien als de bovenkant van de norm 'voldoende'. Het werkelijke weerstandsvermogen van onze gemeente is op dit moment uitstekend. Uitgangspunt voor de komende raadsperiode is het handhaven van het weerstandsvermogen op het huidige werkelijke waarderingsniveau A "uitstekend" (NAR). Dit houdt in dat we willen voorstellen om uit te gaan van minimaal de ratio 2,0. Op basis van de berekening van het benodigde weerstandsvermogen wordt het saldo van de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing aangepast.

13. Oirschotse norm financiële kengetallen

Vanaf de begroting 2021 hanteren we voor de financiële kengetallen de signaleringswaarden die de provincie aanhoudt bij de beoordeling van de begroting. In het Gemeenschappelijk Toezicht Kader (GTK) van de provincie zijn de volgende signaleringswaarden vastgelegd.

Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) provincie			
Waarderingscijfer	**Minst risicovol**	**Neutraal**	**Meest risicovol**
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Ook voor de begroting 2025 houden we deze signaleringswaarden aan als Oirschotse norm.

Ontwikkeling meerjarig begroting saldo

Bij het opstellen van de prognoses voor het financiële perspectief van de gemeente Oirschot, blijft financiële stabiliteit een constante prioriteit voor het college. Tegelijkertijd blijft de gemeente investeren in haar belangrijkste beleidsdoelen en voldoet zij aan haar wettelijke verplichtingen.
De uitgangspunten van dit plan zijn gebaseerd op de meerjarenbegroting van 2024, de inzichten die in dat jaar zijn verkregen, en de bijgewerkte financiële vooruitzichten.
De gemeente Oirschot maakt gebruik van drie bestuursrapportages (buraps) per jaar.
Deze rapportages bieden momenten waarop de begroting (naast administratief-technische aanpassingen) kan worden bijgesteld, wat resulteert in nieuwe financiële prognoses.
In de onderstaande tabel wordt weergegeven hoe de prognoses zich hebben ontwikkeld vanuit de buraps tot het beginsaldo van waaruit de begroting is opgebouwd.

Ontwikkeling financieel perspectief bedragen x € 1.000

	positieve bedragen zijn nadelen, negatieve zijn voordelen			
	2025	**2026**	**2027**	**2028**
begroting 2024	**-2.545**	**-652**	**-1.437**	**-2.646**
Prognose na burap 2023 (volgt na vaststellen B24)	-1.332	98	-1.125	-1.097
Prognose na eerste burap 2024	-6	1.275	-258	-1.324
Prognose na tweede burap 2024	**76**	**1.838**	**15**	**-936**
Wijziging algemene uitkering (meicirculaire)	-510	-1.465	-1.309	-1.309
Loon en prijsstijgingen	-213	87	840	1.418
Afschrijvingslasten	-150	6	224	433
Rentelasten	316	469	496	263
Cao-stijgingen 2025 en verder	300	518	513	1.012
Indexatie verbonden partijen	208	139	44	176
Prognose na mutaties	**27**	**1.592**	**823**	**1.056**
Onontkoombare lasten	-110	-10	270	156
Technische ombuigingen	-104	-326	-1.547	-2.750
Structurele wensen	846	846	889	889
Onttrekking reserves	-7	-298	-337	-360
Benutting 10% vrije deel Algemene Reserve	-411	-143	-124	-327
Begroting 2025 (voor eliminatie incidentele posten)	**242**	**1.661**	**-26**	**-1.336**

De begroting van de gemeente Oirschot wordt opgebouwd vanuit de tweede burap. De wijzigingen die na deze tijd plaats vinden worden meerjarig opgenomen in de begroting van 2025.
Het betreffende de volgende wijzigingen;

Algemene uitkering
Via de meicirculaire wordt de algemene uitkering aangepast. Hiermee worden de gemeente gecompenseerd voor de verwacht hogere lasten en extra taken die de gemeente krijgt.
Met ingang van 2024 is de methodiek voor het berekenen van de algemene uitkering gewijzigd. Van de trap-op, naar trap-af methodiek is overgestapt naar de BBP-indexatie (gemiddelde van 8 jaar). Hiermee worden de inkomsten vanuit het Gemeentefonds stabieler. Dit betekent wel dat de gemeente schommelingen zelf moet kunnen opvangen

Loon en prijscompensatie
De nieuwe methodiek die gebruikt wordt voor berekening van de algemene uitkering wordt ook toegepast voor de stelpost loon en prijs indexatie. De mutaties die hieruit voortkomen zijn onder deze post opgenomen.

Kapitaallasten
De kapitaallasten bestaan uit rente- en afschrijvingslasten van investeringen. Door toevoeging van nieuwe investeringen en correcties op bestaande activa en investeringen, ontstaat deze mutatie.

Rentelasten
Tot en met de begroting 2024 werd er gerekend met een laag rentepercentage. De rente is weer in een opwaartse spiraal terechtgekomen wat ons ertoe dwingt om de gebruikte rekenrente aan te passen. De berekening van de rekenrente wordt bepaald aan de hand van de rente die we betalen of ontvangen over bestaande leningen, het eigen vermogen wat we kunnen inzetten en leningen die aangetrokken moeten worden. De gevolgen hiervan zijn onder deze mutatie opgenomen.

Cao-stijgingen
De Cao-lonen stijgen de komende tijd harder dan eerder in de begroting opgenomen. Om de salarisbudgetten in lijn te laten lopen met de verwachte uitgaven moeten deze budgetten opgehoogd worden.

Verbonden partijen
De verbonden partijen hebben in het voorjaar van 2024 een begroting afgegeven. Deze is daarna door de raad goedgekeurd. De gevolgen hiervan worden middels deze mutatie verwerkt in de begroting.

Vervolgens ontstaat het saldo van waaruit de begroting opgebouwd kan worden. Hierbij onderscheiden we de volgende mutaties:

- **Onontkoombare lasten en baten:** Deze zijn onder meer het gevolg van eerder gemaakte afspraken of wettelijke verplichtingen, zoals extra baten vanuit de omgevingsvergunning. Deze onontkoombare lasten staan bij de programma's toegelicht.
- **Technische ombuigingen:** Technische ombuigingen binnen de gemeentebegroting zijn aanpassingen of herstructureringen van de financiële middelen die geen directe gevolgen hebben voor de beleidsdoelen, dienstverlening, of de uitvoering van gemeentelijke taken. Het gaat om het efficiënter of anders indelen van financiële middelen, zonder dat dit merkbare impact heeft op de inwoners of de beleidsdoelen van de gemeente. Technische ombuigingen worden vaak toegepast om de begroting sluitend te maken of om financiële ruimte te creëren.

- **Structurele wensen:** Dit zijn aanvullende wensen die een structureel effect hebben op de exploitatie van de gemeente Oirschot. Deze structurele wensen staan bij de programma's toegelicht en uitgesplitst.
- **Incidentele wensen:** Deze uitgaven worden vaak ten laste van de reserves gebracht en zijn daardoor budgetneutraal. De incidentele onttrekkingen uit reserves zijn terug te vinden in bijlage 5.
- **Onttrekkingen reserves:** dit betreft een saldo van stortingen en onttrekkingen. Diverse eenmalige uitgaven worden bekostigd vanuit de hiervoor ingestelde (bestemmings-) reserve.

Prognose

De prognose toont aan dat de eerste drie jaren van de begroting (2025-2027) een verwacht negatief saldo geven, met een verwacht positief saldo pas in 2028.

- Begroting 2025-2027: Negatief saldo met een cumulatief tekort van € 2,5 miljoen.
- Begroting 2028: Positief saldo van € 1.009.000.

De tekorten in de jaren 2025-2027 zullen worden gedekt door de financiële reserves van de gemeente. De totale meerjarenbegroting is daarmee wel sluitend.
De reserves zijn momenteel voldoende om de tekorten in de genoemde jaren te dekken. Daarnaast blijft er voldoende financiële ruimte over voor noodzakelijke investeringen (zie bijlage 3 voor het verloop van de reserves).

Conclusie

Door een zorgvuldige afweging van onontkoombare lasten, technische ombuigingen, en de prioritering van incidentele en structurele wensen, blijft de gemeente, ondanks de financiële tekorten in de eerste drie jaren, financieel gezond en in staat om te blijven investeren in haar toekomst.

Bijlagen

Bijlage 1: Lasten en baten taakvelden per programma

Taakveld	Naam taakveld	Begroot 2025		Begroot 2026		Begroot 2027		Begroot 2028	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma 1	**Sociale leefomgeving**								
TV080	Overige baten en lasten	701		1.122		1.122		1.122	
TV100	Mutaties reserves P1-2019		-688		-1.213		-364		-160
TV110	Crisisbeheersing en brandweer	1.346	-72	1.346	-73	1.346	-73	1.346	-73
TV120	Openbare orde en veiligheid	241		241		211		211	
TV410	Openbaar basisonderwijs	3		3		3		3	
TV420	Onderwijshuisvesting	1.214	-25	2.302	-133	1.383	-133	1.438	-133
TV430	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	497		471		471		471	
TV510	Sportbeleid en activering	447	-204	448	-198	358		365	
TV520	Sportaccomodaties	1.721	-558	1.699	-568	1.683	-568	1.696	-568
TV530	Cultuur, -productie, -participatie	278		282		306		310	
TV560	Media	307		313		319		325	
TV610	Samenkracht en burgerparticipatie	2.498	-370	2.163	-242	2.102	-223	2.074	-210
TV620	Wijkteams	2.248		2.164		2.162		2.162	
TV630	Inkomensvoorziening	3.732	-2.593	3.689	-2.593	3.689	-2.593	3.689	-2.593
TV640	Begeleide participatie	2.737		2.504		2.379		2.266	
TV650	Arbeidsparticipatie	410		418		418		418	
TV660	Maatwerkvoorziening (WMO)	468	-110	468	-286	468	-286	468	-286
TV671	Maatwerkdienstverlening 18+	2.786		2.786		2.798		2.798	
TV672	Maatwerkdienstverlening 18-	2.137		2.137		2.137		2.137	
TV673.A	Pleegzorg	20		20		20		20	
TV673.B	Gezinsgericht	45		45		45		45	
TV673.C	Jeugdhulp met verblijf overig	130		130		130		130	
TV674.B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	95		95		95		95	
TV674.C	Gesloten plaatsing	25		25		25		25	
TV681	Geëscaleerde zorg 18+	189		169		169		169	
TV682	Geëscaleerde zorg 18-	313		313		313		313	
TV710	Volksgezondheid	1.203	-196	1.142	-141	1.007		1.027	
TV750	Begraafplaatsen en crematoria	4	-0	4	-0	4	-0	4	-0
Totaal 1	**Totaal Sociale leefomgeving**	**25.793**	**-4.815**	**26.499**	**-5.446**	**25.164**	**-4.239**	**25.127**	**-4.022**
Programma 2	**Ondernemen**								
TV080	Overige baten en lasten	73		96		96		96	
TV100	Mutaties reserves P2-2019		-1.342		-185				
TV210	Verkeer en wegen	68		68		68		69	
TV230	Recreatieve havens	19	-1	19	-1	19	-1	19	-1
TV310	Economische ontwikkeling	255		256		256		256	
TV320	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	35		35		35		35	
TV330	Bedrijsloket en -bedrijfsregelingen	108	-12	108	-12	108	-12	108	-12
TV340	Economische promotie	623	-113	523	-113	363	-53	364	-53
TV540	Musea	166		121		121		121	
TV550	Cultureel erfgoed	315		265		257		257	
TV570	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	873	-0	192	-0	67	-0	67	-0
TV810	Ruimtelijke ordening	5		5		5		5	
Totaal 2	**Totaal Ondernemen**	**2.541**	**-1.468**	**1.688**	**-311**	**1.395**	**-66**	**1.397**	**-66**

Taakveld	Naam taakveld	Begroot 2025 Lasten	Begroot 2025 Baten	Begroot 2026 Lasten	Begroot 2026 Baten	Begroot 2027 Lasten	Begroot 2027 Baten	Begroot 2028 Lasten	Begroot 2028 Baten
Programma 3	**Ruimtelijke leefomgeving**								
TV030	Beheer overige gebouwen en gronden	218	-198	218	-200	218	-200	220	-200
TV080	Overige baten en lasten	75		121		121		121	
TV100	Mutaties reserves P3-2019	4.207	-4.313	77	-436	137		604	
TV120	Openbare orde en veiligheid	0	-12	0	-12	0	-12	0	-12
TV330	Bedrijfsloket- en bedrijfsregelingen	10	-18	10	-18	10	-18	10	-18
TV730	Afval	1.760	-2.128	1.777	-2.152	1.776	-2.175	1.778	-2.175
TV740	Milieubeheer	902		902		902		902	
TV810	Ruimteljke ordening	996	-271	996	-271	954	-271	954	-271
TV820	Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	7.981	-8.306	8.210	-8.220	6.897	-7.026	14.349	-15.390
TV830	Wonen en bouwen	1.940	-734	1.983	-734	1.583	-734	1.519	-734
Totaal 3	**Totaal Ruimtelijke leefomgeving**	**18.089**	**-15.980**	**14.295**	**-12.043**	**12.598**	**-10.436**	**20.457**	**-18.801**
Programma 4	**Beheer openbare ruimte**								
TV030	Beheer overige gebouwen en gronden	6		6		6		6	
TV080	Overige baten en lasten P4-2019	9		-203		-188		-188	
TV100	Mutaties reserves P4-2019	328	-114	294	-51	294	-51	294	-51
TV210	Verkeer en wegen	4.148	-374	4.315	-374	4.564	-374	4.776	-374
TV220	Parkeren		-4		-4		-4		-4
TV340	Economische promotie		-575		-604		-614		-614
TV540	Musea	114		114		114		114	
TV570	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	2.399	-45	2.416	-45	2.430	-45	2.455	-45
TV720	Riolering	2.030	-2.225	2.195	-2.278	2.169	-2.334	2.238	-2.334
Totaal 4	**Totaal Beheer openbare ruimte**	**9.033**	**-3.337**	**9.137**	**-3.357**	**9.389**	**-3.422**	**9.696**	**-3.422**
Programma 5	**Bestuur en dienstverlening**								
TV010	Bestuur	2.120		2.164		2.164		2.161	
TV020	Burgerzaken	625	-370	684	-433	718	-507	684	-433
TV080	Overige baten en lasten P5-2019	64		86		86		86	
TV100	Mutaties reserves P5-2019	2.988	-3.868		-178		-124		-327
Totaal 5	**Totaal Bestuur en dienstverlening**	**5.797**	**-4.238**	**2.935**	**-610**	**2.968**	**-631**	**2.932**	**-759**
Programma 11	**Algemene Dekkingsmiddelen**								
TV050	Treasury	186	-186	192	-191	195	-196	201	-201
TV061	Onroerend Zaakbelasting (OZB) woningen	265	-4.328	265	-4.552	262	-4.698	262	-4.698
TV062	Onroerend Zaakbelasting (OZB) n-woningen	83	-4.269	83	-4.491	80	-4.636	80	-4.636
TV064	Belasting overig	16	-40	16	-40	15	-40	15	-40
TV070	Algemene uitkering gemeentefonds	102	-35.398	102	-34.535	98	-35.611	98	-36.749
TV080	Overige baten en lasten P6-2019	13		19		19		19	
Totaal 11	**Totaal Algemene Dekkingsmiddelen**	**665**	**-44.221**	**676**	**-43.809**	**669**	**-45.181**	**674**	**-46.323**
Programma 12	**Overhead**								
TV040	Overhead, ondersteuning en organisatie	12.557	-31	12.102	-31	11.705	-31	11.975	-31
TV080	Overige baten en lasten Overhead 2019	92		125		125		125	
TV100	Mutaties reserves overhead	250	-580		-205		-50		-311
Totaal 12	**Totaal Overhead**	**12.899**	**-611**	**12.227**	**-236**	**11.830**	**-81**	**12.100**	**-342**
Programma 13	**Vennootschapsbelasting**								
TV090	0.9 Vennootschapsbelasting	97		20		20		20	
TV100	0.10 Mutaties reserves		-3		-3		-3		-3
Totaal 13	**Totaal Vennootschapsbelasting**	**97**	**-3**	**20**	**-3**	**20**	**-3**	**20**	**-3**
Totaal		**74.914**	**-74.673**	**67.477**	**-65.816**	**64.034**	**-64.060**	**72.403**	**-73.739**
	Saldo begroting exclusief TV11.0	**242**		**1.661**		**-26**		**-1.336**	

Bijlage 2: Kerngegevens begroting

	Raming 2024	Raming 2025
Sociale bevolkingssamenstelling		
Aantal inwoners	**19.294**	**19.382**
0 tot en met 19 jaar	3.775	3.968
20 tot en met 64 jaar	10.868	10.767
65 tot en met 74 jaar	2.579	2.584
75 tot en met 84 jaar	1.512	1.473
85 jaar en ouder	**560**	**590**
Aantal uitkeringsontvangers		
IOAW	6	7
IOAZ	3	3
Participatiewet (PW)	115	105
Loonkostensubsidies	29	29
WSW-ers	79	68
Bijzondere bijstand	216	260
Aantal leerlingen basisonderwijs	**1.428**	**1.351**
openbaar onderwijs	230	215
bijzonder onderwijs	1.198	1.136
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	**885**	**860**
Fysieke structuur		
Oppervlakte gemeente (in ha)	**10.176**	**10.178**
waarvan binnenwater	108	107
historische dorpskern	10	9
Aantal woningen	**8.262**	**8.429**
waarvan sociale verhuur	1.144	1.198
Overige woonruimten	**247**	**255**
logiesfunctie	231	239
personen zorginstelling	0	0
uitwonende studenten	16	16

	Raming 2024	Raming 2025
Infrastructuur		
Lengte van wegen buiten de bebouwde kom (in km)	157	159
Lengte van wegen binnen de bebouwde kom (in km)	75	75
Lengte van de fietspaden (in km)	68	68
Lengte van de waterwegen (in km)	209	209
Lengte van de onverharde wegen (in km)	83	84
Sportaccommodaties (in ha)	25	25
Beplanting (km^2)	0,56	0,57
Bomen (st)	30.073	31.819
Gras- en kruidachtigen (km^2)	1,79	1,98
Bos- en natuurterreinen (ha)	320	320
Lengte van de vrijvervalriolering (in km)	106	106
Lengte van de druk- en vacuümriolering (in km)	143	143
Drukrioolpompen (in aantal)	575	575
Hoofdgemalen (in aantal)	29	30
Vacuümstation (in aantal)	1	1
Iba-systemen (in aantal)	8	8
Aansluitingen	8.519	8.658
Personeelssamenstelling		
aantal medewerkers	140	167
aantal formatieplaatsen	117,0	137,1
Financiële structuur (x € 1.000		
Resultaten	**2024**	**2025**
Totaal lasten begroot	58.101	74.914
Totaal baten begroot	57.970	74.673
Saldo	**133**	**242**
Opbrengst belastingen	10.011	10.632
Opbrengst rioolrechten	2.047	2.110
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.634	1.657
Algemene uitkering gemeentefonds	32.296	35.398
Vaste activa	57.516	95.168
Reserves, fondsen en voorzieningen	37.910	35.360
Schuldrestant geldleningen	12.943	55.499

Bijlage 3: Specificatie saldi reserves en voorzieningen

Specificatie verloop saldi reserves en voorzieningen (saldi per 31 december)

Volgnummer	Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	1. Algemene reserves						
9101.1001	Algemene reserve	12.740.363	4.464.993	4.105.047	1.015.459	690.365	2.591.027
9101.1002	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	1.261.400	1.261.400	3.708.900	3.708.900	3.708.900	3.708.900
	Subtotaal 1	**14.001.763**	**5.726.393**	**7.813.947**	**4.724.359**	**4.399.265**	**6.299.927**
	2. Bestemmingsreserves						
	2.1 Algemene Dienst						
9101.2001	Kunst en cultuur	144.630	104.630	104.630	104.630	104.630	104.630
9101.2003	Dekking kapitaallasten	1.214.979	4.232.718	4.101.933	3.879.569	3.657.866	3.436.824
9101.2010	Reserve Landschap	1.586.300	926.245	549.750	528.300	528.300	528.300
9101.2011	Sociaal Domein	1.000.000	980.000	814.000	772.000	772.000	772.000
9101.2012	BUIG-uitkering	505.716	191.216	191.216	191.216	191.216	191.216
9101.2013	Rehabilitatie wegen	3.009.096	3.272.787	3.493.854	3.668.868	3.843.882	4.018.896
9101.2014	Sanering wegen	265.155	365.155	465.155	565.155	665.155	765.155
9101.2018	Ruimte voor Ruimte	2.169.300	938.605	509.350	406.050	406.050	406.050
9101.2021	Warmtetransitie	99.446	99.446	99.446	99.446	99.446	99.446
9101.2022	Reserve Personeel en Organisatie	1.000.000	1.000.000	750.000	750.000	750.000	750.000
9101.2024	Reserve Grondexploitatie / Ruimtelijke ontwikkelingen	10.546.821	7.870.044	3.580.324	2.987.454	2.905.054	3.505.833
9101.2025	Nog uit te voeren werkzaamheden	987.626	0	0	0	0	0
9101.2026	Strategische grondaankopen	0	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
	Subtotaal bestemminmgsreserves	**22.529.070**	**24.980.846**	**19.659.658**	**18.952.688**	**18.923.599**	**19.578.350**
	Subtotaal Algemene Reserves & bestemmingsreserves	**36.530.833**	**30.707.239**	**27.473.605**	**23.677.047**	**23.322.864**	**25.878.277**

Volgnummer	Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
	3. Voorzieningen						
	3.1 Algemene dienst						
9102.51xx	Onderhoud sportaccomodaties	866.829	886.780	815.356	614.360	469.253	324.146
9102.52xx	Groot onderhoud sportvelden	569.142	551.975	519.838	392.069	387.607	383.145
9102.53xx	Multi-functioneel gebouw Middelbeers	139.614	162.614	171.191	179.768	188.738	197.708
9102.54xx	Groot onderhoud openbare gebouwen	381.530	383.302	449.006	514.710	351.758	188.806
9102.55xx	Groot onderhoud diverse bezittingen	405.202	437.275	465.718	494.161	543.203	592.245
9102.1006	Onderhoud wegen	2.264.522	2.249.397	2.234.272	2.219.147	2.204.022	2.188.897
9102.1007	Onderhoud speeltoestellen	178.900	165.609	147.148	128.687	53.114	75.614
9102.1101	Huishoudelijk afval	16.108	3	2.799	23.747	68.116	112.485
9102.1102	Riolering	1.294.948	1.432.775	1.505.319	1.689.534	1.921.783	2.154.032
9102.1204	Spaarverlof	42.630	42.630	42.630	42.630	42.630	42.630
9102.1205	Voorziening pensioenen wethouders	760.914	692.261	623.608	554.955	486.302	417.649
9102.1206	Voorziening wachtgeld wethouders	834.580	767.888	767.888	767.888	767.888	767.888
	Subtotaal 3.1	**7.754.918**	**7.772.509**	**7.744.773**	**7.621.656**	**7.484.414**	**7.445.245**
	3.2 Grondexploitatie						
9102.1503	CPO Ekerschot Noord	142.000	142.000	142.000	142.000	142.000	142.000
	Subtotaal 3.2	**142.000**	**142.000**	**142.000**	**142.000**	**142.000**	**142.000**
	TOTAAL GENERAAL	**44.427.751**	**38.621.748**	**35.360.378**	**31.440.703**	**30.949.278**	**33.465.522**

Bijlage 4: Specificatie stortingen & beschikkingen reserve & voorzieningen

Reserves	Toevoegingen	Onttrekkingen
Algemene reserve 9101.1001		
Resultaat 2025		459.245
Koersnota 2024:Nieuwe IMMP		75.000
Koersnota 2024: eenmalige kstn 2 fte tijdelijk tbv vervanging fin.systeem		200.000
Koersnota 2024: 1,5 fte tijdelijk tbv digitalisering processen		125.000
Koersnota 2024: 1 fte tijdelijk tbv digitale dienstverlening		75.000
Koersnota 2024: 1 fte adm.ondersteuning MT		70.000
Sloopkosten Vliertuin		290.000
Incidentele wensen begroting 2025		
projectsubsidie		50.000
voorbereiding inkoop sociale toegang		83.200
Extra toetsing BIBOB / project impuls woningbouw		65.000
GLOW		60.000
Museum Oirschot		45.000
verbeterplan Burgerzaken		100.000
Verbeterplan InwonerContactCentrum		35.000
Bedrijfsleider Bedrijfsvoering		120.000
Budget arbeidsmarkcommunicatie		10.000
Aanvulling vanuit reserve RO/Grex en reserve P&O	4.000.000	
Aanvulling reserve Weerstandsvermogen vanwege norm ratio 2,0		2.447.500
Benutting 10% vrije ruimte Algemene Reserve conform BOFv		410.505
Totaal	**4.000.000**	**4.720.450**
Res. weerstandsvermogen en risicobeheersing 9101.1002		
Aanvulling res. Weerstandsvermogen vanuit algemene reserve	2.447.500	
Totaal	**2.447.500**	**0**
Subtotaal Algemene reserve + reserve weerstandsvermogen	**6.447.500**	**4.720.450**

Bestemmingsreserves algemene dienst Reserves	Toevoegingen	Onttrekkingen
Dekking kapitaallasten 9101.2003		
Dekking extra nadeel Sportpark Moorland		98.700
Dekking VA7210902700 afschrijving		3.791
Dekking VA7210902900 afschrijving		12.025
Dekking VA7210160100 afschrijving		2.918
Dekking VA7210170400 afschrijving		4.911
Dekking VA7210170500 afschrijving		1.036
Dekking VA7210170500 rente		279
Dekking VA 7210190502		2.705
Dekking VA 7210170300 afschrijving		4.420
Totaal	**0**	**130.785**
Reserve Landschap 9101.2010		
UP VLG 2022-2026 militaire heden en verleden		186.207
UP VLG 2022-2026 Spoordonks watermolenlandschap		8.750
UP VLG 2022-2026 weids energie-en voedsellandschap		160.000
UP VLG 2022-2026 De Groene Corridor		21.538
Totaal	**0**	**376.495**
Reserve Sociaal Domein 9101.2011		
Incidentele wensen begroting 2025		
Jongerenwerk LEV		60.000
Procesregisseur LEV		106.000
Totaal	**0**	**166.000**
Reserve Rehabilitatie wegen 9101.2013		
Toevoeging wegen	228.006	
Nadeel kapitaallasten rehabilitaties groen		6.939
Totaal	**228.006**	**6.939**
Reserve sanering wegen 9101.2014		
Toevoeging sanering wegen	100.000	
Totaal	**100.000**	**0**
Reserve ruimte voor ruimte 9101.2018		
UP VLG 2022-2026 lagen door de tijd Kleine Beerze		63.500
UP VLG 2022-2026 Spoordonks watermolenlandschap		6.250
UP VLG 2022-2026 Oirschot erfgoed		41.250
UP VLG 2022-2026 vrijetijdseconomie (VTE)		35.000
UP VLG 2022-2026 natuur en landschap		15.000
UP VLG 2022-2026 militaire heden en verleden		153.793
UP VLG 2022-2026 landschapsbelev Mortelen en Beerze		48.500
UP VLG 2022-2026 Oirschotse woonlandschappen		17.500
UP VLG 2022-2026 De Groene Corridor		48.462
Totaal	**0**	**429.255**
Reserve Personeel & Organisatie 9101.2022		
Overheveling naar Algemene Reserve ter aanvulling o.b.v. ratio 2,0		250.000
Totaal	**0**	**250.000**

Reserve Grondexploitatie/Ruimtelijke ontwikkeling 9101.2024		
Dekking VPB erfpacht Woonlnc.		2.941
Koersn.2024 Gebiedsontw. De Loop/Leefdael/de Poort		100.000
Koersnota 2024: ov.volkshuisvesting		60.000
Koersnota 2024: ov.volkshuisvesting		200.000
Aanv wensen coll. begr.2024 Studie 2e fase randweg		176.000
Sociale sector Veld 7 Moorland	4.687	
Vrije sector Veld 7 Moorland	15.625	
Prijsstjging Veld 7 Moorland	2.387	
Berekening obv winst POC-methode		90.449
Grondexploitatie Veld 7 Moorlan	361.794	
Actualisatie Veld 7 Moorland per 31-12-2023	72.290	
Incidentele wensen begroting 2025		
Uitvoeren actieve grondpolitiek		155.000
Projectleider transitieopgave		62.113
Projectleider Wonen, i.r.t. Actieplan Wonen		100.000
Verduurzaming monumenten		50.000
Overheveling naar Algemene Reserve ter aanvulling o.b.v. ratio 2,0		3.750.000
Totaal	**456.783**	**4.746.503**
Subtotaal Bestemmingsreserves	784.789	6.105.977
Totaal reserves	**7.232.289**	**10.826.427**

Voorzieningen Omschrijving	Toevoegingen	Onttrekkingen
Onderhoud sportaccommodaties 9102.51xx		
Fidote	0	49.393
Moorland	3.259	3.716
't Horstje	8.337	44.348
Se Klep	3.407	9.681
Se Kemmer	54.922	11.485
Gymnastieklokaal de Reep	11.378	34.104
Totaal	**81.303**	**152.727**
Groot onderhoud sportvelden 9102.52xx		
Moorland Ber obv uitg 2022-2031 Hockey	4.918	1.847
Moorland Ber obv uitg 2022-2031 voetbal	3.050	6.389
t Horstje ber. Obv uitg.2022-2031 Spd Girls	1.313	0
t Horstje ber. Obv uitg.2022-2031 Spd Boys	6.198	1.091
t Horstje ber. Obv uitg.2021-2030 Spd Boys parkinrichting		14.904
De Klep ber. Obv uitg.2021-2030 B.Boys	9.705	25.265
Fidote obv uitg.2021-2030 Fidote	0	
De Kemmer obv 2022-2031 TCO		8.477
De Kemmer obv 2022-2031 Atletiek	652	
Parkinrichten 't Horstje Spd Boys		
Totaal	**25.836**	**57.973**

Multi-functioneel gebouw Middelbeers 9102.53xx		
Voorheen bibliotheek	4.113	
Sporthal	15.068	14.423
Kinderdagverblijf	3.819	
Totaal	**23.000**	**14.423**
Groot onderhoud openbare gebouwen 9102.54xx		
Gemeentehuis (incl.kantongerecht)	50.245	13.296
Gemeentewerken	28.755	
Totaal	**79.000**	**13.296**
Groot onderhoud diverse bezittingen 9102.55xx		
Brandweerkazernes	9.083	
Oude toren + uitkijktoren	4.067	
Den Deel + buurth. Pullen en Raamslegerstr. + de Enck / Stoelendans	315	3.007
Keskenoate	554	
Oude raadhuis trouw	1.862	
Oude raadhuis visit	6.484	
Rioolgebouwtjes	2.064	18.940
Div. objecten onder 60300010:	5.092	
Uitstel verkoop gemeentedeel De Enck / Stoelendans	20.869	
Totaal	**50.390**	**21.947**

Voorzieningen **Omschrijving**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**
Onderhoud wegen 9102.1006		
Obv beheerplan wegen	784.875	
Obv beheerplan wegen		800.000
Totaal	**784.875**	**800.000**
Voorziening speeltoestellen 9102.1007		
Storting	22.500	
Vervanging speeltoestellen		40.961
Totaal	**22.500**	**40.961**
Huishoudelijk afval 9102.1101		
Gevolgen belastingvoorstellen 2023	2.796	
Totaal	**2.796**	**0**
Riolering 9102.1102 (910.531)		
Toevoeging saldo 2024	72.544	
Totaal	**72.544**	**0**
Voorziening pensioenen wethouders 9102.1205		
Pensioenonttrrekking vm wethouders		68.653
Totaal	**0**	**68.653**
Totaal voorzieningen	**1.142.244**	**1.169.980**

Totaal reserves en voorzieningen	**8.374.533**	**11.996.407**

Bijlage 5: Overzicht mutaties reserves en incidentele baten en lasten

1. LASTEN: incidentele lasten en stortingen in reserves

Programma	2025 incidenteel	2026 incidenteel	2027 incidenteel	2028 incidenteel	Omschrijving
P1 Sociale leefomgeving	166.000	42.000			Extra budget preventie - LEV groep
P1 Sociale leefomgeving	150.000				Projectsubsidie leefbaarheidsinitiatieven
P1 Sociale leefomgeving	83.200				Voorbereiding inkoop sociale toegang
P1 Sociale leefomgeving	30.171	30.171			Versterking ondersteuning wijkteams
P1 Sociale leefomgeving	290.000				Eenmalige sloopkosten en bouwrijpmaak kosten Kindcentrum De Vliertuin
P1 Sociale leefomgeving	56.261				Armoedebeleid
P1 Sociale leefomgeving	20.000				Koersnota 2024, uitbreiding Woonzorgvisie
P1 Sociale leefomgeving	186.113	140.578			Betreft brede SPUK-volksgezondheid
P1 Sociale leefomgeving	100.000	100.000	100.000		Koersnota 2023 extra budget subsidie inloopvoorziening 't Bint
P2 Ondernemen	50.000				Extra subsidie verduurzaming van gemeentelijke monumenten
P2 Ondernemen	120.000	120.000			Glow
P2 Ondernemen	45.000				Eenmalige bijdrage Museum Oirschot
P2 Ondernemen	805.750	124.750			Bijdrage aan uitvoeringsprogramma VLG
P2 Ondernemen	100.000				Koersnota 2024, Gebiedsontw. Loop/Leefdael/ Poort
P3 Ruimtelijke leefomgeving	150.000	150.000	108.500	108.500	Implementatiekosten omgevingswet
P3 Ruimtelijke leefomgeving	2.000				Eenmalig drukwerk tbv afvalinzameling
P3 Ruimtelijke leefomgeving	62.113	62.113			Projectleider transititieopgave
P3 Ruimtelijke leefomgeving	100.000	100.000			Project Actieplan Wonen
P3 Ruimtelijke leefomgeving	105.517	40.811	-18.096	-463.446	Tussentijdse winstneming grex
P3 Ruimtelijke leefomgeving	200.000	200.000			Koersnota 2024, herijking woonvisie/act. Woonbeleid in relatie tot schaalsprong
P4 Beheer openbare ruimte	75.000				Koersnota 2024 kosten inrichting geschikt platform/storymaps IMMP
P12 Overhead	260.000	10.000			Implementatiekosten financieel pakket
P12 Overhead	10.000	10.000			Budget arbeidsmarktcommunicatie
P12 Overhead	100.000	75.000	50.000		Verbeterplan kwaliteit burgerzaken
P12 Overhead	35.000	35.000			Verbeterplan InwonerContactCentrum
P12 Overhead	65.000				Extra toetsing BIBOB / project impuls woningbouw
P12 Overhead	120.000	120.000			Bedrijfsleider Bedrijfsvoering
P12 Overhead				310.562	Project omgevingsvisie & omgevingsplan
P12 Overhead	155.000				Uitvoeren actieve grondpolitiek
P12 Overhead	60.000	60.000			Koersnota 2023: op orde brengen sytemen financiën
totaal incidentele lasten	**3.702.125**	**1.420.423**	**240.404**	**-44.384**	

2. BATEN: incidentele baten en onttrekkingen uit reserves

Programma	2025 incidenteel	2026 incidenteel	2027 incidenteel	2028 incidenteel	Omschrijving
P1 Sociale leefomgeving	-589.200	-1.022.653	-174.108	28.528	Dekking diverse incidentele lasten P1 uit Algemene Reserve
P1 Sociale leefomgeving	-400.029	-338.249	0	0	Ontvangsten SPUK Brede-volksgezondheid en SPUK-sport
P2 Ondernemen	-1.341.750	-184.750	0	0	Dekking diverse incidentele lasten P2 uit diverse reserves
P2 Ondernemen	-60.000	-60.000	0	0	Ontvangsten GLOW
P3 Ruimtelijke leefomgeving	-562.562	-435.773	0	0	Dekking diverse incidentele lasten P3 uit Algemene Reserve
P4 Beheer openbare ruimte	-75.000				Koersnota 2024 kst. actueel houden IMMP
P5 Bestuur en dienstverlening	-470.000	-35.000	0	0	Dekking diverse incidentele lasten P5 uit Algemene Reserve
P12 Overhead	-330.000	-205.000	-50.000	-310.562	Dekking diverse incidentele lasten P12 uit Algemene Reserve
P5 Bestuur en dienstverlening	580.000				Conform aanvulling begrotingcirculaire 2024 Provincie Noord-Brabant
totaal incidentele baten	**-3.248.541**	**-2.281.425**	**-224.108**	**-282.034**	

	2025	2026	2027	2028	
Per saldo incidenteel	**453.584**	**-861.002**	**16.296**	**-326.418**	Incidentele baten en lasten ter eliminatie op explotatiesaldo
Saldo begroting 2025-2028	**652.025**	**1.803.936**	**98.485**	**-1.009.063**	Saldo uit B2025-BASIS BEGROTING 2025 -2028
Aanp vrijval AR str	**-410.505**	**-142.596**	**-124.347**	**-326.847**	Benutting 10% vrije ruimte Algemene Reserve conform BOfv
Saldo begroting 2025-2028	241.521	1.661.339	**-25.862**	**-1.335.911**	
	nadelig	nadelig	voordelig	voordelig	
Structureel begrotingssaldo	**-212.063**	2.522.342	**-42.158**	**-1.009.493**	* Dit het structureel sald na eliminatie van de incidentele posten / NIEUW
	voordelig	nadelig	voordelig	voordelig	

Toelichting op de incidentele lasten en baten

Extra budget preventie - LEV groep

Het contract met de LEV-groep loopt tot 1 april 2026. Tot die tijd willen we incidenteel extra inzetten op preventie en vroegsignalering, waarvoor we extra budget aan de LEV-groep uitgeven. Met dit extra budget willen we meer inzet op preventie, om daarmee wachtlijsten te verminderen en/of te voorkomen. Het budget is gesplitst, omdat we voor de tweede lijn in het overzicht mogelijk later nog dekking ontvangen vanuit een SPUK.

Projectsubsidie leefbaarheidsinitiatieven

Gelet op het succes van de projectsubsidies, hogen we het budget in 2025 op. Daarmee zijn we in staat om financiele ondersteuning te bieden aan goede leefbaarheidsinitiatieven vanuit de samenleving op fysiek en sociaal gebied.

Voorbereiding inkoop sociale toegang
Het contract met onze hoofdpartner van de integrale toegang loopt af per 1 april 2026. We starten daarom in 2025 met een traject om een nieuwe hoofdpartner voor de integrale toegang te vinden. Voor dit traject is projectbudget nodig.

Extra toetsing BIBOB / project impuls woningbouw
Met de impuls die aan de woningbouw wordt gegeven, is er ook extra bibob toetsing nodig.
De intentie is om deze met een resultaatsverplichting uit te besteden.

Extra subsidie verduurzaming van gemeentelijke monumenten
Oirschot staat bekend om zijn monumenten, iets wat we koesteren maar ook onderhoud vergt.
De behoefte en noodzaak op het gebied van verduurzaming van gemeentelijke monumenten blijkt veel groter dan aanvankelijk werd aangenomen. We willen ook in 2025 extra subsidie geven met als doel de eigenaren van monumenten te ondersteunen met het mogelijk te maken hun monumentale panden die in slechte staat zijn te restaureren en te herbestemmen. In het bijzonder, maar niet alleen, gaat het hierbij om de doelgroep oudere mensen die om verschillende redenen onvoldoende toekomen aan de verduurzaming van hun object terwijl dit vanuit een goed beheer van monumenten en de bestaande woningvoorraad wel wenselijk is. Na 2025 is de intentie dat de extra subsidie niet meer nodig is en dat de bestaande subsidie voldoende is.

GLOW
In 2024 is voor het eerst aangesloten bij het evenement GLOW. De eerste resultaten zijn positief maar voordat we overgaan tot een structureel karakter willen we erst nog 2 jaar tijdelijk continueren. Hierna wordt geevalueerd of GLOW voldoende bijdraagt aan de profilering van Oirschot om hier definitief mee te continueren na 2026.

Eenmalige bijdrage Museum Oirschot
Het museum in Oirschot wil in 2025 een éénmalige bijdrage voor de exploitatie, met de intentie dat zij vanaf 2026 deze kosten zelf kunnen dragen. Voor de definitieve bijdrage zal het museum een aanvraag doen en een plan schrijven, alvorens het bedrag definitief wordt toegekend.

Uitvoeren actieve grondpolitiek
Vanuit de ambitieroos uit het Actieplan Woningbouw Oirschot 2.0 is er in 2025 extra nadruk op actieve grondpolitiek. Met name in de Kemmer verwerven we in 2025 actief gronden.

Projectleider transitieopgave
Benodigde projectleider ten behoeve van de transitieopgave van de omgevingswet

Project Actieplan Wonen
Om uitvoering van het Actieplan Woningbouw te kunnen continueren, zijn middelen nodig om de capaciteitsvraag in te vullen. Om kennis en ervaring in de organisatie te kunnen waarborgen, is een vaste kracht noodzakelijk. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is een dergelijke invulling op korte termijn niet te verwachten en komen we uit op inzet van tijdelijke inhuurkrachten.

Project omgevingsvisie & omgevingsplan
Om de gestelde deadlines in de wetgeving te halen, dient er in 2032 een omgevingsvisie en een omgevingsplan beschikbaar te zijn. Met dit project willen we de afronding van de implementatie van de omgevingswet starten.

Planrealisatie F58 deel Oirschot-gemeentegrens Hilvarenbeek
Om de snelfietsroute F58 te realiseren vanuit Oirschot richting de gemeentegrens met Hilvarenbeek zijn financiële middelen nodig tbv de uitvoering van dit project.

Verbeterplan kwaliteit burgerzaken
Uit een analyse in 2024 blijkt de kwaliteit van burgerzaken de nodige verbeterslagen te kunnen maken. Met deze financiële impuls kunnen medewerkers getraind en gecoacht worden om daarmee de kwaliteit van burgerzaken op het niveau te brengen dat de gemeente Oirschot nastreeft. Daarnaast kan er geinvesteerd worden in het op orde brengen van bestaande ICT-tools.

Verbeterplan InwonerContactCentrum
In 2024 zijn de resultaten van het bereikbaarheidsonderzoek geanalyseert. Om te komen tot een bereikbare en adequate dienstverlening is een organisatiebrede verbetering nodig in de dienstverlening. Met het beschikbare budget worden databanken beter gevuld zodat benodigde informatie ten alle tijden voorhanden is en worden medewerkers gecoacht bij moeilijke casussen, zodat zij daarna in staat zijn zelfstandig te werken en de dienstverlening op het gewenste niveau uit te kunnen voeren.

Bedrijfsleider bedrijfsvoering
Met de groei van de organisatie wordt ook het team bedrijfsvoering steeds groter. De span of control van de manager bedrijfsvoering wordt nu dermate groot, dat we hier een ander besturingsmodel wensen uit te proberen. Dit is mede ingegeven door het feit dat er grote veranderingsprocessen lopen binnen diverse specialismen in het team. Wanneer de veranderingsprocessen verder zijn, kan het besturingsmodel mogelijk weer terug naar de huidige vorm.

Budget arbeidsmarktcommunicatie
Voor het werven van nieuwe medewerkers en het neerzetten van een nieuwe arbeidsmarktstrategie is de komende twee jaar extra budget nodig. Dit wordt ingezet ten behoeve van een campagne, het uitproberen van nieuwe wervingskanalen en het uitrollen van een nieuw werving- en selectieproces.

Conform aanvulling begrotingcirculaire 2024 Provincie Noord-Brabant
Gemeenten kunnen de eenmalige daling van het gemeentefonds van € 675 miljoen in 2025 aanmerken als negatieve incidentele baat. Zij zijn hiertoe niet verplicht, maar dit hebben we dit in deze begroting 2025 toegepast.

Bijlage 6: Mutaties reserves met een structureel karakter

lasten / onttrekkingen bedragen x € 1.000

Prog.	2025 incidenteel	2026 incidenteel	2027 incidenteel	2028 incidenteel	Omschrijving
4. Beheer openbare ruimte	228	194	194	194	Storting in reserve rehabilitatie wegen
totaal lasten	**228**	**194**	**194**	**194**	

baten / toevoegingen bedragen x € 1.000

Programma	2025	2026	2027	2028	Omschrijving
1. Social leefomgeving	99	99	99	99	Dekking extra nadeel sportpark Moorland t.b.v. reserve kapitaallasten
1. Social leefomgeving	0	92	91	90	Dekking kapitaallasten nieuwbouw de Vliertuin
4. Beheer openbare ruimte	7	19	19	19	Dekking kapitaallasten rehabilitatie groen
4. Beheer openbare ruimte	32	32	32	32	Dekking kapitaallasten diverse investeringen programma 4n
4. Beheer openbare ruimte	411	143	124	327	Benutting 10% vrije ruimte algemene reserve vanuit BOFv
totaal baten	**549**	**385**	**365**	**567**	

Saldo lasten & baten	**-321**	**-191**	**-171**	**-373**	**De stortingen in de reserves t.l.v. de exploitatie (lasten) zijn in 2025 hoger en in 2026 t/m t/m 2028 lager dan de onttrekkingen t.g.v. de exploitatie (baten)**

Bijlage 7: Activiteitenplan investeringen

Porgr.	Programma	TVnr	Taakveldnaam	2025	2026	2027	2028
1	Sociale leefomgeving	TV420	Onderwijshuisvesting	14.060.926	-	-	-
1	Sociale leefomgeving	TV520	Sportaccomodaties	51.700	224.638	86.511	
4	Beheer openbare ruimte	TV210	Verkeer en wegen	5.031.937	2.719.899	2.500.427	3.031.173
4	Beheer openbare ruimte	TV570	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	434.250	420.000	420.000	420.000
4	Beheer openbare ruimte	TV720	Riolering	2.012.535	1.942.258	1.197.281	1.245.000
12	Overhead	TV040	Overhead, ondersteuning en organisatie	46.000	35.000	-	-
Eindtotaal				**21.637.348**	**5.341.795**	**4.204.219**	**4.696.173**

Volgnr.	Porgr.	Programma	Omschrijving project	Soort	2025	2026	2027	2028
		NIEUWBOUW EN V ONDERWIJSHUISVESTING						
1	1	Sociale leefomgeving	IKC de Vliertuin	NW	12.913.326	-	-	-
2	1	Sociale leefomgeving	gymzaal Avontuurrijk	VV	450.000	-	-	-
3	1	Sociale leefomgeving	Vervanging/renovatie gymzaal De Linde	VV	697.600	-	-	-
		VERVANGINGSINVESTERINGEN SPORTACCOMODATIES-EN VELDEN						
4	1	Sociale leefomgeving	Hockey Oirschot HCO vervanging slagplanken	VV		18.000		
5	1	Sociale leefomgeving	Oirschot Vooruit Vervanging ballenvanger en buisleunhekwerk	VV	30.000			
6	1	Sociale leefomgeving	Spoordonkse Boys diverse vervangingsinvesteringen conform MJOP	VV		17.900		
7	1	Sociale leefomgeving	Spoordonkse Boys toplaagrenovatie en drainage	VV		56.800		
8	1	Sociale leefomgeving	Vervanging verlichting naar LED veld 4	VV		13.600		
9	1	Sociale leefomgeving	VV Beerse Boys lichte toplaagrenovatie veld 2	VV	21.700			
10	1	Sociale leefomgeving	VV Beerse Boys Veld 1 renovatie toplaag	VV		118.338		
11	1	Sociale leefomgeving	VV Spd Boys, Veld 2 toplaagrenovatie	VV			63.888	
12	1	Sociale leefomgeving	VV Spd Boys, Wandafwerking tegels korfbal	VV			22.623	
		Totaal 1			**14.112.626**	**224.638**	**86.511**	**-**

	Porgr.	Programma	Omschrijving project	Soort	2025	2026	2027	2028
		IMBK ALGEMEEN						
13	4	Beheer openbare ruimte	Project IMBK 2024	NW	450.000	250.000	65.000	-
		INVESTERINGEN VERKEERSPROJECTEN BEREIKBAARHEID OIRSCHOT						
14	4	Beheer openbare ruimte	Voorbereiding projecten 2026 10%	VB	53.544			
15	4	Beheer openbare ruimte	Voorbereiding projecten 2027 10%	VB		53.544		
16	4	Beheer openbare ruimte	Voorbereiding projecten 2028 10%	VB			53.544	
17	4	Beheer openbare ruimte	Voorbereiding projecten 2029 10%	VB				53.544
18	4	Beheer openbare ruimte	Aanpak rotonde Lidl	NW	510.000	-	-	-
19	4	Beheer openbare ruimte	Aanpassen fietspaden en wegprofiel Kempe	NW	500.000	-	-	-
20	4	Beheer openbare ruimte	Planrealisatie F58 deel Oirschot - gemeentegrens Hilvarenbeek	NW				900.000
22	4	Beheer openbare ruimte	Planvoorbereiding 2e fase Randweg	VB			250.000	
23	4	Beheer openbare ruimte	Advies en toezicht projecten 2025 10%	VV	58.899			
24	4	Beheer openbare ruimte	Advies en toezicht projecten 2026 10%	VV		58.899		
25	4	Beheer openbare ruimte	Advies en toezicht projecten 2027 10%	VV			58.899	
27	4	Beheer openbare ruimte	Hoofdmtr.hemelw.str.plan Kempenw/Steenak	VV	-	36.538	-	-
28	4	Beheer openbare ruimte	Implementeren maatregelen vanuit verkeer bij IMMP projecten	VV	375.250	375.250	375.250	375.250
29	4	Beheer openbare ruimte	Verkeersstructuur Moorland	NW		250.000		
30	4	Beheer openbare ruimte	Verkenning verkeersstructuur Oirschot en 2e fase Randweg Oirschot	NW	100.000			
31	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2025	VV	47.751			
32	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2026	VV		47.751		
33	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2027	VV			47.751	
34	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2028	VV				47.751
		INVESTERINGEN REHABILITATIES WEGEN O.B.V. IMBK						
35	4	Beheer openbare ruimte	Rehabilitaties 2025	VV	2.331.865			
36	4	Beheer openbare ruimte	Rehabilitaties 2026	VV		1.043.289		
37	4	Beheer openbare ruimte	Rehabilitaties 2027	VV			1.045.355	
38	4	Beheer openbare ruimte	Rehabilitaties 2028	VV				1.050.000
		INVESTERINGEN GROENRENOVATIES O.B.V. IMBK						
39	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2025	VV	420.000			
40	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2026	VV		420.000		
41	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2027	VV			420.000	
42	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2028	VV				420.000

		INVESTERINGEN MEUBILAIR O.B.V. IMBK						
43	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2025	VV	70.625			
44	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2026	VV		70.625		
45	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2027	VV			70.625	
46	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2028	VV				70.625
		INVESTERINGEN OPENBARE VERLICHTING O.B.V. IMBK						
47	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2025	VV	534.003			
48	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2026	VV		534.003		
49	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2027	VV			534.003	
50	4	Beheer openbare ruimte	Renovaties in 2028	VV				534.003
		INVESTERINGEN RIOLERING O.B.V. IMBK						
51	4	Beheer openbare ruimte	Rioolvervanging Deken. Frankenstraat e.o	VV	506.325			
52	4	Beheer openbare ruimte	Afkoppelen/hydraulische knelpunten riolering	VV	426.925	665.458	695.906	500.000
53	4	Beheer openbare ruimte	Bijdrage hemelwaterriool Eindhovensedijk (fietsstraat)	VV	116.875			
54	4	Beheer openbare ruimte	Bijdrage hemelwaterriool revitalisering de Stad	VV	270.000			
55	4	Beheer openbare ruimte	Bijdrage hemelwaterriool revitalisering Steenfortseweg	VV	331.560			
56	4	Beheer openbare ruimte	Bijdrage hemelwaterriool Sportparklaan (kindcentrum)	VV	160.000			
57	4	Beheer openbare ruimte	Groot onderhoud / renovatie div. rioolstrengen niet gelabeld	VV	115.100			
58	4	Beheer openbare ruimte	Groot-onderhoud vrijverval riolering	VV		1.011.800	236.375	480.000
59	4	Beheer openbare ruimte	Mechanische vervanging riolering	VV	100.000	265.000	265.000	265.000
		Totaal 4			**7.478.722**	**5.082.157**	**4.117.708**	**4.696.173**

	Porgr.	Programma	Omschrijving project	Soort	2025	2026	2027	2028
		NIEUWBOUW EN V ONDERWIJSHUISVESTING						
60	12	Overhead	natzoutstrooier 1m3 getroken	NW	35.000	35.000		
61	12	Overhead	sneeuwploeg	NW	11.000			
		Totaal 12			**46.000**	**35.000**	**-**	**-**

TOTAAL INVESTERINGSPROGRAMMA OIRSCHOT 2025 - 2028	**21.637.348**	**5.341.795**	**4.204.219**	**4.696.173**

Toelichting investeringen 2025-2028

We stellen voor deze opgenomen investeringen voor de betreffende begrotingsjaren (2025 t/m 2028) te autoriseren bij de begrotingsbehandeling, tenzij de raad expliciet dan aangeeft van welke investeringen hij een afzonderlijk raadsvoorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen.

In het overzicht op de vorige 2 pagina's zijn de verwachte investeringen 2025-2028 weergegeven. De investeringen die wij u vragen te autoriseren bij de begrotingsbehandeling lichten wij nader toe om u in staat te stellen de kredieten beschikbaar te stellen.

Investeringen waarvoor een afzonderlijk raadsvoorstel volgt
Voor onderstaande kredieten stellen wij u voor te besluiten dat deze in een later stadium met afzonderlijke raadsvoorstellen aan u worden voorgelegd.

Planrealisatie F58 snelfietspad deel Oirschot - gemeentegrens Hilvarenbeek
De gezamenlijke doelstelling is om de gehele F58 te realiseren. Het deel Oirschot - Son wordt gerealiseerd in de periode 2024-2026 en bekostigd vanuit de 1e tranche KTM A2/N2. Het gemeentelijke aandeel € 1.924.500 is al in het Activiteitenplan 2024 - 2027 gereserveerd voor 2024.
Het deel Oirschot - gemeentegrens Hilvarenbeek wordt vooralsnog niet gerealiseerd omdat de gemeente Hilvarenbeek dit pas in een later stadium wil oppakken. De kosten van dit deel zijn geraamd op € 1.800.000. Wij gaan uit van 50% cofinanciering door de Provincie in de tweede of derde tranche KTM A2/N2 in de periode 2026 - 2028. Voorgesteld wordt daarom om nu een bedrag van € 900.000 op te nemen voor het jaar 2028.

Kanaalpassage A58 Onderliggend wegennet
De verbreding van de A58 biedt voor Oirschot de kans om de ontsluiting rondom de brug Heuvel en de Boterwijksestraat/Den Heuvel te verbeteren. Dit is wenselijk voor de bereikbaarheid (verbeteren van 1 van de 2 beschikbare passages de A58 en het Wilhelminakanaal) van de kern Oirschot als geheel maar ook voor het ontsluiten van de uitbreidingswijk in dit gebied.
Door IPV Delft is een raming gemaakt van de kosten voor het aanpassen van het onderliggend wegennet in het geval van een aquaduct. Het nu opgevoerde bedrag (€ 5.000.000) is hierop gebaseerd.

Verkenning verkeersstructuur Oirschot en 2e fase Randweg Oirschot
De raad heeft verzocht om een heroverweging over nut en noodzaak voor te bereiden inzake de eventuele 2e fase Randweg Oirschot. Een dergelijke analyse kan niet los worden gezien van de gehele opgave voor de wegenstructuur richting 2040.

Planvoorbereiding 2e fase Randweg Oirschot
Bij bewezen nut en noodzaak uit de verkenning zal de planvoorbereiding voor de 2e fase moeten worden opgepakt. De ervaringen met de 1e fase randweg laten zien dat een bedrag € 250.000 reëel is.

Realisatie 2e fase Randweg
De directe bouwkosten hiervan zijn in 2017 geraamd op € 9 miljoen. Uitgaande van het ontwerp van destijds, de prijsstijgingen in de markt en rekening houdend met voorbereidingskosten komt dat nu uit op een investering van circa € 16 miljoen.

Verkeersstructuur Moorland
Met het aanleggen van de 1e fase Randweg wordt het mogelijk om enkele flankerende en ondersteunende maatregelen door te voeren rondom de wijk Moorland. Het betreft aanpassingen aan de op- en afritten naar de Kempenweg en circulatiemaatregelen rondom de wijk, welke voorvloeien uit eerdere afspraken met o.a. Buurtbeheer De Hei.

Investeringen te autoriseren bij de vaststelling van de begroting
De kredieten uit bovenstaand overzicht voor het begrotingsjaar 2025, bij de begrotingsbehandeling beschikbaar te stellen, lichten wij u hieronder toe (Zie de tabel van bijlage 7 activiteitenplan investeringen):

Vervangingsinvesteringen openbare ruimte
Op basis van het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) zijn de sectorale meerjaren-programma's vertaald naar een Integraal Maatschappelijk Meerjarenprogramma (IMMP) voor de planjaren 2025 t/m 2028.

Hierin zijn alle sectorale meerjarenprogramma's samengebracht en is gezamenlijk gekeken naar kansen voor het integraal plannen en organiseren van groot onderhoud en/of vervangingen.
Dit heeft voor 2025 o.a. geleid tot het integrale project 'Deken Frankenstraat e.o., waar de assets Riolering, Openbare Verlichting, Verkeer en vervoer en Groen gezamenlijk optrekken binnen één project en waar ook integrale afstemming heeft plaatsgevonden met het centrumplan. Daarnaast wordt meegelift met verschillende projecten zoals: "Revitalisering Steenfort, Integraal kindcentrum en fietsstraat Eindhovensedijk"

Het IMMP biedt een programmering voor de planjaren 2025 t/m 2028 en is daarmee een basis voor de jaarlijkse programmering en de vervangingsinvesteringen. In het activiteitenplan en in onderstaande toelichting staan op basis van het IMMP per asset de projecten en de totstandkoming hiervan voor 2025 nader toegelicht.

Investeringen rehabilitaties wegen o.b.v. IMMP 2025
Op basis van de meerjarig onderhoudsplanning rehabilitaties wegen bekijken we jaarlijks welke wegen de komende jaren gerehabiliteerd worden. Het volume aan te rehabiliteren wegen zal steeds afhankelijk zijn van de inspecties die iedere 2 jaar worden uitgevoerd over alle verharde wegen in de gemeente (volgens CROW publ. 146). Uitgangspunt bij het opstellen van de nieuwe meerjarenonderhoudsplanning is dat de rehabilitaties worden uitgevoerd binnen de budgetten die in de begroting 2025 zijn opgenomen. In het kader van het IMMP zijn de werkzaamheden integraal afgestemd met de andere assetbeheerders, waarbij is gekeken in welk jaar de rehabilitaties het beste uitgevoerd kunnen worden.

Investeringen groenrenovaties o.b.v. IMMP 2025
Op basis van de meerjarenonderhoudsplanning renovaties groen bekijken we jaarlijks welke bomen, beplanting en grassen de komende jaren gerehabiliteerd worden. Het volume zal steeds afhankelijk zijn van de inspecties die iedere 4 jaar worden uitgevoerd over alle groene objecten in de gemeente en wordt integraal afgestemd binnen het IMMP.
Uitgangspunt bij het opstellen van de nieuwe meerjarenonderhoudsplanning is dat de renovaties worden uitgevoerd binnen de budgetten die in de begroting 2025 zijn opgenomen.

Investeringen Meubilair o.b.v. IMMP 2025
De inventarisatie van het straat- en parkmeubilair (gemeentebreed) t.b.v. de sectorale meerjaren-planning Meubilair is in 2022 opgeleverd. Het resultaat van de inventarisatie wordt vertaald naar een sectorale programmering Meubilair op basis waarvan de vervangingsinvesteringen voor 2025 projectmatig worden ingezet. De werkzaamheden bestaan uit groot onderhoud (bv. het in serie herstellen van de coating) en grootschalige vervangingen (bv. gelijktijdig vervangen van meerdere objecten).

Investeringen Openbare Verlichting o.b.v. IMMP 2025
In 2020/2021 is het areaal aan openbare verlichting opnieuw geïnventariseerd en verwerkt in het beheersysteem Liteweb. Voor de investeringen in de openbare verlichting geldt dat er aansluiting is gezocht met de integrale en sectorale projecten van Riolering en Wegen. De (eventueel) resterende investeringsgelden zijn beschikbaar voor de inzet van sectorale vervangingen en/of het toepassen van LED-straatverlichting. In relatie tot de gemeentelijke doelstelling 'duurzame openbare ruimte' is LED-straatverlichting namelijk een kostenefficiënte en duurzame keuze voor verlichting in de openbare ruimte. Zowel binnen de integrale als sectorale projecten vervangen we conventionele verlichting door zuinige LED-verlichting en maken we gebruik van de toepassing van recyclebare stalen masten.

Investeringen riolering o.b.v. IMMP 2025
De investeringen voor de riolering zijn gebaseerd op het vastgestelde IMBK (Integraal Maatschappelijk Beheerkader) en hieruit volgend uitvoeringsprogramma PWR (Programma Water en Riolering 2021-2025).
Hieronder volgt een opsomming van de grotere investeringsposten als onderdeel van het IMMP 2025:
- Groot onderhoud vrij verval riolering
- Mechanische vervanging riolering
- Afkoppelen/hydraulische knelpunten riolering

Investeringen in tractie
In 2025 wordt een natstrooier en een sneeuwploeg aangeschaft ten behoeve van de tractie voor het servicebedrijf.

Investeringen verkeer en vervoer o.b.v. IMMP 2025
Op basis van analyses en onderzoeken naar de verkeersveiligheid (o.a. verkeersveiligheidsmonitor, data verkeersongevallen en meldingen) is er een tactische planning Verkeer opgesteld.
Deze planning omschrijft de locaties in de gemeente Oirschot waar sprake is van bv. overschrijding van de snelheidslimiet, verkeersonveilige situaties of ongevalslocaties. In de tactische planning Verkeer is een lijst opgenomen met locaties waar behoefte is aan verbetering van de verkeerskundige situatie. De investeringen voor Verkeer zijn gebaseerd op de tactische planning Verkeer in combinatie met het meerjarenprogramma Verkeer. Voor de projecten voorvloeiend uit de integrale en sectorale programmering Wegen en Riolering geldt dat deze moeten voldoen aan de richtlijnen zoals vastgelegd in het Oirschots Verkeers- en Vervoersplan (OVVP).

Bijlage 8: Overhead (o.b.v. IV3-indeling)

Bedragen x € 1.000

Kosten-soort	Omschrijving hoofdkostensoort	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Lasten					
1.1	Sal en soc lasten	7.754	7.502	7.234	7.545
2.1	Belastingen	5	5	5	5
3.2	Duurzame goederen	0	0	0	0
3.4.1	Sociale uitkeringen in natura	2	2	2	2
3.5.1	Ingeleend personeel	313	313	313	313
3.8	Overige goederen en diensten	1.694	1.419	1.320	1.270
4.3.3	Inkomensoverdrachten - Gemeensch regelingen	2.225	2.225	2.211	2.211
4.3.6	Inkomensoverdrachten - overige overheden	170	170	170	170
4.3.8	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	4	4	4	4
7.2	Mutatie voorzieningen	79	79	79	79
7.3	Afschrijvingen	233	303	291	291
7.4	Toegerekende reële rente	79	82	77	86
		12.557	**12.102**	**11.705**	**11.975**
Baten					
3.2	Duurzame goederen	-1	-1	-1	-1
3.6	Huren	-10	-10	-10	-10
3.7	Leges en andere rechten	-2	-2	-2	-2
3.8	Overige goederen en diensten	-19	-19	-19	-19
7.1	Mutatie reserves	0	0	0	0
		-31	**-31**	**-31**	**-31**
Saldo lasten & baten		**12.525**	**12.071**	**11.674**	**11.943**

Bijlage 9: Subsidies

Taak-veld	Product	Namen van de gesubsidieerden	Rekening 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
0.10	SGE	Projectsubsidie SGE Musea 2023 Museum Helmond	7.500	0	0
1.2	Bureau Halt	Gemeente Eindhoven, Halt-project/Stg.Halt Oost-Brabant	16.642	17.203	19.640
2.1	VV bebording	Buurtbusproject Lennisheuvel-Spoordonk en Boxtel	558,28	558	558
2.1	VV bebording	Buurtbusproject Boxtel-Oirschot	558,28	558	558
2.1	VV bebording	Buurtbuslijn 291 Middelbeers-Kempen	558,28	558	558
2.1	VV bebording	Stichting verkeersbrigadiers	0	67	67
2.1	VV bebording	Verkeersquiz Old-Timers Oirschot	1.300	1.100	1.100
2.1	VV bebording	BVL-labels div. scholen	13.325	19.373	19.373
2.1	VV bebording	BVL kindcentrum de Vliertuin	5.643		
2.1	VV bebording	Opzet en uitvoer 0-meting basisschool ouders Oirschot	2.592		
2.1	VV bebording	Totally Trafic Kempenhorst	2.500		
2.1	VV bebording	Show yourself Stichting TeamAlert	8.250		
2.1	VV bebording	VVN opfriscursus fiets en auto	6.450		
2.1	VV bebording	ReflectionDay	10.160		
3.4	Evenementen	Carnavalsver. Skon Orre Gat/stg.bevord. openb.carnaval	1.000	1.000	1.038
3.4	Evenementen	Carnavalsvereniging de Olliedonkers	1.150	1.000	1.038
3.4	Evenementen	Carnavalsver. De Beerse Bokken/Tuutefluiters	1.150	1.000	1.038
3.4	Evenementen	Stg. Visit Oirschot	1.000	1.000	1.038
3.4	Evenementen	Stg. Sinterklaascomité De Beerze	1.000	1.000	1.038
5.1	Sportstimulering	Atletiekvereniging Oirschot	8.519	7.769	8.843
5.1	Sportstimulering	Badmintonclub Oirschot	5.042	4.792	5.234
5.1	Sportstimulering	Basketbalvereniging Oirschot	2.675	2.425	2.777
5.1	Sportstimulering	Eerste Oirschotse Zwemclub (E.O.Z.C.)	13.042	11.542	13.538
5.1	Sportstimulering	Gymnastiek en turnvereniging Doreo	2.419	2.169	2.511
5.1	Sportstimulering	Gymnastiekvereniging O.D.I.	2.963	2.713	3.076
5.1	Sportstimulering	Gymnastiekvereniging Spoordonk	663	513	688
5.1	Sportstimulering	Hockeyclub Oirschot	42.438	40.938	44.051
5.1	Sportstimulering	Judoclub Sankawa	1.910	1.660	1.983
5.1	Sportstimulering	Korfbalclub Spoordonkse Girls	12.446	10.946	12.919
5.1	Sportstimulering	Oirschotse Rijvereniging	2.675	2.425	2.777
5.1	Sportstimulering	Tennisclub Oirschot	17.989	16.489	18.673
5.1	Sportstimulering	V.V. Oirschot-Vooruit	45.845	44.345	47.587
5.1	Sportstimulering	Voetbalvereniging Beerse Boys	55.198	53.698	55.738
5.1	Sportstimulering	Voetbalvereniging de Bocht	13.614	12.114	14.131
5.1	Sportstimulering	Volleybalclub de Verrekijker	9.114	8.364	9.460
5.1	Sportstimulering	Volleybalvereniging ODI	22.807	21.307	23.674
5.1	Sportstimulering	VV. Spoordonkse Boys	30.350	28.850	31.503

Taak-veld	Product	Namen van de gesubsidieerden	Rekening 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
5.3	Muziekscholen	muziekonderwijs en rugzakjes	82.786	130.000	130.000
5.3	Vormings- en Ontwikkelingswerk	Harmonie Arti	3.782	3.530	3.664
5.3	Vormings- en Ontwikkelingswerk	Fanfare Concordia	3.603	3.353	3.480
5.3	Vormings- en Ontwikkelingswerk	Harmonie en drumband De Vrienschap	3.898	3.648	3.787
5.3	Vormings- en Ontwikkelingswerk	Toneelvereniging Keskenoate	2.860	2.610	2.709
5.3	Overige kunst	Stichting Expositie Amateurkunst	2.500	2.500	2.500
5.3	Overige kunst	Kunst en cultuurbeleid	0	0	2.499
5.4	Oudheidk.verenigingen	Gilde St. Joris Oirschot	400	250	260
5.4	Oudheidk.verenigingen	Gilde Broederschap O.L. Vrouwe	400	250	260
5.4	Oudheidk.verenigingen	Gilde St. Joris Oostelbeers	400	250	260
5.4	Oudheidk.verenigingen	Gilde St. Joris Middelbeers	400	250	260
5.4	Oudheidk.verenigingen	Sint Sebastiaan Gilde Oirschot	400	250	260
5.4	Oudheidk.verenigingen	Gilde St. Sebastiaan Westelbeers	400	250	260
5.4	Oudheidk.verenigingen	O.L. Vrouwe Gilde West-Middelbeers	400	250	260
5.4	Oudheidk.verenigingen	Stg. Cultuurgoed Oud Straeten	250	250	250
5.4	Oudheidk.verenigingen	Heemkundekring de Heerlijkheid Oirschot	600	450	467
5.4	Oudheidk.verenigingen	Heemkundekring “Beerse Aard”	600	450	467
5.4	Musea	Stichting de Vier Quartieren	78.210	78.210	81.182
5.5	Monumentenzorg	Stichting ‘t Oude Kerkje	1.058	1.058	1.058
5.5	Monumentenzorg	Stichting Open Monumentendag	2.500	1.500	1.557
5.5	Monumentenzorg	Subsidie restauratie gem. monumenten	0	97.100	47.100
5.5	Monumentenzorg	Subsidie de Haas St. Opdulphusstraat	6.000	0	0
5.5	Monumentenzorg	Restauratie Molen de Korenaar	6.000	0	0
5.5	Monumentenzorg	Onderhoud molen de Korenaar	2.083	0	0
5.5	Monumentenzorg	Realisatie glas in loodramen Stg. Behoud St. Pieter	5.000	0	0
5.5	Monumentenzorg	Spoordonkse watertoren bijdrage 2021 t/m 2023	6.249	0	0
5.5	Monumentenzorg	Sub.restauratie dak Nieuwstraat 60	1.598	0	0
5.5	Monumentenzorg	Folders subsidie zonenpanelen monumentendag	1.182	0	0
5.5	Monumentenzorg	Subsidie herstel schoorsteen Doornboomstraat	1.696	0	0
5.5	Monumentenzorg	Stichting Kerkconcerten St. Pieter	250	250	260
5.5	Monumentenzorg	Stichting Beiaardconcerten	250	250	260
5.5	Monumentenzorg	Heemkundekring Den Beerschen Aard div.werkzaamh.2022	143	0	0
5.5	Bibliotheekwerk	Stg. Openbare Bibliotheek De Kempen	300.831	278.811	306.759
6.1	Kinderdagverblijven	Jeugdzorgplaats	26.286	26.286	27.285
6.1	Uitvoering Wet OKE	Extra aandacht kwetsbare jongeren	24.000	0	0
6.1	Buurt- en clubhuizen	Garantiesubsie Stg. Hart van Spoordonk	16.500	16.500	16.500
6.1	Buurt- en clubhuizen	Verkoop de Enck/Stg. Cultuurfabriek Oirschot. 2e vrs	29.000	46.000	46.000

Taak-veld	Product	Namen van de gesubsidieerden	Rekening 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
6.1	Buurt- en clubhuizen	Compensatie energiekosten De Enck	32.000	0	0
6.1	Buurt- en clubhuizen	Verlaging zaalhuur verenigingen De Enck	11.000	11.000	11.000
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting Vrijwillige Thuiszorg / mantelzorg	1.100	1.100	1.142
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting Scouting Oirschot	23.233	23.233	24.116
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting Scouting O-W en Middelbeers	10.714	10.714	11.121
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting Vakantiejeugdzorg Oirschot	1.800	1.800	1.868
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting Vakantiejeugdwerk Oostelbeers	1.800	1.800	1.868
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting Jeugdvakantiewerk West- en Middelbeers	1.800	1.800	1.868
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting Jeugdzorg Spoordonk	2.800	2.982	3.095
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting Roefeldag	1.800	1.800	1.868
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stg. Vakantiewerk Jgdw Obs Roefeldag	1.800	1.800	1.868
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting GGzE cliëntondersteuning	14.388	15.281	15.862
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Stichting Voedselbank Best e.o.	4.500	4.500	4.671
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Alzheimer Ned. Z-Oostbrabant	4.252	4.253	4.415
6.1	Onderst.vrijwilligers en informele zorg	Adviesraad Zorg en Samenleving	10.010	10.010	10.390
6.1	Preventie (WMO/Jeugd)	Collectieve preventie GGzE	8.441	8.976	9.317
6.1	Leefbaarh.initiatieven	Projectsubsidie leefbaarheidsinitiatieven	100.001	150.000	100.000
6.1	Leefbaarh.initiatieven	Subsidie leefbaarheidsinitiatieven	32.826	29.815	30.948
6.3	Armoedebeleid	Stg. Leergeld Best e.o.	48.000	48.000	49.824
6.5	Werkgeversserv.punt Kempen Plus	Inzet WSD	10.593	27.000	27.000
6.67	WMO toegang	Cliëntondersteuning MEE	113.531	124.884	129.630
6.67	Jeugd toegang	Pilot inzet praktijkondersteuners	33.673	34.298	35.126
6.68	Opvang en beschermd wonen 18+	Indicatievrije inloop 't Bint	145.684	150.180	155.887
7.1	Openbare gezondheidszorg	E.H.B.O.,-afdeling Oirschot	3.400	3.150	3.270
7.1	Openbare gezondheidszorg	E.H.B.O., afd. O-Wen Middelbeers	3.400	3.150	3.270
7.4	Klimaatbeleid	Projectsubs. energiecafés Beers Energie	1.250	0	0
7.4	Klimaatbeleid	Projectsubs.verduuzaming dorpshuis Oostelbeers	5.000	0	0
7.4	Klimaatbeleid	Duurzaamheidsinitiatieven Soc. Maatschappelijk vastgoed	0	530.000	0
	Totaal subsidies		**1.612.354**	**2.213.508**	**1.665.229**

Bijlage 10: Huren

TVnr	Taakveldnaam	Kostenplaats	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
TV030	Beheer overige gebouwen en gronden	Eigend niet op diens	-3.506	-3.510	-3.514	-3.514	-3.514
TV030	Beheer overige gebouwen en gronden	Exploitatie gronden	-1.917	-1.947	-1.977	-1.977	-1.977
TV030	Beheer overige gebouwen en gronden	Huisvesting Bizob	-22.328	-22.618	-22.912	-22.912	-22.912
TV040	Overhead, ondersteuning en organisatie	Huisvesting secretar	-10.022	-10.152	-10.284	-10.284	-10.284
TV110	Crisisbeheersing en brandweer	Brandweer	-70.895	-71.762	-72.640	-72.640	-72.640
TV420	Onderwijshuisvesting	Basisonderwijs huisv	-12.451	-12.470	-120.289	-120.289	-120.289
TV520	Sportaccommodaties	De Kemmer overig	-1.165	-1.165	-1.165	-1.165	-1.165
TV520	Sportaccommodaties	Gymlokaal de Reep	-15.678	-15.678	-15.678	-15.678	-15.678
TV520	Sportaccommodaties	Ov buitensportacc	-1.394	-1.435	-1.479	-1.479	-1.479
TV520	Sportaccommodaties	Sportc de Kemmer hal	-126.150	-128.006	-129.894	-129.894	-129.894
TV520	Sportaccommodaties	Sporthal de Klep	-61.420	-61.542	-61.666	-61.666	-61.666
TV520	Sportaccommodaties	Sportpark ´t Horstje	-69.307	-71.386	-73.528	-73.528	-73.528
TV520	Sportaccommodaties	Sportpark de Klep	-76.128	-79.868	-83.959	-83.959	-83.959
TV520	Sportaccommodaties	Sportpark Moorland	-153.559	-154.963	-156.390	-156.390	-156.390
TV610	Samenkracht en burgerparticipatie	Buurt- en clubhuizen	-1	-1	-1	-1	-1
TV610	Samenkracht en burgerparticipatie	Kinderdagverblijven	-41.574	-42.114	-42.661	-42.661	-42.661
Eindtotaal huuropbrengsten hurenregister			**-667.495**	**-678.617**	**-798.037**	**-798.037**	**-798.037**

Bijlage 11: Specifieke uitwerking wensen

Naar aanleiding van de raadsbijeenkomst op 27 augustus is dit document als bijlage toegevoegd bij de begroting voor 2025 waarbij de onontkoombaarheden, structurele wensen en incidentele wensen extra worden toegelicht, inclusief eventuele consequenties als de wensen niet worden opgenomen in de definitieve begroting.

Programma 1

Onontkoombaarheden	2025	2026	2027	2028
Sociale Werkvoorziening/WSD	297	279	382	268
Meerwerk GGD	89	66	53	54
Gymzalen Avontuurrijk & De Linde		49	49	48
Totaal onontkoombaarheden programma 1	**386**	**394**	**484**	**370**

Sociale Werkvoorziening / WSD
In de meicirculaire is het Wsw-budget aangepast. Er komt meer geld beschikbaar zodat er meer banen gecreëerd worden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit wordt één op één doorbetaald aan de WSD. Het is een verplichting om het geld dat we hiervoor ontvangen, door te geleiden naar de WSD.

Meerwerk GGD
De GGD/JGZ voert deze taken al een aantal jaren uit, maar er is geen structurele financiële borging. De taken zijn noodzakelijk in onze werkwijze. Een voorbeeld is de samenwerking met Team Wijzer. Elk kind dat ondersteuning nodig heeft, wordt gezien door de juiste professional van de GGD. Het zijn werkzaamheden die enkel door GGD/JGZ uitgevoerd kunnen worden (zoals inzet van de jeugdarts en toeleiding consultatiebureau naar voor- en vroegschoolse educatie).

Gymzalen avontuurrijk & de Linde
Avontuurrijk wil graag een eigen gymzaal; bekostiging vindt grotendeels plaats doordat er dan geen leerlingenvervoer meer nodig is. Voor Gymzaal bij De Linde moet er groot onderhoud gepleegd worden; zat abusievelijk nog niet in onderhoudsplan. We zijn als gemeente verantwoordelijk voor goede gymvoorzieningen voor het bewegingsonderwijs van onze scholen.

Structurele wensen	2025	2026	2027	2028
Intermediair CmK-regeling (cultuurnota)	30	30	50	50
Preventiecoördinator: formatie JOGG en OKO	120	120	120	120
STORM	0	0	23	23
Totaal structurele wensen programma 1	**150**	**150**	**193**	**193**

Intermediair CmK-regeling (Cultuurnota)
Dit volgt uit de kunst- en cultuurnota. Doel is om 'Cultuur met Kwaliteit' (CmK) te implementeren op scholen, zodat kinderen al jong in aanraking komen met kunst en cultuur. De CmK- regeling komt voort uit het programma van het ministerie van OCW dat tot doel heeft cultuureducatie te borgen door middel van een landelijke samenhangende aanpak. De belangrijkste voorwaarden voor subsidieverlening zijn het benoemen van een lokale intermediair en het beschikbaar stellen van matchingsgelden door de gemeente. Indien deze wens niet wordt opgenomen in de begroting, dan kunnen we de CmK-regeling zoals opgenomen in cultuurnota niet uitvoeren.

Preventiecoördinator: Formatie JOGG en OKO
Deze wens komt voort uit minder ad hoc bezig willen zijn met preventie voor onze jongeren.
We merken dat we continu brandjes aan het blussen zijn, maar dat er geen groter geheel zichtbaar wordt. Door de formatieuitbreiding kunnen we een evidence based brede preventiestructuur volledig inzetten op een gezonde leefomgeving voor de jeugd. De problemen die we nu constateren bij de jeugd (mentale problemen, eenzaamheid, middelengebruik, te weinig beweging, ongezonde leefstijl) pakken we bij de bron aan. We werken toe naar een gezonde leefomgeving die de jeugd behoedt voor ongezonde keuzes. Indien deze wens niet wordt opgenomen in de begroting blijven we aanmodderen met korte interventies die pas ingezet worden als het probleem zich voordoet. We waaien dan met alle winden mee. Bijvoorbeeld: er wordt ineens veel gevaped. Dan gaan we daar interventies voor uitzetten. Volgend jaar blijkt er ineens iets anders veel gebruikt te worden, dan gaan we daar weer op inzetten. Als we niet toewerken naar een preventiestructuur waarbij we de oorzaken van de problemen aanpakken, dan blijven we gevoelig voor trends en hypes.

STORM
De laatste jaren zien we dat de psychische gesteldheid onder de jongeren in de gehele regio verslechtert; o.a. eenzaamheid en depressiviteit komen steeds vaker voor. Dit willen we regionaal aanpakken met het preventieprogramma STORM (Strong Teens and Resilient Minds). De STORM-aanpak is een gezamenlijk (preventie) programma dat de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht onder jongeren stimuleert. Deze aanpak richt zich op het voorkomen van depressie en suïcide bij jongeren op het voortgezet onderwijs. Het levert voor Oirschot op dat we de mentale gezondheid van onze Oirschotse jongeren verbeteren. Op 16 april 2024 heeft gemeente Oirschot een overeenkomst getekend met Stichting 113, 12 andere regio gemeenten, GGD Brabant-Zuidoost, Stichting GGzE en RSV PVO Eindhoven Kempenland, om vanaf schooljaar 2024-2025 aan de slag te gaan met STORM voor 4 jaar. We zijn 3 weken geleden gestart met STORM in de regio. Mocht het al mogelijk zijn om deze samenwerkingsovereenkomst nog te ontbinden dan zou dit een zeer verontrustende situatie zijn voor de Oirschotse jongeren. We weten uit de laatste GGD monitor (afgenomen eind 2023, cijfers gepubliceerd 21 mei 2024) dat de cijfers nog zorgwekkend hoog zijn bij 12-18 jarigen rondom mentale gezondheid.

Incidentele wensen	2025	2026	2027	2028
Projectsubsidie	50			
Voorbereiding inkoop sociale toegang	83			
Extra toetsing BIBOB	65			
Jongerenwerk LEV	60	15		
Procesregisseur LEV	106	27		
Totaal incidentele wensen programma 1	**299**	**42**	**0**	**0**

Projectsubsidie
Deze wens volgt uit het coalitieprogramma om maatschappelijke initiatieven in brede zin te kunnen ondersteunen met subsidie. Gelet op het grote succes, is het voorstel om het bedrag op te hogen. We hebben daarmee meer ruimte om maatschappelijke initiatieven te kunnen ondersteunen. Wanneer deze wens niet in de begroting komt, moeten we nee zeggen tegen maatschappelijke initiatieven die later in het jaar worden ingediend.

Voorbereiding inkoop sociale toegang
Het contract met LEV als hoofdpartner voor onze integrale toegang tot zorg en welzijn loopt af op 1 april 2026. Dat betekent dat we voor die datum een nieuwe hoofdpartner moeten vinden. Dat moet in 2025 zijn beslag krijgen (aanbestedingsprocedure). Voor de begeleiding daarvan hebben we een projectleider nodig. Binnen het team is de kennis en ervaring niet voorhanden, zowel in tijd als kwaliteit. Als we hiervoor geen projectleider inhuren, komt het traject om te komen tot een nieuwe hoofdpartner in het gedrang. Dan moeten we binnen de formatie uren vrijmaken (wat ten koste gaat van andere taken), waarbij kennis en ervaring een groot vraagteken is.

Extra toetsing BIBOB
Doordat er meer aanvragen voor (grote) woningbouwprojecten worden verwacht, zijn er ook aanzienlijk meer BIBOB-toetsen nodig. Dit om te toetsen of er geen sprake is van inzet van crimineel geld. Om al deze toetsen te kunnen uitvoeren, willen we een project in de markt zetten.

Jongerenwerk LEV
Het gaat hier om een uitbreiding van de formatie jongerenwerk bij WIJzer. Nodig omdat het zowel uitvoering geeft aan ons beleidsplan O&O alsook aansluit bij de landelijke beweging naar voren. Dit jongerenwerk wordt o.a. ingezet om jeugdigen die op een wachtlijst staan voor jeugdhulp op te vangen zodat erger wordt voorkomen en om individuele jongeren te spreken en collectief aanbod te creëren zodat jeugdhulp wordt voorkomen. Jongerenwerk wordt ook ingezet in de aanpak in het kader van het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. Daarnaast hebben zij een preventieve en signalerende taak om jeugdcriminaliteit te voorkomen. De consequentie bij niet opnemen is dat de kans groot is dat er meer dure jeugdhulp ingezet wordt en er is een risico dat jongerenproblematiek toeneemt.

Procesregisseur LEV

Procesregie is de regie op het proces rondom een casus. Procesregie wordt toegevoegd als sprake is van een dreigende escalatie, stagnerende samenwerking of als de hulp niet effectief is. Momenteel hebben we nog geen procesregisseur. Vooral bij complexe meervoudige casussen is dit van grote toegevoegde waarde. Steeds meer gemeenten in de regio werken met een procesregisseur. Het is als pilot incidenteel tot aan einde opdracht LEV 1 april 2026.
Nodig om de hulpverlening aan gezinnen waarbij multi problematiek speelt beter en soepeler te laten verlopen en voorkomt daarmee dure hulp of zelfs escalatie. Het bevordert ook de integraliteit bij LEV en hiermee geeft het uitvoering aan ons beleid. Deze rol wordt ook gevraagd vanuit het Toekomstscenario Kind & Gezin. Tevens kan deze persoon de rol van coördinator meervoudige complexe problematiek vervullen die gevraagd wordt vanuit de Hervormingsagenda Jeugd. Deze procesregisseur gaat zich ook bezig houden met preventie/vroegsignalering van jeugdproblematiek (jonge aanwas) en voorkomt daarmee dat jongeren in de criminaliteit belanden. Indien het niet wordt opgenomen in de begroting voldoen we niet aan het Toekomstscenario en aan de Hervormingsagenda. Door een minder goede coördinatie en minder effectieve hulp is meer duurdere hulp nodig. Het kost beleid veiligheid meer tijd als er geen procesregisseur is. Risico dat jongerenproblematiek toeneemt.

Programma 2

Structurele wensen	2025	2026	2027	2028
Projectondersteuner FLO	117	117	117	117
Totaal nieuwe wensen programma 2	**117**	**117**	**117**	**117**

Projectondersteuner FLO

De laatste jaren zien we dat de werkzaamheden van de beleidsmedewerkers op het terrein van Evenementen & Voorzieningen, Economie, Verkeer en Erfgoed/Monumenten een negatief effect hebben op de balans tussen werkbelasting en belastbaarheid, met ziekteverzuim tot gevolg. Een deel van de werkzaamheden van deze medewerkers kan opgevangen worden door een projectondersteuner. Deze extra ondersteuning brengt meer balans in de werkzaamheden en draagt daardoor ook bij aan het welbevinden van medewerkers. Ook krijgt een aantal werkzaamheden hierdoor meer structuur (budget- en agendabeheer, documentatie, organiseren en ondersteunen projecten, enz.). Wanneer we deze wens niet opnemen in de begroting is er zorg rondom (meer) uitval van medewerkers.

Incidentele wensen	2025	2026	2027	2028
Verduurzaming monumenten	50			
GLOW	60	60		
Museum Oirschot	45			
Totaal incidentele wensen programma 2	**155**	**60**	**0**	**0**

Verduurzaming monumenten

Oirschot kent een groot aantal gemeentelijke (157) en rijksmonumenten (188) en twee rijksbeschermde dorpsgezichten. Voor de 157 gemeentelijke monumenten draagt de gemeente Oirschot een bijzondere verantwoordelijkheid. De gemeentelijke monumenten maken samen met de rijksmonumenten en beeldbepalende panden een belangrijk onderdeel uit van de woningvoorraad. De gemeente Oirschot kent middels de Regeling en brochures Oirschot Monument Verduurzamen en bijbehorende Financiële regeling Monumenten, een eigen subsidieregeling voor de verduurzaming en instandhouding van gemeentelijke monumenten. De beschikbare financiën hiervoor zijn uitgeput geraakt door de vele aanvragen en behoeften om de betreffende woningen aan te passen. Om deze reden is om een aanvullende € 50.000 gevraagd. De gemeentelijke subsidie betreft maar een (klein) deel van de totale kosten op dit gebied voor de eigenaar. Door de investeringen in verduurzaming werkt de gemeente Oirschot aan een eigentijds verduurzaamd bestand aan gemeentelijke monumenten. De gemeentelijke monumenten zijn belangrijk voor het erfgoed en de identiteit van Oirschot. Niet investeren heeft een negatief effect op de beeldbepalende kwaliteit van Oirschot.

GLOW

Na het succes van GLOW 2023 en de tweede editie in 2024, willen we hieraan ook in 2025 en 2026 een vervolg geven. GLOW heeft zich in de regio ontwikkeld tot een maatschappelijk relevant fenomeen. GLOW stimuleert ook in Oirschot toerisme, leefbaarheid, ontmoeting en verbinding tussen mens, stad en land. Een ambitieus doel is daarom gesteld: tegen 2030 wil GLOW uitgroeien tot het grootste, gratis toegankelijke lichtfestival ter wereld. Oirschot wil hierin vanuit ambassadeurschap positie (blijven) houden zodat we ons als erfgoedgemeente ook met trots voor een groter publiek kunnen presenteren als ‘monumentaal, ondernemend en groen’. Het economisch effect is dat bezoekers Oirschot nog eens bezoeken (d.a. terrasjes, horeca, winkels). Dat levert Oirschot als het ware ook geld op. Indien we niet deelnemen aan dit evenement missen we een unieke kans om ons als erfgoedgemeente te presenteren. GLOW sluit immers prima aan bij de ambities van ‘Samen werken aan een vitaal Oirschot’ uit het coalitieakkoord, het draagt bij aan de Brede Welvaart en het versterkt de verbinding in de Brainport Regio. Deze ‘koppelkans’ moeten we derhalve niet aan ons voorbij laten gaan.

Museum Oirschot

Het is de wens van alle erfgoedorganisaties van Oirschot, De Beerzen, en Spoordonk vertegenwoordigd in het Erfgoedplatform Oirschot, om de unieke mogelijkheden van de belangrijkste monumenten van Oirschot veel beter te benutten als het verhaal van Oirschot. Dit werd door vertegenwoordigers ingebracht bij het podium van de gemeenteraad. Dit biedt een prachtige kans om de positionering en uitstraling van Oirschot, het toerisme en de horeca te bevorderen. Zonder deze bijdrage is het realiseren van een Museum Oirschot als ingebracht onmogelijk. Het gaat om een geringe reële bijdrage om dit mogelijk te maken.

Programma 3

Onontkoombaarheden	2025	2026	2027	2028
Verhoging baten omgevingsvergunning	-314	-314	-314	-314
Totaal onontkoombaarheden programma 3	**-314**	**-314**	**-314**	**-314**

Verhoging baten omgevingsvergunning
De afgelopen jaren zien we in de leges die we ontvangen voor omgevingsvergunningen, structureel meer opbrengsten dan er worden begroot. Met het verhogen van de baten willen we de daadwerkelijke inkomsten en de geraamde inkomsten dichter bij elkaar brengen. We hebben niet de volledige ruimte tot datgene wat de afgelopen jaren is binnengekomen opgenomen, omdat we verwachten dat de legesopbrengsten gaan dalen, onder andere door de omgevingswet.

Structurele wensen	2025	2026	2027	2028
Beleidsmedewerker RO	128	128	128	128
Projectleider Wonen	140	140	140	140
Overige kosten - structurele kosten in progr. 3	20	20	20	20
Totaal nieuwe wensen programma 3	**288**	**288**	**288**	**288**

Beleidsmedewerker RO
We hebben nu onvoldoende capaciteit om alle procedures te begeleiden. Door de capaciteit te verhogen kan Oirschot in ieder geval aan de wettelijke termijnen voldoen. Een overheidsorganisatie moet op tijd beslissen over een aanvraag. Doet de organisatie - in dit geval Oirschot - dat niet, dan kan de aanvrager de gemeente in gebreke stellen en recht hebben op een geldbedrag (een dwangsom) of naar de rechter gaan om de gemeente te dwingen tot een besluit.

Projectleider Wonen
We werken structureel met twee inhuurkrachten. Ook de komende jaren vraagt de woningbouw-opgave structurele inzet. In het belang van de organisatie, de afdeling en de projecten biedt een vaste kracht continuïteit, kennisdeling en stabiliteit in de organisatie. Een vaste kracht vervult een volwaardige en duurzame rol in het team en de organisatie. Daarbij levert deze inzet met vast personeel een substantiele kostenbesparing op ten opzichte van inhuurkrachten.

Overige kosten - structurele kosten in programma 3
Betreft dekking van kosten die nodig zijn om de verschillende woningbouwprojecten te laten doorlopen, zoals advertentiekosten, brochures, organiseren bewonersbijeenkomsten, kosten derden, enz. Het draagt bij aan de woningbouwopgave. Wanneer we dit niet doen blijft de informatieverstrekking richting onze inwoners en ondernemers achter en kunnen woningbouwprojecten onvoldoende gefaciliteerd worden.

Incidentele wensen	2025	2026	2027	2028
Uitvoeren actieve grondpolitiek	155			
Projectleider transitieopgave	62	62		
Projectleider wonen i.r.t. actieplan wonen	100	100		
Project omgevingsvisie & omgevingsplan				311
Totaal incidentele wensen programma 3	**317**	**162**	**0**	**311**

Uitvoeren actieve grondpolitiek
Er is (tijdelijk) ambtelijke capaciteit nodig om invulling te kunnen geven aan een actieve grondpolitiek. Dit gaat o.a. om het integraal voeren van regie op de potentiële verwerving van grond en gesprekken met eigenaren. Het levert Oirschot een grotere kans op het verwerven van strategische grondposities en daarmee op het bereiken van de maatschappelijke doelen.
Een consequentie wanneer we dit niet opnemen kan zijn dat de gemeente kansen mist om strategische grondposities te verwerven en daarmee het bereiken van maatschappelijke doelen moeilijker kan worden.

Projectleider transitieopgave
De transitieopgave is gericht op het doorvoeren van een aantal wijzigingen die een direct gevolg zijn van de implementatie van de Omgevingswet. We zullen immers moeten voldoen aan de minimale vereisten van de Omgevingswet. De Omgevingswet heeft gevolgen voor bestaand beleid voor de fysieke leefomgeving en vraagt (ook de komende periode) om actualisatie van een aantal (beleids)documenten. Daarin zullen we moeten aangeven wat onze belangen zijn bij de fysieke leefomgeving (dus waar voelt de gemeente zich verantwoordelijk voor), wat onze doelen zijn voor de fysieke leefomgeving (waar wil de gemeente naartoe), op welke manieren wij als gemeente die belangen en doelen willen bereiken (denk aan subsidies, verlenen, feitelijke maatregelen nemen of regels stellen) en binnen welke tijd wij de gestelde doelen willen bereiken. Dit vraagt om coördinatie en specifieke expertise bij het doorvoeren van deze veranderingen. M.b.t. bestaande beleidsdocumenten zijn er 3 mogelijkheden: ze vervallen, ze blijven gelden of ze blijven tijdelijk gelden en na een bepaalde periode moet de gemeente ze intrekken of ze vervallen automatisch. De status van een beleidsdocument is afhankelijk van het soort beleidsdocument waar het over gaat. De projectleider transitieopgave zal hierin verder inzicht en overzicht moeten geven en daaraan gerelateerde veranderingen moeten begeleiden.

Projectleider Wonen, i.r.t. Actieplan Wonen
Om uitvoering van het Actieplan Woningbouw te kunnen continueren, zijn middelen nodig om de capaciteitsvraag in te vullen. In verband met het kunnen waarborgen van kennis en ervaring in de organisatie is een vaste kracht noodzakelijk. In verband met de krapte op de arbeidsmarkt is invulling met inhuur op dit moment noodzakelijk.

Project omgevingsvisie & omgevingsplan
Gemeenten krijgen tot 1 januari 2032 de tijd om het tijdelijk deel van het omgevingsplan en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan. Dit project moet in 2028 opgestart worden om te voldoen aan de wetgeving.

Programma 4

Onontkoombaarheden	2025	2026	2027	2028
Index IMBK	104	104	104	104
Dekking Index IMBK via stelpost programma 4	-104	-104	-104	-104
Mutatie Areaal IMBK 2025	210	210	210	210
Totaal onontkoombaarheden programma 4	**210**	**210**	**210**	**210**

IMBK

Het gaat hier om Indexering en uitbreiding areaal. Hiermee bereiken we dat we het onderhoudsniveau arealen conform afspraak raad in stand houden. Indien we dit niet opnemen in de begroting zullen we niet voldoen aan afgesproken onderhoudsniveau en toename onvrede burgers. Denk bij areaaluitbreiding aan omvormingen (biodiversiteit), toevoegingen areaal na onderhoudsperiode (bijv. Randweg, Slingerbos, geveltuintjes, uitbreiding wadi's, toevoeging verbodsborden bossen) en diverse mutaties.

Programma 5

Structurele wensen	2025	2026	2027	2028
Jurist Handhaving	110	110	110	110
Senior Burgerzaken / projectleider verkiezingen	104	104	104	104
Beleidsmedewerker Belastingen	77	77	77	77
Totaal nieuwe wensen programma 5	**291**	**291**	**291**	**291**

Jurist Handhaving

Het aantal handhavingsverzoeken, bezwaren op afgegeven vergunningen en juridische ondersteuning in trajecten neemt toe. De juridische werkzaamheden zijn nu enige tijd overgeheveld van de GRSK naar de gemeente Oirschot. In beginsel was hier tijdelijke ondersteuning extra bij om e.e.a. goed op de rit te zetten. Er is nu een goed team neergezet, met vaste medewerkers. We zien echter ook dat een deel van werkzaamheden blijft liggen die niet de allerhoogste prioriteit heeft (wettelijke vereisten). Dit zijn zaken die we wel willen oppakken, en zelfs prioriteit 1 hebben gekregen.
Door onvoldoende capaciteit komen we hier echter onvoldoende aan toe. Daarnaast lopen de juridische kosten aan externe partijen op. We zijn als gemeente namelijk wel wettelijk verplicht om een aantal zaken op te pakken. Dat lukt nu niet altijd binnen de bestaande capaciteit. Doordat er meer aanvragen voor (grote) woningbouwprojecten worden verwacht, zijn er ook aanzienlijk meer BIBOB-toetsen nodig. Dit om te toetsen of er geen sprake is van inzet van crimineel geld. Om al deze toetsen te kunnen uitvoeren, hebben we tijdelijk extra formatie nodig. Wanneer ervoor gekozen wordt om geen budget toe te kennen voor een handhavingsjurist, zullen de kosten voor externe juridische capaciteit blijven oplopen omdat we wel aan onze wettelijke vereisten moeten voldoen. Daarnaast kan de blijvende werkdruk op de afdeling leiden tot verloop van onze juristen die vast in dienst zijn.

Senior Burgerzaken/projectleider verkiezingen
In 2024 is er onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de kennis van team burgerzaken. Hier zijn concrete verbeterpunten uitgekomen die we graag willen oppakken. Om de kwaliteit te kunnen borgen en daarmee onze inwoners betere dienstverlening te kunnen bieden, willen we het team burgerzaken uitbreiden met een Senior medewerker. Deze extra medewerker zal ook de werkdruk op de afdeling verlagen. Daarnaast zien we dat het aantal verkiezingen toeneemt en er bijna elk jaar een verkiezing is. We willen efficiënter werken door niet elk jaar opnieuw iemand in de verkiezing in te laten werken, maar de senior medewerker burgerzaken ook deze bijzondere taak te geven. Wanneer ervoor gekozen wordt om geen budget toe te kennen voor een senior medewerker burgerzaken wordt het moeilijker om de kwaliteit op niveau te krijgen en zal dit langer duren. Daarnaast komt er geen verlichting van de werkdruk op deze afdeling, wat gezien het ziekteverzuimpercentage wel nodig is.

Beleidsmedewerker belastingen
We hebben jarenlang de uitzonderlijke positie gehad dat het beleid belastingen was belegd bij een medewerker van de afdeling financiën. Deze medewerker gaat met pensioen en een dergelijke combinatie is uitzonderlijk. Per januari hebben we geen beleidsmedewerker belastingen meer. Daarnaast is de financiële medewerker nu al onvoldoende beschikbaar voor de werkzaamheden voor belastingen. We missen daardoor de denk- en beleidskracht die nodig is voor onder andere het opstellen van belasting- en leges verordeningen en het uitvoeren van de rol van heffingsambtenaar. De leges- en belastingverordeningen zijn verouderd en dienen herzien te worden. Daarnaast zijn er diverse processen die geautomatiseerd en efficiënter ingericht kunnen worden, maar hiervoor is momenteel onvoldoende denk- en beleidskracht beschikbaar. Indien we de beleidsmedewerker belastingen niet opnemen in de begroting, is het volgend jaar niet haalbaar om de leges- en belastingverordeningen up-to-date te houden. Daarnaast is er kans op fouten doordat de huidige processen verouderd zijn.

Incidentele wensen	2025	2026	2027	2028
Verbeterplan Burgerzaken	100	75	50	
Verbeterplan InwonerContactCentrum	35	35		
Bedrijfsleider Bedrijfsvoering	120	120		
Budget arbeidsmarktcommunicatie	10	10		
Totaal incidentele wensen programma 5	**265**	**240**	**50**	**0**

Verbeterplan Burgerzaken
In 2024 is er onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de kennis van team burgerzaken. Hier zijn concrete verbeterpunten uitgekomen die we graag willen oppakken. Naast het uitbreiden van de capaciteit, willen we ook investeren in onze medewerkers. Daar is budget voor opleiding voor nodig, maar ook het inhuren van capaciteit. Op het moment dat onze medewerkers op training gaan, willen we de inwoners van de gemeente Oirschot wel blijven bedienen. Tot slot wordt een deel van het budget gebruikt voor coaching on the job. Wanneer ervoor gekozen wordt om geen budget toe te kennen voor een verbeterplan wordt het moeilijker om de kwaliteit op niveau te krijgen en zal dit langer duren. Daarnaast gaan onze medewerkers zien dat we wel constateren dat het niveau

onvoldoende is, maar dat we als werkgever geen ondersteuning bieden om dit op niveau te krijgen. Dit kan leiden tot verloop.

Verbeterplan InwonerContactCentrum

Het rapport van de rekenkamer 2023 op de visie van Dienstverlening binnen Oirschot laat een aantal knelpunten zien:

1) Doelen zijn niet SMART geformuleerd en de vertaalslag van ambities naar doelen op team en medewerker niveau ontbreekt.
2) Er is geen apart budget voor de realisatie van dienstverlening gereserveerd en de aansturing op dienstverleningsbeleid is blijven liggen.

Met het incidentele budget willen we inzetten op: 1) Verbetering Telefonische bereikbaarheid door gebruik te maken van Sociaal Plus bij groot aanbod van telefoonverkeer 2) Kennisbank voor alle KCC-medewerkers zodat zij de juiste info ter beschikking hebben 3) terugkerend klanttevredenheidsonderzoek zodat we weten hoe de inwoner onze dienstverlening en communicatie ervaart 4) Team ICC en communicatie gaan intensiever samenwerken in ontwikkelen en beheer van de kanalen, denk hierbij aan onze social media.
Wanneer ervoor gekozen wordt om geen budget toe te kennen voor een verbeterplan wordt het moeilijker om de kwaliteit op niveau te krijgen en zal dit langer duren. Daarnaast gaan onze medewerkers zien dat we wel constateren dat de dienstverlening onvoldoende is, maar dat we als werkgever geen ondersteuning bieden om dit op niveau te krijgen. Dit kan leiden tot verloop.

Bedrijfsleider bedrijfsvoering

Het afgelopen jaar is team bedrijfsvoering deels door een interimteammanager aangestuurd en deels door een nieuwe vaste teammanager. Doelstelling hierbij is dat per 1 januari 2025 één teamanager de totale bedrijfsvoering aanstuurt. Team bedrijfsvoering is een groot team (64 personen) en daarnaast kent het verschillende ontwikkelopgaven. De omvang en de complexiteit maken dat sturing geven aan dit team op het niveau en met de intensiteit die nodig wordt geacht, niet mogelijk is door 1 persoon.
Door een bedrijfsleider bedrijfsvoering aan te stellen, wordt een deel van de werklast bij de teammanager weggenomen. Tegelijkertijd blijft de verantwoordelijkheid wel onder de teammanager bedrijfsvoering, wat synergetische voordelen oplevert.
Wanneer de bedrijfsleider bedrijfsvoering niet wordt opgenomen in de begroting, is de span-of-control voor de teammanager bedrijfsvoering te groot in relatie tot de te maken kwaliteitsslagen en het niveau van kwaliteit dat we in algemene zin van leidinggevende verwachten. Dat betekent concreet dat gewenste verbeterslagen niet worden gemaakt of langer duren, dat de medewerkers in dit team niet de aandacht krijgen die zij mogen verwachten en dat de teammanager niet succesvol kan zijn binnen de doelstellingen die verwacht worden.

Budget arbeidsmarkcommunicatie

In Oirschot constateren we dat er sprake is van meer inhuur dan we wenselijk achten. Er is ook inhuur op vacatureplaatsen, doordat we geen geschikte medewerkers hebben gevonden voor deze vacatures.
Door een relatief klein extra budget beschikbaar te stellen, kunnen enkele quick-wins ingezet worden waar we in 2024 al mee hebben geëxperimenteerd. Zo zijn er nieuwe beelden voor de arbeidsmarkt gemaakt en wervende filmpjes geschoten. Ook hebben we geëxperimenteerd met

nieuwe vacaturesites die gratis te gebruiken zijn. Door hier ook met kleine budgetten te gaan werven, verwachten we meer vacatures in te kunnen zetten. Voor meerdere vacatures heeft dit al tot succesvolle vervulling geleid in 2024.
Wanneer we geen extra budget vrijmaken, kunnen we niet verder op de ingeslagen weg. We zijn ervan overtuigd dat we met dit kleine budget meer vacatures in kunnen vullen. Het verschil tussen inhuur op een vacatureruimte of een vaste kracht zal onder meer zichtbaar worden door veel meer beschikbare uren op die plek; wanneer we voor een volledige fte vacatureruimte hebben, wordt er nu voor slechts 16 uur ingehuurd om binnen budget te blijven.

Programma 12

Onontkoombaarheden	2025	2026	2027	2028
Afboeking stelpost groslijst salarissen en woon werk	-595	-503	-313	-313
Verhoging ziekteverzuimbudget	203	203	203	203
Totaal onontkoombaarheden programma 12	**-392**	**-300**	**-110**	**-110**

Afboeking stelpost groslijst salarissen
In de begroting zitten nog stelposten die in het verleden werden gebruikt, maar inmiddels in andere posten verwerkt zijn. Daardoor zit dit dubbel in onze begroting. Door het afboeken van stelposten wordt de begroting duidelijker, hebben we minder kostensoorten en daardoor minder verschillende potjes. Het laten bestaan van stelposten die niet worden gebruikt wordt gezien als overbodig, waardoor dit als onontkoombaar is opgenomen.

Verhoging ziekteverzuimbudget
Het ziekteverzuimbudget is al jarenlang onvoldoende om de daadwerkelijke kosten te dekken.
In 2022 is er €328.896,- uitgegeven. In 2023 is er €235.210,77 uitgegeven. In 2024 is er initieel €110.000,- begroot en tot nu toe ca €550.000,- uitgegeven.

Ziektekosten zijn deels beïnvloedbaar, maar deels ook onvermijdelijk. Bijvoorbeeld wanneer we te maken hebben met medewerkers die uitvallen door fysieke oorzaken. Indien we het huidige bedrag in de begroting blijven opnemen, lopen we het risico om elk jaar op deze post ruim bij te moeten plussen. Dat maakt onze begroting minder betrouwbaar.

De nieuwe berekening is uitgegaan van het gemiddelde van de afgelopen jaren. Tegelijkertijd hebben we oog voor de vitaliteit van onze medewerkers, is er een scan op duurzame inzetbaarheid geweest en wordt er verder gebouwd aan het goed in gesprek zijn met medewerkers. Daarmee werken we ook aan het verlagen van het ziektepercentage.

Structurele wensen	2025	2026	2027	2028
Huisvesting	336	343	350	358
Totaal nieuwe wensen programma 12	**336**	**343**	**350**	**358**

Huisvesting

Voor huisvesting is een separaat raadvoorstel aan uw raad aangeboden.

Bijlage 12: Lijst van gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBMA	Brabant Brede Model Aanpak
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	Bedrijfscontactfunctionaris
BIZ	Bedrijveninvesteringszone
BIZOB	Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BURAP	Bestuursrapportage
B&W	Burgemeester en Wethouders
BVC	Boomveiligheidscontrole
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DB	Dagelijks Bestuur
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EMU	Economische en Monetaire Unie of Europese Monetaire Unie
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
FTE	Full Time Equivalent (werkuren omgerekend naar voltijdbanen)
GFT	Groente Fruit en Tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Geneeskundige Dienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie
GREX	Grondexploitatie
GRSK	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten
GTK	Gemeenschappelijk Toezichtkader
HALT	Het Alternatief
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën
IBP	Interbestuurlijk Programma
ICC	Inwoner Contact Center
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKC	Intergraal Kind Centrum
IMBK	Integraal Maatschappelijk Beheer Kader
IMMP	Integraal Maatschappelijk Meerjaren Programma
IPO	Interprovinciaal overleg
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers

IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISD	Intergemeentelijke Sociale Dienst
LEA	Locale Educatieve Agenda
LED	Light-Emitting Diode (licht-emitterende diode/ licht uitstralende diode)
LISA	Databestand met gegevens over vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht
MARAP	Managementrapportage
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MD	Maatschappelijke Dienstverlening
MJUP	Meerjaren uitvoeringsprogramma
MMMP	Multi Modaal Mobiliteits Programma
MRE	Metropool Regio Eindhoven
NAI	Nederlands Arbitrage Instituut
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NV	Naamloze Vennootschap
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
OSMO	Oirschots Samenwerkingsmodel Onderhoud
OVVP	Oirschots Verkeers- en Vervoersplan
OZB	Onroerende Zaakbelastingen
PVM	Partners in Vastgoedmanagement (Vastgoed consultancy bureau)
PW	Participatiewet
P&C	Planning en Control
P&O	Personeel & Organisatie
PWR	Programma Water en Riolering
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RES	Regionale Energie Strategie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
RO	Ruimtelijke Ontwikkeling
ROK	Regionaal Operationeel Kader
SGE	Stedelijk Gebied Eindhoven
SGP	Stabiliteits-en Groeipact
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SSC	Shared Service Center
SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
UA	Uitgesloten Aansprakelijkheid
UVP	Uitvoeringsprogramma
UVP VLG	Uitvoeringsprogramma Vitaal Landelijk Gebied
VAB	Vrijkomende Agrarische Bedrijfslocaties
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
VLG	Vitaal Landelijk Gebied
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting

VRBZO	Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
VSV	Vroegtijdig Schoolverlater (zonder startkwalificatie)
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VV	Voetbalvereniging
VvC	Vereniging van Contracten
WAJONG	Wet Arbeidsongeschiktheid JONGgehandicapten
WAO	Wet ArbeidsOngeschiktheid
WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen
WBO	Woning Bedrijf Oirschot
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WSD	Werkvoorzieningschap de Dommel
WSW	Wet Sociale Werkvoorzieningen
WWB	Wet Werk en Bijstand
XTC	Extacy
ZLTO	Zuidelijke land- en tuinbouworganisatie
VvC	Vereniging van Contracten
WAJONG	Wet Arbeidsongeschiktheid JONGgehandicapten
WAO	Wet ArbeidsOngeschiktheid
WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen
WBO	Woning Bedrijf Oirschot
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WSD	Werkvoorzieningschap de Dommel
WSW	Wet Sociale Werkvoorzieningen
WWB	Wet Werk en Bijstand
XTC	Extacy
ZLTO	Zuidelijke land- en tuinbouworganisatie

Oirschot